ಏದುರು ಕತೆಕ್ಕುಲು

ಜಯಂತಿ ಎಸ್. ಬಂಗೇರ
ಮೂಡುಬಿದಿರೆ

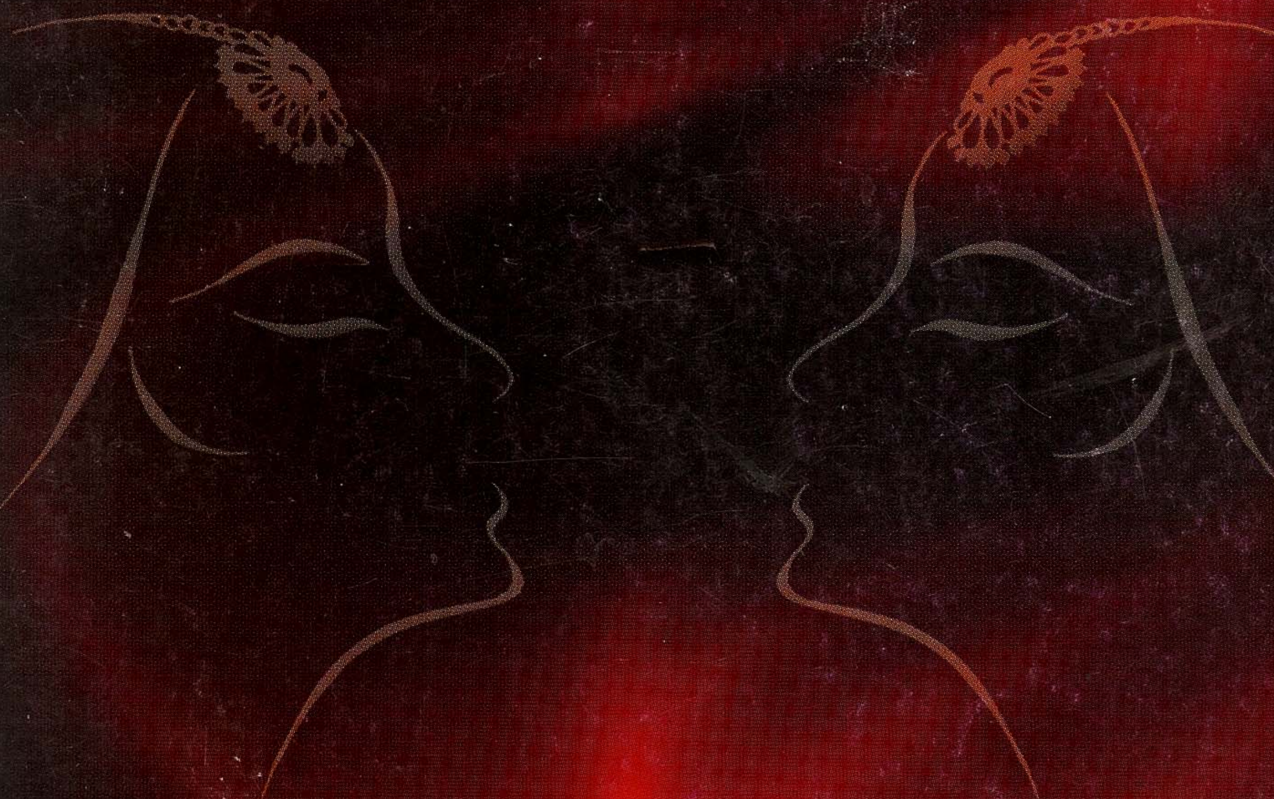

ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗಳೂರು

ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಿಚಯಮಾಲಿಕೆ

ಎದುರು ಕತೆಕ್ಕುಲು

ಜಯಂತಿ ಎಸ್. ಬಂಗೇರ.
ಮೂಡುಬಿದಿರೆ.

K. M. Venugopal / के. एम. वेणुगोपाल
Office Superintendent / कार्यालय अधीक्षक
भारतीय भाषा संस्थान
Central Institute of Indian Languages
मैसूर / MYSURU-570006

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ, ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್, ಮಂಗಳೂರು - 3.
ದೂರವಾಣಿ / ಫ್ಯಾಕ್ಸ್ : 0824- 2459389
Email: tuluacademy@yahoo.co.in

2

ಮುದ್ರಣ	: 2008
ಪುಟಗಳು	: 48
ಬೆಲೆ	: 30
ಹಕ್ಕುಗಳು	: ಅಕಾಡೆಮಿ
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು	: ಯಮ್. ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ ಕುಲಾಲ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗಳೂರು.
ಪ್ರಕಾಶಕರು	: ಎಸ್.ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್, ಮಂಗಳೂರು - 3 ದೂರವಾಣಿ / ಫ್ಯಾಕ್ಸ್ : 0824 - 2459389 Email: tuluacademy@yahoo.co.in
ಮುದ್ರಣ	: ಅರುಣಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ ಎನ್. ಡಿ. ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಕುದ್ರೋಳಿ ಮಂಗಳೂರು -3, Ph : 2494925

3

ಎದುರು ಕತೆಕ್ಕುಲು

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಂತಿ ಎಸ್. ಬಂಗೇರಿನಿ, ಎದುರು ಕತೆತ್ತ ಗೊಂಚಿಲ್ ಬರೆದ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪುಸ್ತಕೊದ ಕದಿಕೆಡ್ ಜಿಂಜಾವುನ ಬೇಲೆ ಒಪ್ಪಿಸಾಯಿನೆಕ್ ಅರೆ ಉಡಲ್‌ಜಿಂಜಿ ಪಾತೆರೊಡ್ ಈ ಬೇಲೆನ್ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿಯೆರ್.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಂತಿ ಎಸ್, ಬಂಗೇರಿಣಿ, ಎಡ್ಡೆ – ಎಡ್ಡೆ ನಾಟಕ ಬರೆತೆರ್, ಐಕ್ ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಬಹುಮಾನಲಾ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ಂಡ್. ನಾಟಕ ಬರೆಪುನಕ್ಲೆ ಬರವುಡು ಗಾದೆಲು, ಎದುರು ಕತೆಲೆನ್ ಸೇರಾಂಡನೆ ನಾಟಕೊಗ್ ಕಿರೀಟ ದಿಯಿಲೆಕೊ ಆಪುಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಜನಮಾನಿಲೆಗ್, ಅರ್ಥ ನಾಟುಂಡು.

ಎದುರು ಕತೆಲು ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರೊನ್ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಕೊರ್ಪುಂಡು ಪಂಡ ತಪ್ಪಾವಂದ್. ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಸವಾಲ್‌ಗ್ ಜವಾಬ್. ಅವುಲಾ ನೇರ ಸವಾಲತ್ತ್, ಅಂಡ ಜವಾಬ್ ನೇರವಾದುಂಡು. ಉದರ್ಮೆಗ್ 'ಅಪ್ಪೆ ಕಪ್ಪು, ಅಮ್ಮೆ ಕಪ್ಪು, ಬಾಲೆ ಮಡಿ', ಉಂದೆತ ಜವಾಬು ತೆಲ್ಲಾವು (ದೋಸೆ) ಅಂಚನೆ 'ಅಪ್ಪೆ ಮಗಲ್ನ ಲಡಾಯಿಡ್ ಬತ್ತಿನಕುಲು ಚೆಪ್‌ಡ್ ಚೂರು'. ಜವಾಬು – ಕಡೆಪಿ ಕಲ್ಲ್‌ಡ್ ಅರಿ ಕಡೆಪಿನಿ. ಉಂದೆಟ್ ಜ್ಞಾನದೊ ಕದಿಕೆನ್ ಬುಲೆಪಾವುನ ಬೇಲೆ ಆಪುಂಡು.

ಎದುರು ಕತೆಲು, ಬೇತೆ ಬಾಸೆಡ್ ಇತ್ತ್ಂಡಲಾ, ತುಳು ಎದುರು ಕತೆಲೇನ್ ಎದುರು–ಎದುರು ಕುಲ್ಲಾದ್ ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರೊ ಬಾರಿ ಪ್ರೊರ್ಲು.

ಇಂಚಿ ಎಡ್ಡೆ ಬೇಲೆನ್ ಬರೆದ್ ಕೊರಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಂತಿ ಎಸ್. ಬಂಗೇರಿಣಿ ಮೇರೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪರವಾದ್ ಸೊಲ್ಮೆಲು. ಅಂಚನೆ ಪ್ರೊರ್ಲುಡು ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿ "ಅರುಣ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್"ದಕ್ಲೆಗ್‌ಲಾ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ಯಮ್. ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ್ ಕುಲಾಲ್

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್

ಮೋಕೆದ ಸೊಲ್ಮೆಲು

ಯಾನ್ ಬರೆಯಿನ ತುಳು 'ಎದುರುಕತೆತ್ತ ಗೊಂಚಿಲ್'ನ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳುಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಮುಖಾಂತರ ತುಳು ನಾಡ್‌ದ ಓದುಗ ಅಭಿಮಾನಿಲ್ನ ದುಂಬು ದೀವೆರೆ ಕುಶಿಪಡೆವೊಂದುಲ್ಲೆ.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪ್ರತೀಕವಾಯಿನ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು ಎನ್ನ ಸ್ವಂತ ಕಲ್ಪನೆಡ್ ಮೂಡ್ದು ಬೈದಿನವತ್ತ್. ಅಂಡ ಯಾನ್ ಎಲ್ಲಿಡ್ದಿಂಚ ಬುಲೆದ್ ಬೈದಿನ ಪರಿಸರದ, ಅಲ್ಪ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಜನೊಕುಲಾಂಡಲ ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್‌ಅಕ್‌ಲ್ನ ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರದ ಉಲಯಿಡೆ ದಿಂಜಿದ್ ತಮೆಲ್ದ್ ಸುದೆಯಾದ್ ಸಾರ ವರ್ಷೊ ಮುಟ್ಟಲಾ ಪರತೊಂದುಪ್ಪುನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆದ ಜನೊಕುಲ್ನ ನಡುಟು ಪುಟುದು ಬುಲೆಯಿನೆಡ್ದಾತ್ರ, ಗಾದೆ, ಪಾಡ್ದನ, ಎದುರುಕತೆ, ಅಜ್ಜಿಕತೆ, ಇಂಚಿನೆನ್ ಮಾತಾ ಎಲ್ಲಿಡ್ದೇ ಮಲ್ಲ-ಪಲ್ಲ ಬಾಯಿಲೆಡ್ದ್ ಕೇನೊಂದು ಬೈದಿನ ಎನ್ನಲಾ ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರದ ಉಲಯಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಮುಂಗೆ ಕೊಡ್ಡಿನೆಡ್ದಾವರ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಎನ್ನ ಪಾಲ್‌ಗ್ "ಎದುರು ಕತೆತ್ತ ಕೋಪೆ" ತುರಿಯೆರೆ ಕೊರಿನ ಕೆಲಸ ಪೊರ್ಲುಡು ಮಲ್ಪೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಂಡ್‌ಂದ್ ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಭಾವನೆ.

ಎನ್ನ ಬಾಲ್ಯೊಡ್ದೇ ಯಾನ್ ತೆರಿಯೊಂದು ಬೈದಿನ ನನೊರಿಯಡ್ದ್ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಯೊಂದಿನ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕ್‌ಲೆನ್ ಈ ಕೋಪೆದುಲಯಿ ತುರಿದ್ ಕೊರ್ತೆ. ಎಂಕ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಈ ಯೋಗ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಕೊಡುಗೆ.

ಅವಕಾಶ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರಿನ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ ಕುಲಾಲ್ ಮೆರೆಗ್, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಮೆರೆಗ್, ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸರ್ವ ಸದಸ್ಯೆರೆಗ್, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಎನ್ನ ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ಈ ಎದುರು ಕತೆತ್ತ ಕೋಪೆದುಲಯಿ ಒಂಜೆಂಜಿ ವರ್ಗೊಗು ಸಮ್ಮಂದ ಪಟ್ಟಿನ ಎದುರುಕತೆಕ್ಲೆನ್ ಬೇತೆ-ಬೇತೆ ವಿಭಾಗ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಸುಲಭೊಡು ಓದೊಂದು ಪೋಪಿಲೆಕ ಪೊಲಬು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರ್ತೆ. ಅಳಿದ್ ಪೋಪುದ ತುಳುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಒರಿಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ನಮ್ಮ ಮಾತೆರ್ನಲಾ ಆಸೆ. ಅಯಿಕಾದ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪನ್ಪಿನ ಮಹಾ ಸಾಗರೊಡು ಎನ್ನ ಒಂಜಿ ಕಿನ್ಯ ಅಳಿಲು ಸೇವೆ ಮಾತ್ರ.

ಈ ಕೃತಿ ರಚನೆದ ಪೊರ್ತುಡು ಎಂಕ್ ಬೆರಿ ಬೊಟುದು ಉಮೇದ್ ಕೊರಿನ ಮಹಾನೀಯೆರಾಯಿನ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಮೆರೆಗ್ ಯಾನ್ ಅಭಾರಿಯಾದುಲ್ಲೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರ್, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣಆಚಾರ್, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರತ್ನಕುಮಾರ್ ಎಂ., ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಹರೀಶ್ ಬೋಳೂರು, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಪಿ.ಎಸ್. ರಾವ್ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಮಹಾನೀಯೆರ್ ಎಂಕ್ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಲೆನ್ ಕೊರ್ದು ಕೃತಿ ರಚನೆಗ್ ಕಾರಣ ಕರ್ತೆರಾತೆರ್. ಮೊಕುಲೆಗ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಯಾನ್ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಪೂರ್ವಕವಾದ್ ಚಿರಾಋಣಿಯಾದುಲ್ಲೆ.

ಈ ಎದುರುಕತೆಕ್‌ಲ್ನ ಕೋಪೆ ಎನ್ನ ಸ್ವಂತ ಕಲ್ಪನೆದವು ಅತ್ತ್. ಆದಿ ಪರಂಪರೆಡ್ದ್ ಂಚ ಪ್ರಚಾರೊಡ್ದು ಪ್ರಚಾರೊಡಿತ್ತಿನವು. ಆಧುನೀಕತೆತ್ತ ಅಬ್ಬರೊಡು ತುಳುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲು ಓಲು ಮಣ್ಣ್‌ಪತ್ ಪೋವಾ ಪನ್ಪಿನ ಪೊಡಿಗೆದ ಸಂಧರ್ಭೊಡು ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೇತೆ-ಬೇತೆ ವಿಷಯೊಲೆಡ್ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟನೆಗ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿಡ್ ಕೈಪಾಡ್ದಿನ ಬಾರೀ ಮಲ್ಲ ಕೆಲಸ. ಬರವಣಿಗೆಡ್ ಧೈರ್ಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ತಿಕ್ಕ್ಂಡ್. ಅಕಾಡೆಮಿಗ್ ಕೃತಜ್ಞತೆಲು.

ಎದುರು ಕತೆತ್ತ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆ ಆಪುನು ಉಂದು ಸುರು ಅತ್ತ್. ಮುಕ್ತಾಯಲ ಅತ್ತ್. 1971ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಮಣ್ಣಗುಡ್ಡೆದ ಎಂ. ನಾರಾಯಣ ಮಂಗಳೂರು ಮೇರ್ ಸುರೂಟ್ಟು "ತುಳು ಒಗಟುಗಳು" ಪನ್ಪಿನ ಪುಸ್ತಕೊನು ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಅವೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಡಾ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ್ ರೈ ಮೇರ್ "ತುಳು ಒಗಟುಗಳು" ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆ

ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಆರ್ನನೇ ಸಂಶೋಧನ ಗ್ರಂಥ "ತುಳುನಾಡಿನ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ" ಪನ್ಪಿನ ಬೃಹತ್ ಗ್ರಂಥೊಡು ಎದುರುಕತೆಕ್ಕ್‌ಲೆನ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮಜಲ್‌ಲೆಡ್ ವರ್ಗೀಕರಣ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಬಾರೀ ಪೊರ್ಲುಡು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾದ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಈ ಸಂದರ್ಭೊಡು ತುಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪನ್ಪಿನ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರಯೋಜನ ಎಂಕ್ ಆತ್‌ಂಡ್ ಅಂಚನೇ ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ ಮೇರ್ನ ಓಲೆ ಪಟಾಕಿ ಪಿ.ಎಸ್.ರಾವ್ ಮೇರ್ನ "ಡಾಂ. ಡೀಂ. ಡುಸ್", ನವನೀತ ಶೆಟ್ಟಿ ಕದ್ರಿ ಮೇರ್ನ "ನಮ್ಮ ತುಳುವೆರೆ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು" ಇಂಚಿತ್ತಿನ ನಾಲ್ ಪುಸ್ತಕೊಲೆನ್ ಓದುದು ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಗೆತೊಂದು ಈ "ಎದುರು ಕತೆಕ್ಕುಲು" ಪನ್ಪಿನ ಎನ್ನ ಚೊಚ್ಚಲ ಕೃತಿಕ್ಕ್ ಬೋಡಾಯಿನೆನ್ ಪೆಜ್ಜಿದ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತೊಂದೆ. ಹಿರಿಯೆರ್ ಪೋಯಿನ ತಾದಿಡೆ ಪೋವೊಂದುಲ್ಲೆ ಎನಡ್ದ್ ದಾದಾಂಡಲ ತಪ್ಪಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ ಮಾಪು ನಟೊಂದು, ಗೌರವ ಪೂರ್ವಕವಾದ್ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಂದಾವೊಂದುಲ್ಲೆ.

ಆತೇ ಅತ್ತ್‌ಂದೆ ಎನ್ನ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಆತ್ಮೀಯೆರ್ನಕುಲು ಬಾರೀ ಸಂತೋಷೊಡು ಯಾನ್ ಕೇಂಡಿನೆಕ್ಕ್ ಅಕ್ಲೆಗ್ ತೆರಿದಿನಾತ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರ್ತೆರ್. ಪುದರ್ ಪನೊಂದು ಪೋಂಡ ಪಟ್ಟಿ ಮಲ್ಲಾವು. ಏರೆಗ್ಲಾ ಬೇಜಾರಾವಂದಿಲೆಕ್ಕ, ಎನ್ನ ಬೆರಿ ಕೋಲಾದ್ ಸಹಾಯೊಗುಂತಿನ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ, ದಿಂಜಿ ಉಡಲ್ದ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ಈ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆಡ್ದ್ ದುಂಬು ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿನ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತಪ್ಪು-ಒಪ್ಪುಲೆನ್ ಮುಲಾಜ್‌ದಾಂತೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ನೆಟ್ಟಿತ್ತಿನ ತಪ್ಪು-ದೋಷೊಲೆನ್ ಸರಿಪಡಿಸ್‌ದ್ ಪ್ರಕಟನೆಗ್ ಯೋಗ್ಯ ಕೃತಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಶಿಪಾರಸ್ ಮಲ್ತಿನ ಮಾನ್ಯಶ್ರೀ ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ ಮೆರೆಗ್ ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ಈ ಪುಸ್ತಕೊಗು ಪೊರ್ಲುದ ಮುಖಪುಟ ಮಲ್ತ್‌ಕೊರಿನ ಎಚ್. ಪ್ರಸನ್ನ ಕುಮಾರ್ ಮೆರೆಗ್ ಕೃತಜ್ಞತೆಲು. ಪ್ರಕಾಶಕೆರೆಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಪೊರ್ಲುಡು ಡಿ.ಟಿ.ಪಿ ಬೊಕ್ಕ ಮುದ್ರಣದ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತಿನ ಅರುಣಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್‌ದ ಮಾತಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಮೋಕೆದ ಕೃತಜ್ಞತೆಲು. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದ್, ಪರೋಕ್ಷವಾದ್‌ಲಾ ಕೃತಿ ರಚನೆಗ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರಿನ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಎನ್ನ ದಿಂಜಿ ಉಡಲ್ದ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

....ಸೊಲ್ಮೆಲು....

ಜಯಂತಿ ಎಸ್. ಬಂಗೇರ.
ಮೂಡುಬಿದಿರೆ.

ಎದುರು ಕತೆಕ್ಕುಲು

ತುಳುನಾಡ್ದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು "ಎದುರುಕತೆ" ತನ್ನನೆ ಆಯಿನ ಸ್ಥಾನಮಾನೊನು ಅನಾದಿಡ್ದಿಂಚಲಾ ಒರಿತೊಂದು ಬೈದಿನವು ನಮಮಾತಾ ತೆರಿದಿನ ಸತ್ಯ.

ಗಾದೆನೇ ಆವಡ್, ಅತ್ತ್‌ಡ ಎದುರುಕತೆನೇ ಆವಡ್ ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟೊಟ್ಟು ಒರಿಯೊಂದು ಬೈದಿನ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಮ್ಮಂದೊಲೆಗ್ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಆಪಿನಂಚಿನ ಅರ್ಥದಿಂಜಿದಿ ಕತೆನ್ ಪಂತಿನಕ್‌ಲ್ನ, ಕತೆನ್ ಉಂಡು ಮಲ್ದಿನಕ್‌ಲ್ನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆನ್ ತೂನಗ ನಮಕ್ಕ್ ನಿಜವಾದ್ಲಾ ಬಾರೀ ಸೋದ್ಯ ಆಪುಂಡು.

ಬಹುಶಃ ತುಳುಭಾಷೆಡ್ ಇತ್ತಿನಾತ್ ಮನೋರಂಜನೆದ ವಸ್ತ್‌ಲು, ಪಾಡ್ದನ, ಎದುರುಕತೆ, ಗಾದೆಲು, ಉರಲ್, ಕಾವ್ಯೊಲು, ಇಂಚ ಮಾತಾ ಸತ್ವ ದಿಂಜಿನ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲು ಬೇತೆ ವಾ ಬಾಷೆಡ್ಲಾ ಉಪ್ಪಂದ್.

ತುಳುವೆರ್ನ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆ, ಬುದ್ಧಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಕ್ಲೆಡ ಇತ್ತಿನ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ದೃಷ್ಟಿ, ಏತ್ ವಿಸ್ತಾರವಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿನೆಕ್ಕ್ ಉಂದೆಟ್ಟೆತ್ತಿನ "ಎದುರುಕತೆ"ಕ್ಕುಲೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸಾಕ್ಷಿ.

ತುಳುವೆರ್ ಓದು ಬರವು ದಾಂತಿನಕುಲು ಆದಿಪ್ಪು. ಆಂಡ ಅಕುಲು ಸತ್ಯಾದಿರೆಗ್ ಆದಿತ್ತೆರ್. ಶ್ರಮ ಜೀವಿಲು ಆದಿತ್ತೆರ್. ಮೂಡಾಯಿ ಬೊಲ್ಪು ಮೂಡಿ ಬೊಕ್ಕ, ಪಡ್ಡಾಯಿ ಬೊಲ್ಪು ಕಂತಿನಡೆ ಮುಟ್ಟ, ಬೊಲ್‌ಕಲ್ ಉದಿತ್‌ದ್ ಬೊಲ್ಪು ಮಯಮಯ ಕತ್ತಲೆನ್ ತರ್ಕುನಡೆ ಮುಟ್ಟ, ತುಳುವೆರೆಡ ಬೆಂದೊಂದು, ಸೊಂದೊಂದು ಇಪ್ಪುನಗನೇ ತೋಜುನಂಚಿತ್ತಿ ಮಸ್ಕಿರಿ, ಕುಸಾಲ್, ಬುದ್ಧಿಗ್ ಸಾನೆ ಕೊರ್ಪುನಂಚಿತ್ತಿ ಸಾಮರ್ತಿಗೆದ ಜನಪದ ಅಲಿಖಿತ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲು ಕಲ್ದಿನಕ್ಲೆಗ್ ಸೋಜಿಗ ಪುಟ್ಟಾವುನಂಚಿತ್ತಿ, ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ವಿಚಾರೊಲು "ಎದುರು ಕತೆ"ತ್ತ ಮುಖಾಂತರ ತೋಜುಂಡು.

ಇಂಚಿತ್ತಿ ವಿಚಾರ ವಂತಿಕೆದ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು ಯಾನ್ ತೆರಿದಿನ, ಬೇತೆಕ್ಲೆಡ್ದ್ ತೆರಿಯೊಂದು ಬೈದಿನ ಈ ಕಿನ್ಯ ಪುಸ್ತಕದ ಮುಖಾಂತರ ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್ರೆ ಎನ್ನ ಕಿರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾತ್ರ.

ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಬರ್ಪುನ "ಎದುರುಕತೆ"ಕ್ಕುಲು, ಇನಿ-ಕೋಡೆದವತ್ತ್. ಏತೋ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಪರ ತಲೆಮಾರ್‌ಡ್ದಿಂಚಿ ಬೈದಿನವು. ಶಾಲೆದ ಮುಟ್ಟಿಕಲ್ಲ್ ಮಿತರ್ದ್ ಉಪ್ಪಂದಿನ ಆ ಕಾಲದ ಹಿರಿಯೆರ್ನ ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿನ್ಲಾ, ಅಭಿರುಚಿನ್ಲಾ, ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಭಾವನೆಲೆನ್ಲಾ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ್ ಸಾರ್ದ್ ತೋಜಾವುಂಡು.

ಪಿರಾಕ್‌ದಕುಲು ಬರವು-ಸರವು ಕಲ್ಪಂದಿನಕುಲಾಂಡಲಾ, ಕಲ್ದಿನಕ್ಲೆನ್ ಸೋಪಾವುನಂಚಿತ್ತಿನ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆದ ಎದುರು ಕತೆಕ್ಕುಲು ಅಕ್ಲೆಡ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮುಟ್ಟಿನೆಕ್ಕೊಂಜಿ, ತೂಯಿನೆಕ್ಕೊಂಜಿ, ದೀಯಿನೆಕ್ಕೊಂಜಿಂದ್ ಪನ್ಪಿಲೆಕ ಅಕ್‌ಲ್ನ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತೋಜಿನೆಕ್ಕೊಂಜಿ ಕತೆ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಸಂತೋಷ ಪಡೆವೊಂದಿತ್ತೆರ್.

"ಎದುರುಕತೆ" ಪಂಡ ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಪುರಾಣೊಲೆಡ್ದ್ ಉದಿತ್ ಬೈದಿನವತ್ತ್. ಆಧುನೀಕತೆತ್ತ ಗಂದಗಾಳಿದಾಂತಿನ ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ರೇಡಿಯೋ ಸಮೇತ ಬಳಕೆಗ್ ಬರಂದಿನ ಕಾಲೊಡು, ಜನೊಕುಲ್ನ ಬಾಯಿಡ್ದ್ ಮನೋರಂಜನೆಗಾದ್ ಉದಿತ್ ಬೈದಿನ ಸ್ವತಂತ್ರ ಜನಪದ ಕತೆಕ್ಕುಲು ಎದುರುಕತೆ.

"ಎದುರುಕತೆ" ಓಲು ಪುಟ್ಟುಂಡು? ಏರೆಡ್ದಾಂಡ್? ಎಂಚಾಂಡ್‌ಂದ್ ನಿಖರವಾದ್ ಪನ್ಪಿನ ಜನೊಕುಲು ಏರ್ಲಾ ಇಜ್ಜೆರ್ ಎಂಚೀ ಜಾನಪದ ತಜ್ಞೆರ್ನ ಕೇಂಡಲಾ ಎದುರುಕತೆತ್ತ ಮೂಲ ತೆರಿಯಂದ್. ಎದುರುಕತೆ ಜನೊಕುಲ್ನ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಯಿನ ಕಲ್ಪನೆದ ಕಟ್ಟ್‌ಕತೆ ಆಂಡಲಾ ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತದಾತೇ ಸತ್ಯ. ಸತ್ವಶಾಲೀ ಶಕ್ತಿ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊಗ್ ಉಂಡು. ನರಮಾನಿ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ದುಲಯಿದ ಭಾವನೆಲೆನ್ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರೂಪೊಡು ರಂಗ್ ಪುಟ್ಟಾವೆರೆ ಸುರೂಕು ತೆರಿಯೊಂದಿನ ಮಾರ್ಗ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ.

ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಬರ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಎದುರುಕತೆ ಇಂಚ ಉಂಡು. "ಕೊಡಿ ತೋಜುಂಡು. ಕಡೆ ತೋಜುಜಿ". ಉಂದೆತ್ತ ಉತ್ತರ ಬಾನ. ಉಂದೇ ಪ್ರಕಾರ ನಮ ತೂವೆರೆ ಪೋಂಡ ಎದುರು ಕೆತೆತ್ತ್‌ಲ ಮೂಲ ಓಲುಂದೇ ತೆರಿಯುಜಿ. ಎದುರು ಕತೆತ್ತ್‌ಲ ಕೊಡಿ ತೋಜುಂಡು. ಕಡೆ ತೋಜುಜಿ. ಒಂಜಿ ಅರ್ಥೊಡು ತೂಂಡ ನರಮಾನಿ ತನ್ನ ಪುಟ್ಟುದೊಟ್ಟುಗೇ ಬುಲೆಪಾವೊಂದು ಬೈದಿನ, ಮೌಖಿಕವಾದ್ ಬುಲೆದ್ ಬೈದಿನ, ಈ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂಜಿ ಮಹಾಸಾಗರ. ಅಂಚಾದ್ ಉಂದೆತ್ತ ಗುಂಡಿ ನಾಡ್ ಪತ್ತುನ ತಾಕತ್ತ್ ನಂಕ್ ಇಜ್ಜಿ. ಆಂಡ ಹಿರಿಯೆರ್ ಒರಿತ್ತ್ ಪೋತಿನ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಮೃದ್ಧ ಆಸ್ತಿನ್ ನಮ ಬುಲೆಪಾವೊಂದು ಪೋಪಿನ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಮಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕದ ಪೀಳಿಗೆಗ್ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಪರಂಪರೆಗ್ ಒರಿಪಾವೊಡೂಂದಾಂಡ ಉಂದೆತ್ತ, ಸಂರಕ್ಷಣೆ ನಮಡ್ದ್ ಆವೊಡಾಯಿನವು ಬಾರೀ ಅಗತ್ಯ.

"ಎದುರು ಕತೆ" ತುಳು ಬಾಷೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಯಿನವು ಅತ್ತ್. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಭಾಷೆಲೆಡ್ಲಾ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು ಉಂಡಾತ್‌ಂಡ್. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಭಾಷೆಲೆಡ್, ಮಂಡೆಕತೆ, ಒಗಟು, ಒಡಗತೆ, ವಿಡಿಗದ್ಯೆ, ವಿಡಿಕಥಾ, ಪೊಡಪುಕತಲು, ವಿಡಿಕದಾ ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಭಾಷೆಲೆಡ್ ಎದುರುಕತೆ ಬಳಕೆಡ್ ಉಂಡು.

ಎದುರುಕತೆ ಹೆಚ್ಚಾದ್ ಪ್ರಯೋಜನೊಗು ಬರ್ಪುನು ಮರ್ಮಲೊಡು ಬೊಕ್ಕ ರಾತ್ರೆದ ಪೊರ್ತುಡು. ಮರ್ಮಲೊಡು ಜನೊಕ್ಕುಲು ಇಲ್ಲ್ ಪಿದಾಡುಜೆರ್. ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆ ಪೂರಾ ಮುಗಿತ್‌ದ್ ಗಾಳಿ ಬರ್ಪೊಗು ಮಾತೆರ್ಲ ಇತ್ಲದುಲಾಯಿ ಕುಲೊಂದು ಬೇಜಾರ್ ಕಳೆವರೆ ಮನೋರಂಜನೆಗಾದ್ "ಎದುರುಕತೆ" ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

ಆಂಡ, ಎದುರುಕತೆ ಮರ್ಮಲೊಡೇ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ರಾತ್ರೆದ ಪೊರ್ತುಡೇ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ನಿರ್ಬಂಧದಾಲ ಇಜ್ಜಿ. ವರ್ಷದ ಒವ್ವೇ ದಿನೊಟ್ಲಾ, ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಮನಸ್ಸಾನಗ, ಬೇನೆ ಬೇಜಾರ್ ಕಳೆವರೆ, ಅಕ್‌ಲೆಕ್‌ಲ್ನ ಅನುಕೂಲೊಗು ಸರಿಯಾದ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ನೆಕ್ಕ್ ಸಮಯದ ಕಟ್ಟ್‌ಪಾಡ್‌ದಾಲ ಇಜ್ಜಿ.

ಎದುರುಕತೆ ಬಳಸುನ ರೀತಿ: ಕೆಲವೆರ್ "ಎದುರುಕತೆ" ಪನ್ಪುನೊಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಆಂಡ ಎದುರುಕತೆ ಪನ್ಪುನೊಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ವಾಕ್ಯ ಸರಿಯತ್ತ್. "ಎದುರುಕತೆ" ಪಾಡುನು ಪನ್ಪಿನ ವಾಕ್ಯನೇ ಸರಿ.

ಪನ್ಪುನುಂದ್ ಪನ್ಪಿನೆತ್ತ ಅರ್ಥ, ಕತೆ ಪಂಡಿಲೆಕ ಉದ್ದೊಗು ಪನೊಂದು ಪೋಪುನು. ಅಂಚ ಪನ್ಪುನು ಅಜ್ಜಿ ಕತೆನ್ ಮಾತ್ರ.

ಪಾಡುನುಂದ್ ಪನ್ಪಿನೆತ್ತ ಅರ್ಥ, ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕವಾದ್ ಎದುರು ಗುಂಪುದಕ್ಲೆಗ್ ಎದುರುಕತೆ ಪಾಡುನು. ಎದುರುದಕುಲು ಅಯಿಕ್ ಉತ್ತರ ಪನ್ಪುನು. ಉತ್ತರ ಪನರೆ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿಂದಾಂಡ ಮಂಡೆಕಂತ ಪಾಡಿಯೆರ್ ಪನ್ಪಿನ ಅರ್ಥ. ಪಂಡ, ಸೋತೆರ್‌ಂದ್. ಎದುರುಕತೆಕ್ಕ್ ಮಂಡೆಕತೆಂದ್ಲ ಪನ್ಪೆರ್.

"ಎದುರುಕತೆ" ಪಾಡರೆ ಈತೇ ಜನ ಆವೊಡುಂದ್ ಲೆಕ್ಕ ಇಜ್ಜಿ. ಐತ್ ಜನ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಆಪುಂಡು. ಆಂಡ ಇತ್ತಿನಾತ್ ಜನೊಕ್ಲೆನ್ ಸಮನಾದ್ ರಡ್ಡ್ ಗುಂಪು ಮಲ್ತೊನುವೆರ್. ಅಯಿಟ್ಟ್‌ಲಾ ರಡ್ಡ್ ಗುಂಪುಡು ಇತೀತೇ ಜನ ಆವೊಡುಂದ್ ಲೆಕ್ಕ ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ಇಲ್ಲದುಲಯಿಡೇ ಗೊಬ್ಬುನ ಈ ಗೊಬ್ಬು ಇಲ್ಲ್‌ನಿಲ್ಕೆ ಜನ ಉಪ್ಪುನಗ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಪಾಲ್ ಪಡೆವುನ ಅವಕಾಶ ಇತ್ತಿನೆಡ್ಡಾವರ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕ್ ಮರ್ಮಲ ಬೊಕ್ಕ ರಾತ್ರೆನ್ ಬಳಸುವೆರ್.

"ಎದುರುಕತೆ"ಕ್ಕ್ ವಾ ಅತ್ಯರ್‌ಲಾ ಬೋಡುಂದಿಜ್ಜಿ. ಬೋಡಾಪಿನಿ ಬುದ್ಧಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ. ಜನೊಕುಲು ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆ ಬೊಕ್ಕ ಚಮತ್ಕಾರೊಲೆಡ್ ಅಕ್‌ಲೆಕ್‌ಲ್ನ ಸುತ್ತುಮುತ್ತೊಡಿತ್ತಿನ ಸೊತ್ತುಲೆನೇ ಗಳಸೊಂದು ಎದುರುಕತೆ ಪಾಡೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಸುತ್ತು ಮುತ್ತೊಡಿತ್ತಿನ ಸೊತ್ತುಲುಂದ್ ಪಂಡ, ಉದಾರ್ನೆಗ್ 'ದೋಸೆ'ನ್ ಆಧಾರದೀವೊಂದು ಎದುರುಕತೆ ಮೊಡೆದಿನ ಶೈಲಿ ಇಂಚ ಉಂಡು.

"ಅಪ್ಪೆ ಕಪ್ಪು, ಅಮ್ಮೆ ಕಪ್ಪು, ಬಾಲೆ ಮಡಿ".

ಉಂದೆತ್ತ ಉತ್ತರದಾದಂದ್ ಎದುರು ಗುಂಪುದಕ್‌ಲ್ಡ ಕೇನುವೆರ್. ಅಕುಲು ಉತ್ತರ ಪನರೆ ಗೊತ್ತುದಾಂತೆ ಸೋತೆರ್‌ಂದಾಂಡ, ಎದುರುಕತೆ ಪಾಡಿನ ಸುರೂತ ಗುಂಪುದಕುಲೇ ಉತ್ತರ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕುಡೊಂಜಿ ಎದುರುಕತೆ ಎದುರುದಕ್ಲೆಗ್ ಪಾಡೊಡು. ಅಯಿಕ್ಕ್ ಉತ್ತರ ಅಕುಲು ಪಂಡೆರ್‌ಂದಾಂಡ, ಉತ್ತರ ಪನ್ಯಕುಲು ಪಿರ ಒಂಜಿ ಎದುರುಕತೆ ಪಾಡುವೆರ್. ಅಯಿಕ್ಕ್ ಸುರೂತ ಗುಂಪುದಕುಲು ಉತ್ತರ ಪಂಡೆರ್‌ದಾಂಡ ಬದಲ್‌ಗೊಂಜಿ ಎದುರುಕತೆ ಪಾಡ್ವೆರ್. ಉತ್ತರ ಪನರೆ ಆಯಿಜಿಂಡ ಸೋತೆರ್. ಮಂಡೆಕಂತ ಪಾಡಿಯೆರ್‌ಂದ್ ಅರ್ಥ.

ಎದುರುಕತೆ ಪಾಡರೆ ಕುಲ್ಲಿಯೆರ್‌ಂದಾಂಡ ಕೆಲವೇತೊಸರ್ತಿ ರಾತ್ರೆ ಪೋದು ಪುಲ್ಯಾತಿನಲ ಉಂಡುಗೆ. ಅಕುಲು ಸೋಪೊಡುಂದ್ ಮೊಕುಲು. ಮೊಕುಲು ಸೋಪೊಡುಂದ್ ಅಕುಲು. ಅತ್ ಉಮೇದ್‌ದ ಈ ಗೊಬ್ಬು ತುಳುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೇ ಬಾರೀ ಮಲ್ಲ ಆಸ್ತಿ.

"ಅಪ್ಪೆ ಕಪ್ಪು, ಅಮ್ಮೆ ಕಪ್ಪು , ಬಾಲೆಘಡಿ" ಈ ಎದುರುಕತೆತ್ತ ಉತ್ತರ "ದೋಸೆ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಇತ್ತೆ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಗೊತ್ತುಂಡು. ಆಂಡ, ಈ ಎದುರುಕತೆ ಎಂಚ ಉಂಡಾತ್‌ಂಡ್? ಉತ್ತರ ಪನೊಡಾಯಿನಕುಲು ಅನಿ ಮಂಡೆ ಖರ್ಚಿ ಮಲ್ಪರೆ ಏತ್ ಒದ್ದಾಡ್ಡಿಪ್ಪು? ಒರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ತೂನಗ ನಂಕೇ ಬಾರೀ ಸೋಜಿಗ ಆಪುಂಡು.

ಈ ಅಪ್ಪೆ, ಅಮ್ಮೆ, ಬಾಲೆ, ದೋಸೆ! ವಾ ಅರ್ಥೊಡು ಇಂಚಿ ಎದುರುಕತೆ ಉದ್ಭವ ಆತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿನೆಕ್ಕ್ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಉದಾರ್ನೆ.

ಇಲ್ಲದ ಯಜಮಾನ್ದಿ ದಿಕೆದ ಬಾಕಿಲ್ಡ್ ಕುಲೊಂದು ದೋಸೆ ಮಲ್ತ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತಡ್ಪೆಗ್ ಪಾಡೊಂದಿತ್ತೊಲುಗೆ. ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಅಡ್ಯೆ ಮಲ್ಪೊಡಾಂಡ ಒಂಜಿ ಪಾವು, ಒಂಜಿ ಸೇರ್‌ದಾತ್ ಅತ್ತ್. ಕಳಸೆ ಕಳಸೆ ಅರಿಕಡೆದ್ ಅಡ್ಯೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆಮಲ್ಲ ಬೆನ್ನಿದಕುಲು. ಇಲ್ಲ್‌ನಿಲ್ಕೆ ಜನಮಾನಿಲು. ಕಂಜಿ, ಕೈಕಂಜಿಲು ಬೇಲೆದಕುಲುಂದ್ ತಿನ್ಪಿ ಬಾಯಿಲುಲಾ ಜಾಸ್ತಿ. ಬಂಜಿಲಾ ಮಲ್ಲ. ಸಂಸಾರಲ ಮಲ್ಲ. ದೋಸೆ ಏತ್ ಮಲ್ತ್‌ಂಡಲ ಯಾವೊಂದಿತ್ತಿಜಿ. ಅಂಚ ಆ ಇಲ್ಲದ ಪೊಂಜೊವು ದೋಸೆ ಮಲ್ತೊಂದಿಪ್ಪುನಗ ಪಿದಾಯಿ ಗೊಬ್ಬೊಂದಿತ್ತಿನ ಜೋಕುಲು ಒರಿಯಗೊರಿ ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ತೊಂದು ಬುಲ್ತೊಂದು ಪಾರ್ ಬತ್‌ದ್ ಅಪ್ಪೆಗ್ ಉಪದ್ರ ಕೊರ್ರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಈ ಅಪ್ಪಗ್ ಇಂಚಿಡ್ದ್ ದೋಸೆ ಮಲ್ಪರ್ಲತ್ತ್. ಅಂಚಿಡ್ದ್ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಮಂಗಟವರ್ಲ ಅತ್ತ್. ಕೈಟ್ಟ್ ಕಾರ್ದ್ ನಿಲ್ಕೆ ಬೇಲೆ. ಎಂಚೆಂಚ ಮಂಗಟಂಡಲ ಆಯಿಕ್‌ಲ್ನ ಬುಲಿಪು ಕಟ್ಟುಜಿಂದಾನಗ, ಅಪಾಯೊನು ಉಪಾಯೊಡು ತಪ್ಪವೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆಡ್ ತನ್ನ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತೊಡಿತ್ತಿನ ಸೊತ್ತುಲೆನೇ ಬಳಸೊಂದು, ಕಾವೊಲಿಗ್ ಅಪ್ಪೆನ ಸ್ಥಾನ, ಸಟ್‌ಗೊಗು ಅಮ್ಮನ ಸ್ಥಾನ ದೋಸೆಗ್ ಬಾಲೆದ ಸ್ಥಾನ ಕೊರ್ದು, ಒಂಜಿ ಕತೆ ಸೃಷ್ಟಿಮಲ್ತೊಲು. ಉತ್ತರ ದಾದ ಪನ್ಲೆಂದ್ ಜೋಕ್ಲೆಗೇ ಬುಡಿಯೊಲು. ಜೋಕುಲು ಬುಲಿಪು ಉಂತದ್ ಅಪ್ಪೆನ ಕತೆಕ್ಕ್ ಉತ್ತರದಾದಂದ್ ಚಿಂತನೆಡ್ ಬೂರಿಯೆರ್. ಅನಿದ ಕಾಲೊಡು ಕತೆಕ್ಕ್ ಆತ್ ಶಕ್ತಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ಕತೆತ್ತ ಉತ್ತರ ಜೋಕುಲು ಪಂಡೆರಾ? ಅಪ್ಪೆನೇ

ಪಂಡೊಲಾ? ಆಂಡ ಸಮಯ ಸಂದರ್ಭೊಗು ಅಲ್ಲ ಕಲ್ಪನೆಡ್ ಒಂಜಿ ಕತೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಆಯಿನಂತೂ ನಿಜ!

ಇಂಚೆನೇ ದೋಸೆನ್ ಅಧಾರದೀವೊಂದು, ದೋಸೆ ಉತ್ತರ ಬರ್ಪುನ ಚುಟುಕ್ಕಾಯಿನ ನನೊಂಜಿ ಎದುರುಕತೆ.

"ಚಯ್‌ಂಚುಯಿ ಪಕ್ಕಿಗ್ ಸಾವಿರಕಣ್ಣುಲು" ಉಂದುಲಾ ಕಲ್ಪನೆಡೇ ಸೃಷ್ಟಿಯಾತಿನ ಎದುರುಕತೆ ಆಂಡಲಾ ವಾಸ್ತವವಾದ್ ಸತ್ಯಾಂಶ ನೆಗೆತ್ತ್ ತೋಜುಂಡು.

ಕಾವೊಲಿ ದಿಕ್ಕೆಲ್ಗ್ ದೀದ್ ಎಣ್ಣೆ ತೊಡೆತ್‌ದ್, ಬೆಚ್ಚಕಾವೊಲಿಗ್ ಬಂದ ಮೈಪುನಗ ಬರ್ಪುನ ಶಬ್ದ "ಚಯ್‌ಂಚುಯಿ" ಪಂಡ್‌ದ್. ಕಾವೊಲಿಗ್ ಬಾವಡೆ ಮುಚ್ಚಿನಗ, ಕಾವೊಲಿಗ್ ಮೈತಿನ ಬಂದ ಬೆಯ್ತ್‌ದ್ ದೋಸೆದ ಹದೊಕ್ಕು ಬನ್ನಗ ಆ ದೋಸೆಡ್ ಒಟ್ಟೆಲು ಬೂರುಂಡು. ದುಂಬುಸಾನಿ ಕಡೆದ್ ದೀಯಿನ ಬಂದ ಎಡ್ಡೆ ಉರ್ಗುಂಡ, ದೋಸೆನಿಲ್ಕೆ ಒಟ್ಟೆ ಬೂರುಂಡ ದೋಸೆ ಮೆದುವಾದ್ ತಿನರೆ ಬಾರೀ ರುಚಿಯಾದಿಪ್ಪುಂಡು. ಇಂಚಿತ್ತಿನ ರುಚಿರುಚಿತ್ತ ತಿನರಲೆನ್ ತಿನ್ನಗ ಪಗೆಮಾನಿಲ್ಲೆಕ ಬಾಯಿ ಮುಚೊಂದು ತಿಂದ್‌ಂಡ ಅಯಿಕ್ ರುಚಿದಾವ? ಮಣ್ಣ್ ತಿಂದಿಲೆಕಗೆ. ಅಯಿಕ್ಕಾದ್ ಒಣಸ್-ತಿನಿಸ್‌ಲು ತಿನ್ನಗ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿದಕುಲು ಪ್ರತಿಒಂಜೆಕ್ಕ್‌ಲಾ ಅಡ್ಡ ಪುದರ್‌ದೀದ್, ಕೋಂಗಿಕಟೊಂದು, ತಮಾಷೆ ಮಲ್ತೊಂದು, ತೆಲ್ತ್‌ದ್, ತೆಲ್ಪಾದ್ ತಿಂದಿನ ತಿನಿಸ್‌ಲೆಗ್ ನನಲಾತ್ ಎಚ್ಚೆಚ್ಚ ರುಚಿ ಪನ್ಪುನ ಸತ್ಯೊನು ಅಕುಲು ತೆರಿಯೊಂದಿನೆಡ್ದಾವರ ಕಾಲೊಗು ತಕ್ಕ, ಸಂಧರ್ಬೊಗು ತಕ್ಕ ಕತೆ ಕಟ್ಟುನ ಇಕ್ಮತಿ ಅಕ್ಲೆಡ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ತುಳುವೆರ್ನ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆದ, ಚಮತ್ಕಾರದ, ಸಂದಿಗ್ದೊಡು ತಿಕ್ಕದ್ ಪಾಡುನಂಚಿತ್ತಿನ "ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು" ತುಳುನಾಡ್ದ ಮಣ್ಣ್‌ದಡಿಡ್ಡ್ ಗರ್ತೊಂದು ಪೋಂಡ, ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ನಮಕ್ಕ್ ಬೊಕ್ಕಲಾತ್ ತುಳುನಾಡ್ದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಒಕ್ಕರೆ ಇಂಬು ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಮುತ್ತು ರತ್ನೊಲೆಡ್ಡ್‌ಲಾ ಹೆಚ್ಚ ಬೆಲೆ ಬಾಳುನ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪ್ರತೀಕವಾಯಿನ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು ಸಮೃದ್ಧವಾದುಂಡು. ಎನ್ನ ಕೈಕ್ಕ್ ತಿಕ್ಕಿನಾತ್ ಮಾತಾತುಳುನಾಡ್ದ ಬಂಧುಲೆನ ಎದುರು ದೀವೊಂದುಲ್ಲೆ.

ತುಳುನಾಡ್ದ ಬೆನ್ನಿದ ಪಿನ್‌ಪಿರೊಟ್ಟು ಅರಿಬಾರ್‌ಗ್ ಒಂಜಿನೇ ಮರ್ಯಾದಿ. ಅರಿಬಾರ್‌ದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಇತ್ತಿನಾತ್ ಬೇತೆ ಊರುಲೆಗ್ ಕಮ್ಮಿ. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಅರಿ-ಬಾರ್ ಏತ್ ಅಗತ್ಯನಾ? ಆತೇ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಊರುಲೆಡ್ ರಾಗಿ, ಗೋದಿ, ಜೋಳ ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಒಂಜಿನೇ ಮರ್ಯಾದಿ ಕೊರ್ದು ಅರಿ-ಬಾರ್‌ಗ್ ರಡ್ಡ್‌ನೇ ಸ್ಥಾನ ಕೊರ್ಪುನಲಾ ಉದಾಹರಣೆಲುಂಡು.

ನಮನ ಜೀವನಾಂಶೊಗು ನಮ ಬದ್ಕರೆ, ಬಂಜಿದ ಬಡವುನು ತನಿಪರೆ ಅರಿ ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಮಸ್ತ್ ಅಗತ್ಯ. ಅವೇ ಅರಿಟ್ಟ್ ಏತೇತೋ ಬಗೆತ್ತ ಅಡ್ಯೆ-ತಿಂಡಿಲೆನ್

ಮಲ್ಪುವ. ಆಂಡಲಾ ಗಂಜಿದಾತ್ ತಾಕತ್ತ್ ತಿನಿಸ್‌ಲೆಡ್ ಉಪ್ಪುಜಿ. ಗಂಜಿ ಬಂಜಿಗ್ ಬೂರುಂಡನೇ ನರನಾಡಿಗ್ ಬಲ ಬರ್ಪುನುಗೆ. ದುಂಬುದಕ್‌ಲೆಗ್ ಮನಿಪುದ ಬಲ್ಲ್‌ದಾತ್ ತಾಕತ್ತ್ ಇತ್ತಿನೇ ಗಂಜಿದ ತೆಲಿತ್ತ ಸತ್ವೊಡುಗೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಹಿರಿಯಕ್ಲು ಇನಿಗ್ಲಾ ಪನೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್. ಅಕ್ಲೆಗ್ ಕಾಯಿಲೆ-ಕಸಾಯಿಲು ಬರ್ಪೇದಿನೇ ಕಮ್ಮಿ.

ತುಳುನಾಡ್ದ ಪ್ರಮುಖ ಬುಲೆನೇ ಬೆನ್ನಿ-ಸಾಗೋಳಿ. ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಜಾಲ್ಡ್ ಬೈತ್ತ ಮುಟ್ಟೆ, ಬಾರ್ದ ತುಪ್ಪೆ, ಅರಿತ್ತಮುಡಿ, ಕಜಿಪು ಕಾಯಿದ ತೋಟ, ಕಿದೆ, ತಾರೆ-ಕಂಗುಲು ಇಂಚ ಮಾತ ಉಸ್ಕೊಲಿನ್ ತೂದೇ ಪೊದು ಕೊರ್ದು, ಕನವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್‌ಗೆ.

ಇಂಚಿತ್ತಿನ ವಾತಾವರಣೊಡು ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಲಾ ಸಮೃದ್ಧವಾದಿಪ್ಪೇದ್‌ಂಡ್. ಭೂತ-ಕೋಲ, ತನು-ತಂಬಿಲ, ಅಗೆಲ್, ಪರ್ಬ-ಪಾಡ್ಯ ಇಂಚ ಮಾತಾ ನಂಬಿಕೆದ ಆಚರಣೆಲೆನ್ಲಾ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ವಾದ್ ಆಚರಿತೊಂದಿತ್ತಿನ, ಇನಿಗ್ಲಾ ಆಚರಿತೊಂದಿಪ್ಪುನ ಕಟ್ಟುಲು ಅನಾದಿಡ್ದಿಂಚೇ ಬೈದಿನವು.

ಇಲ್ಲ್‌ನಿಲ್ಕೆ ಕುಟುಮದಕುಲು, ಬಂಧು-ಇಷ್ಟೆರ್‌ಂದ್ ಜನ ಸೇರೇದೆರ್. ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಪೊರ್ತುಲೆಡ್ ಜನಪದಗೊಬ್ಬುಲೆಗ್ ಚಾಲನೆ ತಿಕ್ಕೇದ್‌ಂಡ್ . ಪೊಸ ಪೊಸ ಗೊಬ್ಬುಲು ಉದಿತ್ ಬರ್ಪೇದ್‌ಂಡ್. ಎಲ್ಲಿಡ್ಡ್ ಪತ್ತಿನ ಪ್ರಾಯದಕ್‌ಲ್ನಡೆ ಮುಟ್ಟಲಾ ಅಕ್‌ಲ್ನ ಬುದ್ಧಿಗ್ ಒಪ್ಪ ಪಾಡುನಂಚಿತ್ತಿ ಸಾಮರ್ತಿಗೆದ ಜನಪದ ಅಲಿಖಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆ ಕಾಲೊಡೇ ಸೃಷ್ಟಿ ಆತ್‌ಂಡ್.

ಗಂಜಿ ಬೆಯ್ಪುದ್ ಬಂಜರ ಉಂಡುದು, ಕರ ಬಿಸಲೆದೆಕ್‌ದ್ ಮನಿಪಂದೆ ಮಂದಿರಿ ಪೊದೆತ್‌ದ್ ಜೆತೊನುನ ಜಾಯಮಾನದಕುಲು ಅಕುಲಾದಿತ್ತಿಜೆರ್. ಗಂಜಿ ಬೆಯ್ಪುನೆನ್, ಅಯಿಕ್ಕ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಅತ್ಯಾರ್‌ಲೆನೇ ಆಧಾರ ದಿವೊಂದು ಎದುರುಕತೆ ಮೊಡೆದಿನ ಪೊರ್ಲುಎಂಚ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿನೆಕ್ಕ್ ಈ ಲೆರ್ತ್‌ದ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು ಉದಾರ್ನೆ.

"ಕರಿಯಕಾಡ್‌ಡ್ ಬೊಲ್ದು ಮುಂಡಾಸ್."

[**ಉಂದೆತ್ತ ಉತ್ತರ :** ಮಣ್ಣ್‌ದ ಕರಟ್ಟ್ ಗಂಜಿ ಬೆಯ್ಪುನು.]

"ಸಾರ ಪಕ್ಕಿಲು ಒರಾನೆ ನೀರ್‌ಡ್ ಮುರ್ಕುವ."

[**ಉತ್ತರ :** ಅರಿನ್ ನೀರ್‌ಡ್ ಲುಂಬುದು ಕರಕ್ಕ್‌ಪಾಡುನು.]

"ಬರೆ ಮಗ್‌ರ್ನಗ ಬೆರಿ ಒಡ್ಡಾದೆ."

[**ಉತ್ತರ :** ತಟ್ಟೆ ಕುಡ್ಪುಡು ನುಪ್ಪುಕಬಿಡುನು.]

ನರಮಾನ್ಯನ ಮನಸ್ಸ್ ಲಗಾಮುದಾಂತಿನ ಕುದುರೆದಲೆಕ. ಬಲ್ತೊಂದೇ ಉಪ್ಪುಂಡುಗೆ ಪನ್ಪುನೆಕ್ಕ್ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಅವಿದ್ಯಾವಂತೆರಾಂಡಲ ಅಕ್‌ಲ್ನ ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರೊಡು ಏತ್ ಮಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಶಕ್ತಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಮೂಜಿ ಎದುರುಕತೆಕ್ಲೆನ್ ತೂನಗ ತೆರಿಯುಂಡು. ಮೂಜಿ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲ್ಲಾ ಗಂಜಿಗ್ ಸಮ್ಮಂಧ

ಪಟ್ಟಿನವೇ ಆಂಡಲಾ,ಒಂಜಿ ಗಂಜಿ ಬೆಯ್ಪುನೆಕ್ಕಾಂಡ, ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಗಂಜಿ ಬೆಯ್ಯರೆ ಅರಿಲುಂಬುದು ಪಾಡುನೆಕ್ಕಾಂಡ, ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಎದುರುಕತೆ ಬೆಯ್ತಿನ ಗಂಜಿನ್ ಕಬಿಡುನೆಕ್ಲಾ, ಅಯಿಕ್ಕ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಅತ್ಯಾರ್‌ಲೆನ್ಲ ಸೇರ್ಪದ್, ಒಂಜೆಕ್ಕೊಂಜಿ ಹೋಲಿಕೆ ಬರಂದಿಲೆಕ, ರಪ್ಪ ಉತ್ತರ ಕೊರ್ರೆ ಆವಂದಿಲೆಕ, ಬಾರೀ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಡ್ ಈ ಕತೆ ಮೊಡೆದೆರ್.

[ಸೇಮೆದಡ್ಯೆ ಬೊಕ್ಕ ಸೇಮೆದಮುಟ್ಟು]

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಅಡ್ಯೆಲೆಡ್ ಸೇಮೆದಡ್ಯೆಗ್ ಒಂಜಿನೇ ಮರ್ಯಾದಿ . ಇಲ್ಲಗ್ ಏರಾಂಡಲ ಬಿನ್ನೇರ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ, ಪೊಸ ಮದ್ಮಯೆ ಮದ್ಮಲೆನ್ ತಮ್ಮನೊಗು ಲೆತ್ತ್‌ಂಡ, ಕೋರಿಲ ಸೇಮೆದಡ್ಯೆಲ ಅಡ್ ಬಲಸ್‌ಂಡ ಬಾರೀ ಗಡ್ಡ್‌ದ ತಮ್ಮನಗೇ ಪನ್ಪಿನ ಬಿರುದು ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಬಲಸಿನಕ್ಲೆಗ್.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿ. ಪಂಡ ಅಷ್ಟೆಮಿದಾನಿ ಕೃಷ್ಣ ದೇವೆರ್ ಭೂಲೋಕೊಡು ಜನನ ಆಪಿನ ಸಂಧರ್ಬೊಡು, ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಪ್ರತಿ ಇಲ್ಲಡ್ಲಾ ಸೇಮೆದಡ್ಯೆ ಬೊಕ್ಕ ತಾರಯಿಲ ಬೆಲ್ಲಲ ಪಾಡ್ದ್ ಎಡ್ಡೆ ಕಡೆದ್ ದೈದಿನ ಸೀಪೆ ಪೇರ್‌ಲ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದೇವೆರೆಗ್ ಅರ್ಪಣೆ ಮಲ್ಪುನ ತುಳುವೆರ್ನ ಸಂಪ್ರದಾಯ.

ಸೋಣ ತಿಂಗೊಲ್ದು ಬರ್ಪಿನ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟೆಮಿ ತುಳುನಾಡ್‌ಗೇ ಮಾತ್ರತ್ತ್, ಇಡೀ ಲೋಕೊಗೇ ಬಾರೀ ಸಂತೋಷದ ಗೌಜಿದ ಪರ್ಬ. "ನಂದಗೋಕುಲೊಡು ಗೋಪಿ ಪುಟ್ಟೆಗೆ! ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೋಕ ಇಡಿ ಪರ್ಬದ ಸಂಭ್ರಮ" ಆಂಡ ಆಟಿ ಸೋಣ ತಿಂಗೊಲು, ಬೆಂದ್ ತಿನ್ಪಿನಕ್‌ಲೆಗ್ ಬಾರೀ ಬಡಪತ್ತ್‌ದ ಸಮಯ. ಸತ್ಯಾದಿಗೆದ ಆಕಾಲೊಡು ಒಂಜಿ ಬಡ ಕುಟುಮೊಡು ಬಾರೀ ಬಡತನ ಇತ್ತಿನೆಡ್ಡಾವರೆ ಪರ್ಬ ಆಚರಿಪುನ ಸ್ಥಿತಿಟೇ ಇಜ್ಜಿಂದಾನಗ, ಮಾತೆರ್ನ ಇಲ್ಲಲೆಡ್ ಪರ್ಬದ ಗೌಜಿಡುಪ್ಪುನಗ, ತನ್ನ ಇಲ್ಲಡ್ ಒಂಜಿ ಪರೆಲ್ ಅರಿ-ಬಾರ್‌ದಾಂತೆ ಜೋಕುಲು ಉಪಾಸ ಬರೆಲೊಡತ್ತಾ, ಮಾತೆರ್ಲ ದೇವೆರೆಗ್ ಸೀಪೆ ತಿನ್ಪನಗ ಎನ್ನ ಇಲ್ಲದ ಸೀಪೆ ದೇವೆರೆಗ್ ತಪ್ಪರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಎನ್ನ ಇಲ್ಲಡ್ಲ ಅಷ್ಟೆಮಿದ ಸೀಪೆ ಪೇರ್‌ಲ, ಸೇಮೆದಡ್ಯೆಲ ದೇವೆರೆಗ್ ಅರ್ಪಣೆ ಆವೊಡು. ಎಡ್ಡೆ ದಿನತ್ತಾನಿ ತನ್ನ ಜೋಕುಲು ಬರೆಲರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಎನ್ನ ಇಲ್ಲಡ್ಲ ಪರ್ಬ ಆವೊಡೇ ಪಂಡ್‌ದ್, ತನ್ನ ಕಡೀರ ಬಾಲೆನ್ ಅಡವುದೀದ್, ಅರಿ-ಸಾಮಾನ್ ಕನತ್ತ್‌ದ್, ಸೇಮೆದಡ್ಯೆಲ ಪೇರ್‌ಲ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದೇವೆರೆಗ್ ದೀದ್, ತನ್ನ ಜೋಕುಲೆಗ್ಲಾ ಬಂಜಿನಿಲ್ಕೆ ತಿನ್ಪದ್ ಅಷ್ಟೆಮಿ ಆಚರಿತೊಲುಗೆ.

ಅಂಚ ಅಡವುದೀಯಿನ ಬಾಲೆನ್ ಶಿವರಾತ್ರೆದಾನಿ ಬುಡ್ಪದ್ ಕಂತ್‌ದ್ ಶಿವರಾತ್ರೆದ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ತಿನಿಗೆ ಪನ್ಪಿನ ಪ್ರತೀತಿ.

ಶಿವರಾತ್ರೆದಾನಿ ರುಟ್ಟಿ-ಪಾಯಸ ಮಲ್ಪುನ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಒಂಜೆಂಜಿ ಪರ್ಬೊಲೆಡ್ ಒಂಜೆಂಜಿ ಬಗೆತ್ತ ಅಡ್ಯೆಲೆಗ್ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ. ಪ್ರತಿ ಒಂಜೆಕ್ಕ್‌ಲ ಒಂಜೆಂಜಿ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಉಂಡು.

ಸೇಮೆದಡ್ಯೆಗ್ ತುಳುನಾಡ್‍ಡ್ ಬಾರೀ ಮರ್ಯಾದಿ. ಸಾಹಿತ್ಯಿಕವಾದ್‍ಲಾ ಸೇಮೆದಡ್ಯೆಗ್ ಎದುರುಕತೆ ಬಾರೀ ಪೊರ್ಲುಡು ನೆಯ್ದೆರ್. ಸೇಮೆದಡ್ಯೆ ಬೊಕ್ಕ ಸೇಮೆದ ಮುಟ್ಟು ಉತ್ತರ ಬರ್ಪುನ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು:

1) "ಸಿರಿ ಸಿರಿನ್ಪುಂಡು. ಸಿರಿ ಪೇರ್ ಜಪ್ಪುಂಡು. ಈ ಒರ ಬರೊಡುಗೆ ಅವೆನೊರ ಕೊರೊಡುಗೆ."

2) "ಒತ್ತು ಮರ ಒತ್ತುಂಡ ಮುತ್ತುದೊರಿಯುಂಡು."

3) "ಉಲಯಿ ಪೊಗ್ಗುನಗ ಒರಿಯೆ ಪೊಗ್ಗುವೆ. ಪಿರ ಬನ್ನಗ ಸಾರ ಜನೊಕುಲ್ನ ಒಟ್ಟುಗು ಬರ್ಪೆ."

4) "ನುಂಗೆಲ್ ಮರ ಪಿಂಗಾರ ಬುಡ್ಪುಂಡು."

5) "ಒತ್ತಪ್ಪನಾಗೆರ್ ಒತ್ತೊನ್ನಗ, ಜತ್ತಪ್ಪನಾಗೆರ್ ಜತ್ತೊಂಡೆರ್. ತಪ್ಪೆನಾಗೆರ್ ಸೇರಾವೊಂಡೆರ್."

6) "ಮಲ್ಲೂರುಡ್ದು ಬತ್ತಿಗೊಡ್ಡು ಎಲ್ಲೂರುಡು ಕುಲೊಂಡೊಲು. ಮಿತ್ತೂರುದಾರ್ ತಿರ್ತ್ ಬನ್ನಗ ನೂಡು ಪೆದ್ದಿಯೊಲು."

7) "ಅನ್ನೋರ ಕರಡಿಗೆ ಮುನ್ನೂರು ಪದ್ದೆಯಿ ಐನೊರ ಕೊರೊಡುಗೆ ಈ ಒರ ಬರೊಡುಗೆ."
ಮಿತ್ತ್ ಪಂಡಿನ ಎದುರು ಕತೆಕ್ಕುಲು ಸೇಮೆದಡ್ಯೆ ಬೊಕ್ಕ ಸೇಮೆದ ಮುಟ್ಟು ಉತ್ತರ ಬರ್ಪುನವು.

8) "ಬಡ್ಡ್ ಬದನೆ ನುಂದೆಲ್ ಸಾಂತಣ್ಣೆ ಸರಪೊಲಿ ಸಂಕಣ್ಣೆ."
(ಉತ್ತರ : ಕೊಟ್ಟಿಗೆ, ರುಟ್ಟಿ, ಸೇಮೆದೆಡ್ಯೆ.)

ಈ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕ್ ಮೂಜಿ ಬಗೆತ್ತ ಅಡ್ಯೆಲು ಉತ್ತರವಾದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. "ಕೊಟ್ಟಿಗೆ" ಪನ್ಪುನ ಪುದರ್ದ ಅಡ್ಯೆಲ ವಿಶೇಷವಾದುಂಡು. ಇಡ್ಲಿಗ್ ಕಡೆಯಿನ ಬಂದೊನೇ ಬಾರೆದ ಇರೆ ಬಾಡದ್ ಉರುಟು ಸುಂದುದು ಒಂಜಿ ಬರಿಕ್ಕ್ ಬಾರೆದ ಬಲ್ಲ್‍ಡ್ ಕಟ್‍ದ್, ಉಲಯಿ ಬಂದ ಮೈತ್‍ದ್, ಕುಡೊಂಜಿ ಬರಿಲ ಬಾರೆದ ಬಲ್ಲ್‍ಡ್ ಬಿಗಿತ್ತ್ ಕಟ್‍ದ್ ತೊಂದುರುಡು ಬೆಯ್ಯೆರೆ ದೀಪೆರ್. ಈ ಅಡ್ಯೆ ಮಸ್ತ್‍ದಿನ ಮುಟ್ಟ ದೀವೆರೆ ಆಪುಂಡು.

ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರ್ಪಿನ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು :

1) "ಅಡ್ಡ ಜೆತೊಂದು ಬಡ್ಡೆ ಕೆಕ್ಕಿಲ್‍ಗ್ ಬಲ್ಲ್ ಪಾಡೊಂದೆ."

2) "ಒಂಜಿ ಮಂಗಗ್ ರಡ್ಡ್ ಬೀಲ."

3) "ಮಾತ ಗೋಣಿಗ್ ಒಂಜಿ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟ್‍ಂಡ ಎಂಕ್‍ಲ್ನ ಇಲ್ಲದ ಗೋಣಿಗ್ ರಡ್ಡ್ ಕಡೆಟ್ಲಾ ಬಾಯಿ ಕಟ್‍ದ್‍ಂಡ್."

ಸೇಮೇದಡ್ಡೆ ಆವಡ್ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಆವಡ್ ಉಂದು ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪೊಡಾಂಡ ತೊಂದುರುದ ಕರತ್ತ ಅಗತ್ಯ ಮಸ್ತ್. ಸೇಮೆದಡ್ಯೆಗ್ ಉರ್ಪೆಲರಿನ್ ಬೊದುಲ್ತುದು ಗಟ್ಟಿ ಕಡೇದ್, ಗೋ ಸಂಪಯಿದ ಇರೆಟ್ಟ್ ಪೊದ್ದಿದ್ ತೊಂದುರುದ ಕರಟ್ಟ್ ಬೆಯ್ಪುದ್, ಬೊಕ್ಕ ಸೇಮೆದ ಮಣೆಟ್ ಒತ್ತುದು ಈ ಅಡ್ಯೆ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ತೊಂದುರುದ ಕರಟ್ಟ್ ಬೆಯ್ಪುದ್ ಮಲ್ಪುನ ಅಡ್ಯೆಲು ಮಸ್ತ್ ಬಗೆತ್ತವು ಉಂಡು.

ಇಡ್ಲಿ, ಪತ್ರಡೆ, ಗಟ್ಟಿ, ತೆಕ್ಕರೆದಡ್ಯೆ, ಪೆಲಕಾಯಿದ ಗಟ್ಟಿ, ಪುಂಡಿ, ಇಂಚಿನ ಮಾತಾ ಅಡ್ಯೆಲೆನ್ ತೊಂದುರುದ ಕರಟ್ಟೇ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ತೊಂದುರುದ ಕರ ದಾಂತಿನಕುಲು ಅಕುಲೇ ಉಪಾಯೊಡು ಕಂಡ್ ಪತ್‌ದಿನ ಅತ್ಯರ್‌ಡ್ ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕವಾದ್ ಅಡ್ಯೆ ಬೆಯ್ಪುವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಮಣ್ಣ್‌ದ ಕರತ್ತ ಉಲಯಿ, ಅಡಿಟ್ ಬೆಯ್ಯರೆ ತಕ್ಕ ನೀರ್ ದೀದ್, ತಾರೆದ ಕೊತ್ತಲಿಗೆ ತಿಗ್ತ್‌ದ್ ಎಲೆಲ್ಯ ತುಂಡು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕರತ್ತ ಉಲಯಿ ಕೊಕ್ಕರ ಕೊಕ್ಕರ ದೀದ್ ಅಯಿತ್ತ ಮೇಲ್‌ಡ್ ಕಡೆದಿನ ಬಂದೊನು ತೆಕ್ಕಿದ ಇರೆಟ್ಟಾ, ತಂದೇವುದ ಇರೆಟ್ಟಾ, ಇಜಿಂಡ ಬಾರೆದ ಇರೆಟ್ಟಾ ಸುಂದುದು ಬೆಯ್ಯರೆ ದೀಪೆದೆರ್. ಕರತ್ತ ಮೇಲ್‌ಗ್ ಒಂಜಿ ದುನ್ನದ ಬಾಜನೊನು ಉಲಯಿದ ಸಿಕೆ ಪಿದಯಿ ಪೋರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಮುಚ್ಚೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಇಂಚ, ಅತ್ತ್‌ಂಡ, ತೊಂದುರುದ ಕರಟ್ಟ್ ಬೆಯ್ಪುಯಿನ ವಿಧಾನೊಡು ತಯಾರಾಯಿನ ಅಡ್ಯೆಲೆಗ್ ಎದುರುಕತೆ.

"ತಿರ್ತ ಕಂಡದ ನೀರ್‌ಡ್ ಮಿತ್ತ ಕಂಡದ ಕೆಯಿ ಬುಲೆವುಂಡು" ಪಂಡ್‌ದ್.

(**ಉತ್ತರ :** ತೊಂದುರುದ ಕರಟ್ಟ್ ಅಡ್ಯೆ ಬೆಯ್ಪುನು.)

ಬಾರ್‌ಡ್ ತಯಾರಾಪಿನ ತಿನಿಸುಲು

1) "ಪೊದ್ದೊಲು ಪೊದ್ಪುನು ಪೊಟ್ಟುಗ್ಗೆಲ್ಡ್ ಕೊರುಂಗು ನಲಿಪುಂಡು."

2) "ಕರ್ಬ ದೇವೆರೆ ಗುಂಡೊಡು ಬೊಲಿಯ ದೇವೆರ್ ನಲಿಪುವೆರ್."
(ಪೊದ್ದೊಲು ಪೊದ್ಪುನು.)

3) "ಎಂಕೊರ್ತಿ ಅಜ್ಜಿ ಬಾಕಿಲ್ ಪಾಡ್ಡ್ ಬಡ ಬಡಾಂದ್ ನೋತೊನ್ಪೊಲು."
(ಕುರ್ಲು ಪೊದ್ಪುನು.)

"ಗೃಹ ಬಳಕೆದ ಸೊತ್ತುಲು"

ಪ್ರತಿ ಒಂಜಿ ಇಲ್ಲಡ್ಲ ದಿನ ನಿತ್ಯೊಲ ಬಳಸುನ ಅಗತ್ಯದ ಸೊತ್ತುಲು ಕಡೆಪಿ ಕಲ್ಲ್, ರಾಗಿ ಬೀಸುನ ಕಲ್ಲ್, ಕೊಡಪಾನ, ಗುರ್ಕೆ, ಚೊಂಬು, ತಪಲೆ, ಮೈಪು ಸೂಡಿ, ಸೂತ್ತ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ಬಚ್ಚಿರೆದ ಚೀರವು, ನೀರ್ ಒಯ್ಪುನ ಬಲ್ಲ್ ಇಂಚ ಮಾತಾ ಅನೇಕ ವಸ್ತ್‌ಲು ನಮ ನಿತ್ಯ ಜೀವನೊಗು ಬಳಸೊನುವ. ಬಳಸುನ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಲ.

ತುಳು ನಾಡ್ದ ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪ್ರತೀಕವಾಯಿನ, ಪ್ರತಿ ಇಲ್ಲಡ್ಲ ಒಂಜಿ ಮೂಲೆಡ್ ಕುಲೊಂದು ಅಗ್ರ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯಿನ ಪ್ರಮುಖ ಸೊತ್ತು ಕಡೆಪಿಕಲ್ಲ್. ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು

ಕಡೆಪಿಕಲ್ಲ್ ದಾಂತಿನ ಇಲ್ಲ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಓಲ್ಲ ಉಪ್ಪಂದ್. ಕಡೆಪಿಕಲ್ಲ್‌ದ ಅಗತ್ಯ ಏತ್‌ಂದ್ ನಮಕ್ಕ್ ಗೊತ್ತುಂಡು.

ಕಡೆಪಿಕಲ್ಲ್, ರಾಗಿ ಬೀಸುನ ಕಲ್ಲ್, ಅಂಚೆನೇ ಮಿತ್ತ್ ಪಂಡಿನ ಕೆಲವೇ ಸೊತ್ತುಲೆನ ಪುದರ್ ಕೊರ್ತೆ. ಅಯಿಡ್ದ್‌ಲಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸೊತ್ತುಲು ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯದ ಜೀವನೊಗು ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲ. ಮಾತಾ ಸೊತ್ತುಲೆಗ್ಲಾ ಅಯಿತಯಿತನೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಉಂಡು. ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾದ್‌ಲಾ, ಗಂಭೀರವಾದ್‌ಲ ಎದುರುಕತೆಯಾದ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆತಿನೆನ್ ನಮ ಎದುರುಕತೆತ್ತ ಮುಖಾಂತರ ತೂವೊಂದುಲ್ಲ.

ವಿಶೇಷತೆ ಪಂಡ ಎದುರು ಕತೆಕ್ಕ್ ಒಂಜಿ ವಸ್ತ್‌ನ್ ಆಧಾರ ದೀವೊಂದು ಉತ್ತರ ಒಂಜೇಲೆಕ ಬರ್ಪುನುಂದಾಡಲ ಅವೆನ್ ಬೇತೆ-ಬೇತೆ ರೀತಿಡ್ ತಿರ್ಗ ತಿರ್ಗದ್ ಜನೊಕ್ಲೆನ್ ಇಕ್ಕಟ್ಟ್‌ಡ್ ತಿಕ್ಕ ಪಾಡುನೆ ಚಮತ್ಕಾರದ ಎದುರು ಕತೆಕ್ಕುಲು ಎಂಚೆಂಚ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿನೆನ್ ತಿರ್ತ್ ಕೊರ್ತಿನ ಎದುರು ಕತೆಕ್ಲೆನ್ ತೂವೊಂದು ಪೋಂಡ ತೆರಿವು.

ಸುರುಟಾದ್ ಕಡೆಪಿ ಕಲ್ಲ್‌ಡ್ದ್ ಪತ್ತಿನ ಒಂಜೆಂಜೇ ಸೊತ್ತುಲೆನ್ ಎದುರು ಕತೆಕ್ಕ್ ವಸ್ತ್‌ಪಾದ್ ಎಂಚ ಬಳಸೊಂದೆರ್ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ತೂವೊಲಿ.

1) "ಅಪ್ಪೆ ಕುಲೊಂದೊಲು ಮಗಲ್ ತಿರ್ಗ್‌ವೊಲು."
(ಕಡೆಪಿಕಲ್ಲ್.)

2) "ಅಪ್ಪೆ ಚಕ್ಕಪ್ಪ ಮಗಲ್ ಗುಡುಗುಡು."
(ಕಡೆಪುಕಲ್ಲ್.)

3) "ಅಪ್ಪೆ ಮಗಲ್ನ ಉಡಾಯಿಡ್ ಬತ್ತಿನಕುಲು ಪೂರಾ ಚಿಪ್‌ಡ್ ಚೂರು."
(ಕಡೆಪಿಕಲ್ಲ್‌ಡ್ ಅರಿಕಡೆವುನು.)

4) "ಗುಡ್ಡೆದ ಮಿತ್ತ್ ಗುಡ್ಡೆ."
(ಕಡೆಪಿಕಲ್ಲ್.)

ರಾಗಿ ಬೀಸುನು :

1) "ತೇರ್ ಒಯ್ಪುನಗ ಪೂ ಉದುರುಂಡು."
(ರಾಗಿ ಬೀಸುನು.)

2) "ಕೆಂಪು ಪಾಡ್ದ್ ಬೊಲ್ಡು ದೆತ್ತೂಲು."
(ರಾಗಿ ಬೀಸುನು.)

3) "ಕೊರಿನೆನ್ ಪೂರಾ ದಿಂಗ್‌ದ್ ಕಕ್ಕುಂಡು."
(ರಾಗಿ ಬೀಸುನು.)

4) "ಅಪ್ಪೆಗ್ ಒಂಜಿ ಕಣ್ಣ್ ಮಗಲೆಗ್ ರಡ್ಡ್ ಕಣ್ಣ್."
(ರಾಗಿ ಬೀಸುನ ಕಲ್ಲ್.)

5) "ನೆತ್ತಿಡ್ ಉನ್ಪುಂಡು. ಒರ್ಮೆಲಾ ಬಿರ್ಕುಂಡು. ದೆರ್ತ್ಂಡ ರುಂಡ -ಮುಂಡ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಆಪುಂಡು."
(ರಾಗಿ ಬೀಸುನ ಕಲ್ಲ್ ಬೊಕ್ಕ ರಾಗಿ ಬೀಸುನು.)

ಸೂತ್ರ ಪೆಟಿಗೆ :

1) "ಬೊಲಿಯರಸುಗು ಕರಿಯ ಮುಂಡಾಸ್."
(ಸೂತ್ರಕಡ್ಡಿ.)

2) "ಕಪ್ಪು ಮುಂಡಾಸ್‌ದ ಬೊಲಿಯಗ್, ತರೆಟ್ಟ್ ನಡತ್ಂಡ ಮರಣ."
(ಸೂತ್ರಕಡ್ಡಿ.)

ದಿಕ್ಕೆಲ್‌ಗ್ ಸೂ ಉರಿಪುನು :

1) "ಎಲ್ಲೆಲ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆಗ್ ಬಗ್ಗ್ ಬಗ್ಗ್‌ದ್ ಕೈ ಮುಗ್ಗಿನು."
(ಉತ್ತರ : ದಿಕ್ಕೆಲ್‌ಗ್ ಸೂ ಉರಿಪುನು.)

2) "ಪಲಿ ಇಲ್ಲಡ್ ಬೊಲ್ಪು ಪೊತ್ತುಂಡ ಮೆಗ್ದಿ ಇಲ್ಲಡ್ ಸೂ ತೋಜುಂಡು."
(ಉತ್ತರ : ಕೋಡಿ ದಿಕ್ಕೆಲ್.)

ಸೂ :

1) "ಗಟ್ಟಡ್ದ್ ಒಂಜಿತುಂಡು ಉಪ್ಪಡ್ ಕನತೆ, ಪಟ್ಟೆನಾತ್ ಪಟ್ಟೆನಾತ್ ಮುಗ್ಗಿಯುಜಿ."
(ಉತ್ತರ:ಸೂ.)

ದಿಕ್ಕೆದ ಮಿತ್ತ್ ಕರ :

1) "ಗುಂಡದ ಮಿತ್ತ್ ತೇರ್."
(ದಿಕೆದ ಮಿತ್ತ್ ಕರ.)

ತಾರಯಿ ಪೆರೆವುನು :

1) "ಇಲ್ಲದ ಉಲಯಿ ಪಿಲಿಕೊರೆಪುಂಡು."
(ತಾರಯಿ ಪೆರೆವುನು.)

ಕೊಡಪಾನ :

1) "ಬುಲಿಪಂದಿ ಬಾಲೆನ್ ತಟೊಂದು ಬಲಿಪುನು."
(ಉತ್ತರ : ಕೊಡಪಾನ.)

2) "ಅಂಚಿಂಚಿ ಪೋದು ಬತ್‌ದ್ ಕಂಟೆಲ್‌ಗ್ ಕೈ ಪಾಡುವೆರ್."
(ಉತ್ತರ : ಕೊಡಪಾನ.)

3) "ಅಮ್ಮೆ ಕುಲೊಂದೆ ಅಪ್ಪೆ ದಿಂಜವೊಲು ಮಗೆ ಕಾಲಿ ಮಲ್ಪುವೆ."
(ಉತ್ತರ :ಗುರ್ಕೆ, ಕೊಡಪಾನ, ತಪಲೆ.)

ಅಲೆತುಲಿಪುನು:

1) "ಕಡಲ್ ಅರೆದುಂಡು ಬೊಲ್‌ಕಲ್ ಮೀಂದುಂಡು."
(**ಉತ್ತರ :** ಅಲೆತುಲಿಪುನು.)

2) "ಬಲ್ಲ್‌ದ ತಿರ್ತ್ ಜಲ್ಲ ಗೊಬ್ಬುಂಡು."
(ಅಲೆತುಲಿಪುನು.)

3) "ಕರಿಯ ಕಂಡೊಡು ಬೊಲಿಯ ನೀರ್‌ಡ್ ದಿಗಿಣ ಪಾಡುವೆ."
(ಅಲೆತುಲಿಪುನು.)

ಬೊಲ್‌ನೈ :

1) "ಚೂಲಿ ದಾಂತಿ ಪರ್‌ಂದ್ ಗುವೆಲ್ಡ್ ಮೀಂದುಂಡು."
(ಬೊಲ್‌ನೈ.)

ಮೈಪು ಸೂಡಿ:

1) "ಸಾರ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಒಂಜೇ ಒಕ್ಕನೂಲು."
(ಮೈಪು ಸೂಡಿ.)

2) "ಎಂಕೊರ್ತಿ ಅಜ್ಜಿ ಉಲ್ಲೊಲು, ಇಲ್ಲೊಮ್ಮೆ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಕೋಡಿಡ್ ಪೋದು ಬುರೋನ್ವೊಲು."
(ಮೈಪು ಸೊಡಿ.)

ಅಪ್ಪದ ಕಾವೊಲಿ :

1) "ಒಂಜಿ ಪಲ್ಲಡ್ ಏಳ್ ಎರ್ಮೆಲು."
(ಅಪ್ಪದ ಕಾವೊಲಿ.)

ದೀಪತೆಕ್ಕುನು :

1) "ಗುರುವಾಯನ ಕೆರೆಟ್ಟ್ ನೀರ್ ಆಜಿನಗ, ಮಂಜಲ್ ಪಕ್ಕಿಗ್ ಮರಣ."
(**ಉತ್ತರ :** ಎಣ್ಣೆ ಆಜಿನಗ ದೀಪ ತೆಕ್ಕುಜಿ.)

2) "ರತ್ನಾ ಪನ್ಪಿ ಕೆರೆಟ್ಟ್ ನೀರಾಜಿನಗ ಚಿನ್ನಂತ ಗುಬ್ಬಿಗ್ ಮರಣ."
(**ಉತ್ತರ :**ಎಣ್ಣೆ ಮುಗ್ಗಿನಗ ದೀಪ ತೆಕ್ಕುನು.)

"ದೀಪ ತೆಕ್ಕುನು" ಪನ್ಪಿನ ಉತ್ತರ ಬರ್ಪಿನ ರಡ್ಡ್ ಎದುರುಕತೆಟ್ಟ್‌ಲ ಚೂರು ಚೂರು ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಉತ್ತರಲ ಒಂಜೇ. ಒಂಜೆಟ್ಟ್ ಮಂಜಲ್ ಪಕ್ಕಿ ಬೊಕ್ಕೊಂಜೆಟ್ಟ್ 'ಚಿನ್ನಂತ ಗುಬ್ಬಿಂದ್ ಪನ್ತೆರ್. ಒಂಜೆಟ್ಟ್ ಗುರುವಾಯನ ಕೆರೆಂದಾಂಡ, ಬೊಕ್ಕೊಂಜೆಟ್ಟ್ ರತ್ನಾಪನ್ಪಿಕೆರೆನ್ ಪನ್ತೆರ್. ಈ ರಡ್ಡ್ ಎದುರುಕತೆಲ ಪನೊಂದು ಪೋನಗ ಸಮಾನ ಹೋಲಿಕೆ ಬರ್ಪುಂಡು. ಉಂದೇಲೆಕ ಉಂದೇ ಉತ್ತರ ಬರ್ಪುನ ಎದುರುಕತೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ್ ನನಲಾ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಮುಂದುವರಿಸೊಂದು ಪೋರೆ ಆಪುಂಡು. ಮಿತ್ತ್‌ದ ರಡ್ಡ್ ಎದುರುಕತೆಲಾ ದೀಪ ತೆಕ್ಕುನೆಕ್ಕ್. ಇತ್ತೆ ದೀಪ ಪೊತ್ತುನೆಕ್ಕ್ ಬರ್ಪುನ ಎದುರುಕತೆ ಇಂಚ ಉಂಡು.

ದೀಪ :

1) "ಅಂಗೈದಾತ್ ಅಗೆಲದ ಕಂಡೊಗು ಬಿರೆಲ್‌ದಾತ್ ತೋರದ ಪುಣಿ. ಅಯಿತ್ತ ನಡುಟೊಂಜಿ ಬಂಗಾರ್ದ ಕೊರಲ್."
(ಉತ್ತರ : ದೀಪಪೊತ್ತುನು.)

2) "ತಿರ್ತ ಕಂಡೊಗು ನೀರೊಡ್ಡುಂಡ ಮಿತ್ತಕಂಡೊಗು ಬುಲೆ ಬರ್ಪುಂಡು."
(ಉತ್ತರ : ಚಿಮಿನಿದ ಬೊಲ್ಪು.)

3) "ಬಂಗಾರ್ದ ಸರ್ಪೆ ಬೀಲೊಡು ನೀರ್ ಪರ್ಪೆ."
(ಉತ್ತರ : ಚಿಮಿನಿ.)

4) "ಅಂಗೈದಾತ್ ಅಗೆಲದ ಕೆರೆ. ಕೆರೆಟ್ಟ್ ನೀರ್, ನೀರ್‌ಡ್ ಬೇರ್, ಬೇರ್‌ಡ್ ಸೂ."
(ಉತ್ತರ : ತಿಬಿಲೊಡು ದೀಪ ಪೊತ್ತುನು.)

ಊದುಬತ್ತಿ:

1) "ಕೆಂಪು ಮುಸುಂಟುದ ಕರಿಯೆ ಇಲ್ಲೊಮ್ಮೆ ಕಮ್ಮೆನ ಕೊರ್ಪೆ."
(ಉತ್ತರ : ಊದುಬತ್ತಿ.)

ನೆಲ ಒರೆಸುನ ಕುಂಟು :

1) "ಕತ್ತಲೆದ ಕೋಣೆಡ್ ಕರಿಯ ಪೆರಡೆ."
(ಉತ್ತರ : ನೆಲ ಒರೆಸುನ ಕುಂಟು.)

ನೀರುಪ್ಪಡ್ದ ಭರಣಿ :

1) "ಕತ್ತಲೆದ ಕೋಣೆಡ್ ಕರಿಯ ಭೂತ ಕುಲ್ದುಂಡು. ಕಾಯಿದಿಂಗ್‌ದ್ ಕಡಲ ನೀರ್ ಪರ್ತೊಂಡ್."
(ಉತ್ತರ :ನೀರುಪ್ಪಡ್ದ ಭರಣಿ.)

ಬಚ್ಚಿರೆದ ಚೀರವು :

1) "ಎನ್ನ ಒಂಜಿ ಅಜ್ಜಿ ಪುಲ್ಯಕಾಂಡೆ ಲಕ್‌ದ್ ತೂಂಬುಗು ಕೈ ಪಾಡುವೊಲು."
(ಉತ್ತರ : ಬಚ್ಚಿರೆದ ಚೀರವು.)
ಉಂದೇ ಲೆಕಂತಿನ ನನೊಂಜಿ ಎದುರುಕತೆ ಇಂಚ ಉಂಡು.

"ಎನ್ನ ಒಂಜಿ ಅಜ್ಜಿ ಪುಲ್ಯಕಾಂಡೆ ಲಕ್‌ದ್ ಗುಡೆಕ್ಕ್ ಕೈ ಪಾಡುವೊಲು" ಉಂದೆತ್ತ ಉತ್ತರ ದಿಕೆದ ಬೊನ್ಯದೆಪ್ಪುನು. ಇಂಚಿನೆನ್ನಾ ಏತ್‌ಲಾ ವಿಸ್ತರಿಸೊಂದು ಪೋರೆ ಆಪುಂಡು.

ನೀರ್ ಒಯ್ಪುನ ಬಲ್ಲ್ :

1) "ಗುವೆದ ಬರಿಟ್ ಕೇರೆ ಸುತ್ತುರುಪಾಡ್ದ್ ಕುಲ್ಲುಂಡು."
(ಉತ್ತರ: ನೀರ್ ಒಯ್ಪುನ ಬಲ್ಲ್.)

2) "ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲಗ್ ಪೋನಗ ಕುಶೀಟ್ ಪೋಪೊಲು, ಕಂಡನಿಲ್ಲಗ್ ಬನ್ನಗ ಬುಲಿತೊಂದು ಬರ್ಪೊಲು."
(ಉತ್ತರ : ಕೊಡಪಾನೊಡು ಗುವೆಲ್‌ಡ್ದ್ ನೀರ್ ಒಯ್ಪುನು.)

ಸೇರ್ ಬೊಕ್ಕ ಪಾವು :

1) "ಪಲಿನ ಇಲ್ಲಗ್ ಮೆಗ್ದಿಪೋಪೊಲು, ಮೆಗ್ದಿನ ಇಲ್ಲಗ್ ಪಲಿಪೋಪುಜೊಲು."
(ಉತ್ತರ : ಸೇರ್ ಬೊಕ್ಕ ಪಾವು.)

ಸೂಜಿ ಬೊಕ್ಕ ನೂಲು :

1) "ಚಲ್ಮಟ್ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಒಂಜೇ ಕಣ್ಣ್."
(ಉತ್ತರ : ಸೂಜಿ.)

2) "ಕಾಸ್‌ದ ಕುದುರೆಗ್ ಬೀಲೊಡು ಲಗಾಮು."
(ಉತ್ತರ : ಸೂಜಿ.)

3) "ಲಟ್‌ಪಟ್ ಲೇಡಿಗ್ ಒಂಜೇ ಕಣ್ಣ್."
(ಉತ್ತರ : ಸೂಜಿ.)

4) "ಒಂಜಿ ಆಣಗ್ ಈತುದ್ದ ಒಕ್ಕನೂಲು."
(ಉತ್ತರ : ಸೂಜಿ-ನೂಲು.)

5) "ಅಣ್ಣೆಲ ತಮ್ಮೆಲ ಒಟ್ಟುಗೆ ಪೋಪುನು. ಅಣ್ಣೆ ತಪ್ಪವೊಂಡೆ, ತಮ್ಮೆತಿಕೊಂಡೆ."
(ಉತ್ತರ: ಸೂಜಿ -ನೂಲು.)

6) "ಗಟ್ಟೆಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ತುಂಡು ಬೆದ್‌ರ್ ಕನ್ಯೆದೆ. ಇಲ್ಲ್ ಕಟ್ಟಿಯೆ. ನನಲಾ ಒಂಜಿ ತುಂಡು ಒರಿದ್‌ಂಡ್."
(ಉತ್ತರ : ಸೂಜಿ.)

7) "ಜುಂಬುದು ನೂರಾದ್ ಒಯ್ತ್‌ದ್ ಗಂಟ್‌ಪಾಡುನು."
(ಉತ್ತರ :ಸೂಜಿಗ್ ನೂಲು ಪಾಡುನು.)

8) "ಚಲ್ಮಟ್ ಕುದುರೆಗ್ ನೆತ್ತಿಡ್ ಲಗಾಮು."
(ಉತ್ತರ :ಸೂಜಿ -ನೂಲು.)

ಬಾಕಿಲ್ :

1) "ಲೆತ್ತ್‌ಂಡ ಬರ್ಪುಜೊಲು, ಪತ್ತ್‌ಂಡ ಮನಿಪುಜೊಲು, ನೂಕುಂಡ ಒಯ್ತ್‌ಂಡ ಬುಲಿಪುವೊಲು."
(ಉತ್ತರ : ಬಾಕಿಲ್.)

ಬೀಗ :

1) "ದರ್ತೆಲ್‌ಗ್ ನುರ್ತೆಲ್."
(ಉತ್ತರ :ಬೀಗ.)

2) "ಪಲಯೆ ಇಲ್ಲ್ ಕಾಪುವೆ. ಮೆಗ್ಯೆ ಊರು ಸುತ್ತುವೆ."
(ಉತ್ತರ : ಬೀಗ ಬೊಕ್ಕ ಬೀಗದ ಕೈ.)

ಬೆಲ್ಲ :

1) "ಚೌಕದ ಕೆರೆ ನಡುಟು ಗುಂಡಿ ಪರ್ರೆ ಒಂಜಿ ಬೊಟ್ಟು ನೀರಿಜ್ಜಿ."
(ಉತ್ತರ : ಬೆಲ್ಲ.)

ಚೊಂಬು :

1) "ಬಿನ್ನೆ ನಾಲಿಡ್ ಪತ್ತುವೆ."
(ಉತ್ತರ : ಚೊಂಬು.)

ತೊಟಿಲ್ :

1) "ಬುಲಿಪುನ ಜೋಕುಲೆನ್ ಮಾನಾದ್ ಜೆಪುಡುನ ಜುವದಾಂತಿ ಅಪ್ಪೆ."
(ಉತ್ತರ : ತೊಟ್ಟಿಲ್.)

ಅರಿತ್ತ ಮುಡಿ :

1) "ತೂವರೆ ಚೆಂಡ್. ತೂರ್ಪರೆ ಮಲ್ಲೆ. ದೆರ್ಪರೆ ದುನ್ನ."
(ಉತ್ತರ : ಅರಿತ್ತ ಮುಡಿ.)

ಸಾಬೂನು :

1) "ತೂನಗ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರಂಗ್. ಉರ್ದುಂಡ ಒಂಜೇ ರಂಗ್."
(ಉತ್ತರ : ಸಾಬೂನು.)

ಉಪ್ಪು :

1) "ನೀರ್‌ಡೆ ಪುಟ್ಟುಡು. ನೀರ್‌ಡೆ ಬುಲೆವುಂಡು. ನೀರ್‌ಡೆ ಸೈಪುಂಡು."
(ಉತ್ತರ : ಉಪ್ಪು.)

2) "ಸಾರ ಬಗೆತ್ತ ಕಜಿಪು ಇತ್ತ್‌ಂಡಲ ಒಂಜಿ ಬಗೆ ಇಜ್ಜಿಂಡ ಒಣಸ್ ಮಲ್ಪರೆ ಆಪುಜಿ."
(ಉತ್ತರ : ಉಪ್ಪು.)

ಬೊಳ್ಳುಳ್ಳಿ :

1) "ಪತ್ತ್ ಜೋಕುಲ್ನ ಅಪ್ಪೆ. ಪರ್ಕಟ್ ಸೀರೆ ತುತೊಂದು, ಪತ್ತ್ ಜೋಕುಲೆನ್ ತಟೊಂದು. ಅರಸು ಇಲ್ಲಡೆ ಒಣಸ್‌ಗ್ ಪೋಯೊಲು."
(ಉತ್ತರ : ಬೊಳ್ಳುಳ್ಳಿ.)

ನೀರುಳ್ಳಿ :

1) "ಕೂಲಿ ಇಜ್ಜಂದಿನ ಕೋರಿನ್ ಕಾಸ್ ಕೊರ್ದು ಕನತ್‌ದ್, ಅಡ್‌ನಗ ಬುಲಿಪುವೆರ್."
(ಉತ್ತರ : ನೀರುಳ್ಳಿ.)

2) "ಅಮ್ಮೆ ಸೈನಗ ಮಗಲ್ ಬುಲಿಪುವೊಲು."
(ಉತ್ತರ : ನೀರುಳ್ಳಿ.)

ಸೋಡ :

1) "ನೆತ್ತಿಗ್ ಗುದ್ದುದು ನೀರ್‌ಪರ್‌ಂಡ ಬಂಜಿ ಅಗುರ."
(ಉತ್ತರ : ಗೋಳಿದ ಸೋಡ.)

ಕುಡಾರಿ :

ಕುಡಾರಿ ಪಂಡ ಕನಕ್ ದರಿಪರೆ ಬಳಸುನ ಅತ್ಯಾರ್.

1) "ಮೂಲೆಡಿತ್ತಿ ಕೋರಿ ಕಾಡ್‌ಡ್ ಕೆಲೆಪುಂಡು."
(ಉತ್ತರ : ಕುಡಾರಿ. ಕೈಮಡುಂದ್‌ಲಾ ಪನ್ಪೆರ್.)

ಸುಣ್ಣ :

1) "ಕಲ್ಲರಳ್‌ದ್ ಪೂವಾದ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲ ಬೋಡಾಂಡ್. ಮಲ್ಯಯ್ಯನ ಗುಂಡೊಡು ಬೊಲ್ಪಾಂಡ್."
(ಉತ್ತರ : ಸುಣ್ಣ.)

2) ಬೆಯ್ಪುಯಿನಿ ಒಂಜಿ ಪಾವು. ಆಯೆ ತಿಂದೆ, ಮೋಲು ತಿಂದೊಲು.
ಬತ್ತಿ ಬಿನ್ನೆರ್ ತಿಂದೆರ್. ನೂತ್ತಾಜಿ ಜನ ತಿಂದ್‌ಂಡಲಾ ಬೊಕ್ಕಲಾ ಒರಿದ್‌ಂಡ್.
(ಉತ್ತರ : ಸುಣ್ಣ.)

ಕನ್ನಡಿ :

1) "ಬುಲಿತ್‌ಂಡ ಬುಲಿಪುಂಡು. ತೆಲ್ತ್‌ಂಡ ತೆಲಿಪುಂಡು."
(ಉತ್ತರ : ಕನ್ನಡಿ.)

ಬರ್ಚಣೆ :

1) "ಕೇದಯಿ ಮರ. ಕೆತ್ತಯಿ ಮರ. ನಾಲ್ವೆರ್ ಬನ್ನಗ ಮೆಂಚಯಿಮರ."
(ಉತ್ತರ : ಬರ್ಚಣೆ.)

2) "ಕೂಲಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲ ತುಚ್ಚುಜಿ. ಅವು ಇಜ್ಜಿಂಡ ಪೊರ್ಲಿಜ್ಜಿ."
(ಉತ್ತರ : ಬರ್ಚಣೆ.)

ಜಿಲೇಬಿ :

1) "ಅಂಕ್ ಡೊಂಕುದ ಬೂರುದ ಉಲಯಿ ತೊಡ್ಡೆದ ನೆಯಿ."
(ಉತ್ತರ : ಜಿಲೇಬಿ.)

ಪೂರಿ :

1) "ಗುವೆಲ್‌ಗ್ ಲಾಗಿವೆ. ಬಾತ್‌ದ್ ಮಿತ್ತ್ ಬರ್ಪೆ."
(ಉತ್ತರ : ಪೂರಿ.)

2) "ಎಣ್ಮೊರುದ ಕೆದುಕ್ಕು ಲಾಗಿನ ಚಂದ್ರಮುಖಿ ಬಂಜಿನಾಲಾಯೊಲು."
(ಉತ್ತರ : ಪೂರಿ.)

ಗೃಹ ಬಳಕೆದ ಎದುರುಕತೆಟ್ಟ್, ಸೋಡ, ಜಿಲೇಬಿ, ಪೂರಿ, ಈ ಮೂಜಿ ವಸ್ತುಲು ಮನುಷ್ಯನ ಆಹಾರ. ಉಂದು ಗೃಹ ಬಳಕೆದ ವಸ್ತುಲುಂದಾಂಡಲ, ಈ ವಸ್ತುಲು ನಿತ್ಯದ ಬಳಕೆದವತ್ತ್. ಏಪೊಗೊರ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪುನವು.

ಇತ್ತೆ ಜನಬಳಕೆದ ಸೊತ್ತುಲು. ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಬರ್ಪುನ ಸೊತ್ತುಲೆಡ್ ವೀಣೆ, ಬೊಕ್ಕ ದೋಲು ರಡ್ಡ್ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು ಸೇರುವ, ಅವು ಜನ ಬಳಕೆ ಆಂಡಲ, ಮನೋರಂಜನೆಗ್ ಸಮ್ಮಂದ ಪಟ್ಟಿನ ಸೊತ್ತುಲು. ಸುರೂಕು ವೀಣೆ ಬೊಕ್ಕ ದೋಲು. ಈ ರಡ್ಡ್ ಸೊತ್ತುಲು ಎಂಚ ಎದುರು ಕತೆಕ್ಕ್ ಯೋಗ್ಯ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ತೂದು. ಬೊಕ್ಕ ಜನೊಕುಲು ಅಕ್‌ಲಕ್‌ಲ್ನ ರಕ್ಷಣೆಗ್ಲಾ, ಪೊರ್ಲುಗ್ಲಾ ಬಳಸುನ ಸೊತ್ತುಲು ಎಂಚ ಎದುರು ಕತೆಕ್ಕ್ ಯೋಗ್ಯ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ತೂವೊಲಿ.

ವೀಣೆ :

1) "ತುಡೆತ್ತಮಿತ್ತ್ ಮರ. ಮರತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಬೂರು. ಬೂರುದ ಮಿತ್ತ್ ಬಿರೆಲ್!"
(ಉತ್ತರ : ವೀಣೆ.)

ದೋಲು :

1) "ಸೈತಿ ಎರು ಮುಕ್ಕುಡು ದಕ್ಕುಂಡು."
(ಉತ್ತರ: ದೋಲು.)

ಜನ ಬಳಕೆದ ಸೊತ್ತುಲು.

ಜನೊಕುಲು ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಾದ್ ಬಳಸುನ ಕೆಲವೇ ಸೊತ್ತೂಲೆನ್ ಮಾತ್ರ ಮುಲ್ಪ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ಪುನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಪರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆತ್‌ಂಡ್. ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಕಾರ್‍ದ ಜೋಡು ಬೊಕ್ಕ ಮಾನ ರಕ್ಷಣೆಗಾದ್ ಬಳಸುನ ತುತ್ತೈತೊಲು ಪ್ರಮುಖವಾದುಂಡು. ಬೊಕ್ಕದ ಕೆಲವು ಸೊತ್ತುಲು ಪೊರ್ಲುಗು ಬಳಸುನವು. ಕೆಲವೆನ್ ಮಾತ್ರ ಎದುರು ಕತೆತ್ತ ಮುಖಾಂತರ ಮೂಲು ತೂವೊಲಿ. ಸುರೂಕಾದ್ ಕಾರ್‍ದ ಜೋಡು. ಎದುರುಕತೆಕ್ಕ್ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿನ ರೀತಿ ಇಂಚ.

ಕಾರ್ದ ಜೋಡು :

1) "ಗಟ್ಟಡ್ಡ್ ಒಂಜಿ ಜತೆ ಎರುಕನತೆ ಅವು ನೀರ್ ತೂಯಿನಲ್ಪ ತೂಯಿನಲ್ಪ ಉಂತುಂಡು."

(ಉತ್ತರ : ಜೋಡು.)

2) "ಮೆಗ್ಗೆಲ ಪಲಯೆಲ ಯಾನ್ ದುಂಬು ಯಾನ್ ದುಂಬುಂದ್ ನೂಕುವೆರ್. ಆಂಡ ಇರ್ವೆರ್ಲ ದುಂಬು ಪೋಪುಜೆರ್."
(ಉತ್ತರ : ಜೋಡು.)

3) "ಊರಿಡೀ ತಿರ್ಗ್ಗಿದ್ ಬತ್‌ದ್ ಮುಟ್ಟುದ ಬಾಕಿಲ್ಡ್ ಬುರೋನುವೆ."
(ಉತ್ತರ : ಜೋಡು.)

4) "ಕಲ್ಲ್ ದೊಂಕುಂಡು. ಮುಳ್ಳು ಮೇಪುಂಡು. ನೀರ್ ತೂಂಡ ಪೋಡ್ಯುಂಡು."
(ಉತ್ತರ : ಕಾರ್ದ ಜೋಡು.)

5) "ಊರೂರು ಬಲಿಪುನ ಕುದುರೆ. ನೀರ್ ತೂಯಿನಲ್ಪ ಉಂತುನ ಕುದುರೆ."
(ಉತ್ತರ : ಕಾರ್ದ ಜೋಡು.)

6) "ಗಟ್ಟ್‌ಡ್ಡ್ ರಡ್ಡ್ ಎರುಕನತೆ. ದತ್ತ ಬರಿತ್ತ ಬಲತ್ತ ಬರಿಕ್ಕ್ ಪೋಪುಜಿ. ಬಲತ್ತ ಬರಿತ್ತ ದತ್ತ ಬರಿಕ್ಕ್ ಪೋಪುಜಿ."
(ಉತ್ತರ : ಕಾರ್ದ ಜೋಡು.)

7) "ಇಲ್ಲ ಮುಟ್ಟ ಬರ್ಪೆ. ಇಲ್ಲ ಬಾಕಿಲ್ಡೆ ಉಂತುವೆ."
(ಉತ್ತರ : ಕಾರ್ದ ಜೋಡು.)

8) "ಒಂಜಿ ಇಲ್ಲಡೆ ಮೂವೆರ್ ಬಿನ್ನೆರ್ ಬರ್ಪೆರ್. ಇರ್ವೆರ್ ಪಿದಾಯಿ ಉಂತುವೆರ್. ಒರಿ ಉಲಯಿ ಪೋಪೆ."
(ಉತ್ತರ : ಜೋಡು.)

9) "ದರ ಬರ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗ್ ಮುನ್ನೂದು ಕಟ್ಟ."
(ಉತ್ತರ : ಜೋಡು.)

ತುತ್ಯೆತ್ತೊಲು :

1) "ಗಟ್ಟಡ್ಡ್ ಒಂಜಿ ಪಜೆ ಕನ್ಯೆದೆ. ಅಡಿ ಒವು ಮೇಲ್ ಒವುಂದ್ ತೋಜುಜಿ."
(ಉತ್ತರ : ಸೀರೆ.)

2) "ಕೈ ಉಂಡು ಕಾರಿಜ್ಜಿ. ಕೆಕ್ಕಿಲ್ ಉಂಡು ತರೆ ಇಜ್ಜಿ."
(ಉತ್ತರ : ಅಂಗಿ.)

3) "ಕಲ್ಲ್‌ದ ಮೇಲ್ಡ್ ನಲಿಪುಂಡು. ಬೇಲಿದ ಮಿತ್ತ್ ಜೆತೊನುಂಡ್."
(ಉತ್ತರ : ಕುಂಟು ಅರ್ದ್‌ದ್ ನುಂಗವುನು.)

ಕನ್ನಡಿ :

1) "ಬುಲಿತ್‌ಂಡ ಬುಲಿಪುಂಡು. ತೆಲಿತ್‌ಂಡ ತೆಲಿಪುಂಡು."
(ಉತ್ತರ : ಕನ್ನಡಿ.)

ಕುಂಕುಮದ ಬೊಟ್ಟು :

1) "ಕಿನ್ಯ ಮಲೆಟ್ಟ್ ಕಿನ್ಯ ಚಂದ್ರೆ."
(ಉತ್ತರ : ಕುಂಕುಮದ ಬೊಟ್ಟು.)

2) "ಅಡ್ಡ ಗೋಡೆಡ್ ದುಡ್ಡು ದೀತೆರ್."
(ಉತ್ತರ : ಕುಂಕುಮದ ಬೊಟ್ಟು.)

ಮೂಂಕುತಿ :

1) "ಅಡ್ಡ ಗೋಡೆಡ್ ಬೊಳ್ಳಿ ಮೆನ್ಕುಂಡು."
(ಉತ್ತರ : ಮೂಂಕುತಿ.)

2) "ರಡ್ಡ್ ಬುಡಾರದ ಇಲ್ಲಗ್ ಬಾಕಿಲಿಜ್ಜಿ. ಬಂಗಾರ್ದ ಬೀಗ ಪಾಡ್ದ್ಂಡ್."
(ಉತ್ತರ : ಮೂಂಕುತಿ.)

3) "ಅಲ್ಲೆ ಗೆಲ್ಲ್‌ಡ್ ಮುಳ್ಳ ಪಕ್ಕಿ."
(ಉತ್ತರ : ಮೂಂಕುತಿ.)

ಕಂಟೆಲ್ದ ಸರ :

1) "ಬಗ್ಗ್ಂಡ ಬಾಯಿಗ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಉಂತುಂಡ ತಿಗಲೆಗ್ ಎಡ್ಪುಂಡು."
(ಉತ್ತರ : ಕಂಟೆಲ್ದ ಸರ.)

ಕೊಡೆ :

1) "ಒಂಜಿ ಇಲ್ಲಗ್ ಒಂಜೇ ಕಂಬ. ಎಣ್ಮ ಪಕ್ಕಾಸ್."
(ಉತ್ತರ : ಕೊಡೆ.)

ಜುಮುಕಿ :

1) "ಅಪ್ಪಿಯಕ್ಕನ ಮಗಲ್ ಆಕಾಶೊಡು ರಾಪೊಲು."
(ಉತ್ತರ : ಜುಮುಕಿ.)

ನರಮಾನ್ಯನ ಶರೀರದ ಅಂಗಾಂಗೊಲು

ಮಾತಾ ಜೀವಿಡ್ದ್‌ಲಾ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜೀವಿ ನರಮಾನ್ಯ ಜೀವಿಗೆ. ನಿಜವಾದ್ಲಾ ನರಮಾನಿ ಮಾತ ವಿಧೊಟ್ಟುಲ ಶ್ರೇಷ್ಟ. ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತೆ ನರಮಾನ್ಯಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಚಿಂತನೆ ಮಲ್ಪುನಂಚಿತ್ತಿನ ಮೆದುಳು ಅಂಚೆನೇ ಬಾಕಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಲೆಗ್ ಕೈ-ಕಾರ್, ಕಣ್ಣ್, ಕೆಬಿ, ಮೂಂಕು, ಬಾಯಿ ಇಂಚ ಮಾತಾ ಶರೀರೊಗು ಬೋಡಾಯಿನ ಅಂಗಾಂಗೊಲೆನ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ರಾಜನ ಚಾಕಿರಿಗ್

ಸೇವಕೆರ್ ಇತ್ತಿಲೆಕ. ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಅಂಗಾಂಗೊಲೆಗ್ಲಾ ಅಯಿತ್ತಯಿತನೇ ಸ್ಥಾನಮಾನೊಲು, ಕೆಲಸ-ಕಾರ್ಯೊಲು ಉಂಡು. ಬಲತ್ತಕೈತ್ತ ಕೆಲಸ ಬಲತ್ತಕೈಡ್ನೇ ಆವೊಡು. ದತ್ತ ಕೈತ್ತ ಕೆಲಸ ದತ್ತ ಕೈಡ್ನೇ ಆವೊಡು. ವಾ ವಾ ಕೆಲಸೊಲು ವಾವಾ ಅಂಗಾಂಗೊಲೆಡ್ದ್ ಪನ್ಪಿನ ನಿರ್ಧಾರ, ಆ ಅಂಗಾಂಗೊಲೆಗ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೊರ್ದೇ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತೆ ಕಡಪುಡ್ಡಿಪ್ಪೊಡು. ಈ ಪಾತೆರೊಗೊಂಜಿ ಪೊರ್ಲ್‌ಕಂಟ್‌ದ ಅರ್ಥದಿಂಜಿನ ಎದುರುಕತೆತ್ತ ಉದಾರ್ನೆ ಇಂಚ ಉಂಡು.

"ಒಂಜಿ ಬೂರ್‌ಂಡ್. ಒರಿ ತೂಯೆ. ತೂಯಿನಾಯೆ ಪೆಜ್ಜಿಜೆ. ಬೊಕ್ಕೊರಿ ಪೆಜ್ಜಿಯೆ. ಪೆಜ್ಜಿನಾಯೆ ಮೂಸಿಜೆ. ನನೊರಿ ಮೂಸಿಯೆ. ಮೂಸಿನಾಯೆ ತಿಂದಿಜೆ. ಕುಡ ಒರಿ ತಿಂದೆ. ತಿಂದಿನಾಯೆ ಉರ್ಕಿಜೆ. ಬೊಕ್ಕೊರಿ ಉರ್ಕಿಯೆ. ಉರ್ಕಿನಾಯೆ ದೆಕ್ಕಿಜೆ. ಕಡೇತಾಯೆ ಒರಿದೆಕ್ಕಿಯೆ."

ಈ ಎದುರುಕತೆತ್ತ ಉತ್ತರ "ಪರ್‌ಂದ್ ಕುಕ್ಕು" ಆಂಡ. ಈ ಎದುರು ಕತೆಟ್ಟ್ ಬರ್ಪಿನ ಪಾತ್ರಧಾರಿಲು ನರಮಾನ್ಯನ ಶರೀರದ ಅಂಗಾಂಗೊಲು.

ಒಂಜಿ ಬೂರುಂಡು. ಈ ವಾಕ್ಯ ಒಂಜಿ ವಸ್ತ್‌ಗ್ ಸಮ್ಮಂದ ಪಟ್ಟಿನವು. ಬೊಕ್ಕದ ಪದೊಕ್ಕುಲು ತೂಯೆ, ಪೆಜ್ಜಿಯೆ, ಮೂಸಿಯೆ, ತಿಂದೆ, ಉರ್ಕಿಯೆ, ದೆಕ್ಕಿಯೆ. ಉಂದು ಒರಿ ನರಮಾನ್ಯನ ಶರೀರದ ಅಂಗಾಂಗೊಲೆಡ್ದ್ ಆಯಿನ ಬೇಲೆದ ಮಿತ್ತ್ ಬರ್ಪಿನ ವಾಕ್ಯ.

ಈ ಎದುರುಕತೆಟ್ಟ್ ನರಮಾನ್ಯನ ಅಂಗಾಂಗೊಲೆಡ್ದ್ ಆಪಿನ ಬೇಲೆ, ವಾವಾ ಅಂಗಾಂಗೊಲು, ವಾವಾ ಬೇಲೆಗ್ ಪ್ರಮುಖ ಪನ್ಪಿನ ಉತ್ತರ ನಂಕ್ ತೆರಿಯುಂಡು.

ಇತ್ತೆ ನರಮಾನಿಯನ ಶರೀರದ ಅಂಗಾಂಗೊಲೆನ್ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾದ್ ಎದುರುಕತೆಟ್ಟ್ ಎಂಚ ತೂಪ! ಪನ್ಪುನ ಉಮೇದ್.

ಕೆಲವು ಎದುರುಕತೆಕ್ಲೆನ್ ತೂನಗ ಒಂಜಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೂಡುಂಡು. ನರಮಾನಿ ಮನೋರಂಜನೆಗ್ ಬೋಡಾದ್ ತನನ್ಲ ಬುಡ್ತುಜೆ ಪನ್ಪುನ ಸತ್ಯ. ಸ್ವಮೂತ್ರಪಾನ ಒವ್ವಾ ಒಂಜಿ ಕಾಯಿಲೆ ಗುಣಮಲ್ಪುನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದನ್ಪಿನ ವಿಷಯ ಕೇನ್ದ.

ನರಮಾನ್ಯನ ಶರೀರದ ಭಾಗೊಲೆಗ್ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಶಕ್ತಿಉಂಡುಂದ್ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಎದುರುಕತೆತ್ತ ಮುಖಾಂತರ ತೂವೊಲಿ.

ನಮನ ಇಡೀ ಶರೀರೊನು ಆಧಾರ ದೀವೊಂದು, "ಶರೀರ" ಉತ್ತರ ಬರ್ಪುನ ಎದುರುಕತೆ.

"ಕಂಡೆ ಬೇರ್ ಮಾತ ಮಿತ್ತ್ ಗೆಲ್ಲ್ ಮಾತ ತಿರ್ತ್" ಪನ್ಪಿನವು. ನಮನ ಶರೀರದ ಮಾತಾ ಭಾಗಲ ಕಂಟೆಲ್‌ಡ್ದ್ ತಿರ್ತೇ ಉಪ್ಪುನು. ಆಂಡ ನಮನ ಶರೀರೊಡಿತ್ತಿನ ನರಂಬುಲೆನ ಮೂಲ ಪೂರಾ ಪಿರಮಂಡೆಡ್ ಉಪ್ಪುನುಗೆ. ಅಂಚಾದ್ ನರಮಾನಿ ಅಪಘಾತ, ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಜೋರುಡು ಬೂರುದು ಪಿರ ಮಂಡೆಗ್ ಪೆಟ್ಟಾಂಡ ಬದುಕುನ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಮ್ಮಿ.

ತರೆಕೂಜಲ್: ನರಮಾನ್ಯನ ಶರೀರದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗೊಲೆಡ್ ಒಂಜಿ. ನರಮಾನ್ಯನ ಪುಟ್ಟುದೊಟ್ಟುಗೇ ಬರ್ಪುನ ಈ ತರೆಕುಜಲ್‌ಗ್ ಆಣ್-ಪೊಣ್ಣುನ್ಪುನ ತರಬೇದ ಇಜ್ಜಿ. ಉಂದೆನ್ ಮಾತೆರ್ಲ ಜುವದಾತೇ ಮೋಕೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಜೋಪಾನ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅವೆನ್ ಆಧಾರ ದೀವೊಂದು ಮೊಡೆದಿನ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು ಮೂಲು ಉಲ್ಲ.

1) "ಸಾರಬಲ್ಲ್-ಸತ್ರಬಲ್ಲ್. ನೀರ್‌ಗ್ ಪಾಡ್ನಗ ಒಂಜೇ ಬಲ್ಲ್."

2) "ಪರ್‌ತ್ಂಡ ಬಾಡುಜಿ. ನಡ್‌ಂಡ ತೆಗ್‌ಲುಜಿ."

3) "ಗಾಳಿ ದಿತ್ತ್‌ಂಡ ಸಾರಬಲ್ಲ್. ನೀರ್‌ಡಿತ್ತ್‌ಂಡ ಒಂಜೇ ಬಲ್ಲ್."

4) "ಮಿತ್ತ ಕಂಡದ ಕೆಯಿ ಬಿತ್ತಂದೆ ಕೊಡಿಪುಂಡು. ಕೊಯಿಂಡಲಾ ಬುಲೆವುಂಡು. ನಡರೆ ಅವಂದಿನ ಕೊರಲ್‌ದಾಂತಿನ ಕೆಯಿ."

ಕಣ್ಣ್ ಬೊಕ್ಕ ಕಣ್ಣರೆಪ್ಪೆ ಈ ಉತ್ತರ ಬರ್ಪುನ ಎದುರು ಕತೆಕ್ಕುಲು.:

1) "ಮೋನಪ್ಪಣ್ಣನ ಕೆದುಕು ರಡ್ಡ್ ಮೈಟ್ಟ್ ಬೇಲಿ."

2) "ಬಾಕಿಲ್ ಬಾಕಿಲ್ ತಾಂಟೊಂಡಲ ಮನಿ ಮಂಬಿಜ್ಜಿ."

3) "ತೂನಗ ದೂರ. ತೂಯಿಜಿಂಡ ಮುಟ್ಟ."

4) "ಗುವೆದ ಸುತ್ತ ಕರಿಯಪಜಿರ್ ಬುಲೆದ್‌ಂಡ್."

5) "ಬೊಲ್ದು ಕಡಲ್‌ಡ್ ಕರಿಯ ಓಡ. ಕಡಲ್ ಅಲಂಕ್‌ಂಡಲ ಓಡ ಅಲಂಕುಜಿ."

ಮಿತ್ತ್ ಪಂಡಿನ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕ್‌ಲೆಗ್ ಕಣ್ಣ್ ಬೊಕ್ಕ ಕಣ್ಣರೆಪ್ಪೆ ಉತ್ತರ ಬರ್ಪುನುಂದ್ ತೆರಿಂಡ್. ಇತ್ತೆ ಕೆಬಿ ಬೊಕ್ಕ ಕಣ್ಣ್ ಉತ್ತರ ಬರ್ಪುನ ಎದುರುಕತೆ:

ಕೆಬಿ ಬೊಕ್ಕ ಕಣ್ಣ್ :

1) "ಆಯಿರೆಡೊಂಜಿ ಈಯಿರೆಡೊಂಜಿ ಅಂಕ್‌ಡೊಂಕುದ ಗುವೆಲ್. ನಡುಟು ರಡ್ಡ್ ಕೆರೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲ ನೀರಿಜ್ಜಿ.

ಬಿಮ್ಮ :

1) "ಅಜಿಪ ಪನ್ನಗ ಮುಟೊನುವೆರ್. ನೂದು ಪನ್ನಗ ದೂರ ಬಲಿಪುವೆರ್."

2) "ಅಪೆದ ಮೆಯಿಟೊಂಜಿ ಕಲ್ಲ್. ಇಪೆದ ಮೆಯಿಟೊಂಜಿ ಕಲ್ಲ್. ಡಾ ಪಂಡ ಉಂತುಂಡು. ಡುಂ ಪಂಡ ತಾಂಟುಂಡು."

ಬಾಯಿ :

1) ಕಾಂತಪ್ಪಣ್ಣನ ಗುವೆಲ್‌ಗ್ ಕಲ್ಲ್ ಕಟ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಪಸೆ ಉಂಡು. ನೀರಿಜ್ಜಿ.

ನರಮಾನ್ಯನ ಶರೀರದ ಮಾತಾ ಅಂಗೊಲೆಡ್ಡ್‌ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಗ ನಾಲಯಿ. "ನಾಲಯಿ" ಪನ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಶಕ್ತಿದ ಕಾರ್ನಿಕ ಏತ್‌ಂದ್ ಪನರೆ ತೀರಂದ್. ಆಂಡ ಹಿರಿಯೆರ್ ನಾಲಯಿನ್ ಆಧಾರದೀವೊಂದು ಬಾರೀ ಪೊರ್ಲುಡು ಎದುರು ಕತೆ ಮೊಡೆತೆರ್. ತಿರ್ತ್ ಪನ್ಪುನ ಮಾತಾ ಎದುರು ಕತೆಕ್ಕ್‌ಲೆಗ್ಲಾ ಉತ್ತರ ಒಂಜೇನಾಲಯಿ.

ನಾಲಯಿ :

1) "ಮುಳ್ಳುದಾಂತಿಕಾಡ್‌ಡ್ ಎಲುದಾಂತಿ ಮೃಗ."
2) "ಒಂಜಿ ಕೊಂಡೆ ನೀರ್‌ಡ್ ಮಡೆಂಜಿ ನಲಿಪುಂಡು."
3) "ಚಲಪಲ ನೀರ್‌ಡ್ ಚಟ್ಟರಣೆ."
4) "ಕಟ್ಟೆದ ಮುದೆಲ್ಡ್ ಕಿಜನ್ ನಲಿಪುಂಡು."
5) "ಎಲ್ಯ ಗುಡೆಟ್ಟ್ ಮಲ್ಲ ಪೆರ್ಮರಿ."
6) "ಮಾಟೆದ ಉಲಯಿ ಒರಿ ಕಲ್ವೆ ಕುಲ್ಲುದು, ಬತ್ತಿನಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತಾ ಉತ್ತರ ಕೊರ್ಪೆ."

ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ವಾಯಿನ ಎದುರುಕತೆ ಒಂಜಿ ಮೂಲುಂಡು ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಶರೀರದ ಮೂಜಿ ಭಾಗೊಲು ಉತ್ತರವಾದ್ ಬರ್ಪುಂಡು ಅವು:

1) "ಪೊರ್ಲುಡು, ರುಚಿಟ್ಟ್, ಪರಿಮಳೊಡು ಮಿಗಿಲಾಯಿನ ವಸ್ತ್‌ಲು ಒವು?."
(**ಉತ್ತರ :** ಕಣ್ಣ್, ನಾಲಯಿ, ಮೂಂಕು.)
ಶರೀರದ ರಡ್ಡ್ ಭಾಗೊಲು ಉತ್ತರವಾದ್ ಬರ್ಪುನ ಎದುರುಕತೆ.

1) "ಸುತ್ತು ಮುತ್ತು ಉರಿಗೆಜ್ಜೆ. ನಡುಟು ನಾಗಪ್ಪಣ್ಣೆ."
(**ಉತ್ತರ :** ಕೂಲಿಲ, ನಾಲಯಿಲ.)

ಕೂಲಿ :

1) "ಆಯೆರೆಡೊಂಜಿ ತಪ್ಪುದ ಕಟ್ಟ. ಈಯೆರೆಡೊಂಜಿ ತಪ್ಪುದ ಕಟ್ಟ ತಪ್ಪುದ ಕಟ್ಟ ತಪ್ಪುದ ಕಟ್ಟ ತಾಂಟೊನುಂಡು."
2) "ಗುವೆದ ಸುತ್ತ ಬೊಲ್ದುಗೋಡೆ."

ಉಗುರು :

1) ಕಿನ್ಯ ಕಿನ್ಯ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಕಿನ್ಯಕಿನ್ಯ ಮುಟ್ಟಲೆ.

ಬಂಜಿಡ್ ಬಾಲೆ :

1) "ಅಟ್ಟೊಡು ಒಂಜಿಮುಡಿ ಅರಿಕಟ್‌ದೀತೆ. ಅವು ಬೊಳಂತೆನಾ. ಉರ್ಪೆಲಾ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿ."

ತರೆ ಬಗ್ತಲೆ :

1) "ಕಪ್ಪು ಕಂಡೊಡು ಬೊಲ್ದು ಪುಣಿ."

ಈತ್ನೆಟ್ಟ ಶರೀರದ ಅಂಗಾಂಗೊಲು "ಎದುರುಕತೆ" ಆದ್ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಎಂಚ ಪುದಾರಾತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪುನೆನ್ ತೂದಾಂಡ್. ಈ ವಿಷಯದ ಮಿತ್ತ್ ಈತೇ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು ಉಪ್ಪುನು ಅತ್ತ್. ನಾಡೊಂದು ಪೋಂಡ, ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಕಲ್ಪನೆಡ್ ನನಲಾ ಏತೋ ಕತೆಕ್ಕ್‌ಲೆನ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ಪರೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡು. ಆಂಡಲಾ ಇತ್ತಿನ ಸೊತ್ತು ಲಾಂಡಲ ಒರಿಯೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಉದ್ದೇಶ.

ಪ್ರಕೃತಿ

ತುಳುನಾಡ್ದ ನನೊಂಜಿ ಪುದರೇ ಪ್ರಕೃತಿ. ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ಲ ಪ್ರಕೃತಿಗ್ಲ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಲೆಲೆನಾತ್ ಸಮ್ಮಂಧ. ಅತೇ ಭಾಂಧವ್ಯ ಮನುಷ್ಯನ್ ಬುಡ್ಡ್ ಪ್ರಕೃತಿ ಒರಿಯಂದ್. ಪ್ರಕೃತಿನ್ ಬುಡ್ಡ್ ನರಮಾನಿ ಬದ್ಕಯಿ.

ಮುಡಾಯಿಡ್ ಎತ್ತರೊಡು ಲಕ್‌ದುಂತುದಿನ ಪರ್ವತದ ಸಾಲ್. ಪಡ್ಡಯಿಡ್ ಕಣ್ಣ್ ಎಕ್ಕಲುನಾತ್ ಬೊಕ್ಕಲ ತೋಜುನ ಕಡಲ್. ಆ ಕಡಲ್‌ಗ್ ವಯ್ಯಾರೊಡು ಪರತೊಂದು ಪೋದು ಸೇರುನ ಸುದೆಕ್ಕುಲು. "ಕೊಡಿ ತೋಜುಂಡು. ಕಡೆ ತೋಜುಜಿ." ಪನ್ಪಿನಾತ್ ವಿಶಾಲವಾಯಿನ ಬಾನ. ತಿರ್ತ್ ಭೂಮಿ.

ಪರಶುರಾಮ ಸೃಷ್ಟಿ **ಈ** ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿ. ಒವು ಉಂಡು! ಒವು ಇಜ್ಜಿ! ಪಚ್ಚೆಪೈರ್‌ಲು. ಕಂಡ, ತೋಟ, ಗಿಡ-ಮರೊಕ್ಕುಲು, ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿಲು ಇಂಚಿನ ಏತೇತೋ ವಸ್ತುಲು ಪ್ರಕೃತಿ ಬೊಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯನ ಬಾಂಧವ್ಯೊಗು ಎಂಚ ಉಪಯೋಗ ಆತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪುನೆನ್ ನಮ ಎದುರುಕತೆತ್ತ ಮುಖಾಂತರ ತೂವೊಂದುಲ್ಲ.

ಪ್ರಕೃತಿದ ಒಂಜಿ ಭಾಗ, ಬಾನ, ಬೊಳ್ಳಿ, ಸೂರ್ಯೆ, ಚಂದ್ರೆ, ಗಾಳಿ, ನೀರ್, ಬರ್ಸ, ಸೂಪುಗೆ. ಬಂಡೆಕಲ್ಲುಲು. ಉಂದು ಪೂರಾ ಪ್ರಕೃತಿದ ಒಂಜಿ ಭಾಗ. ಉಂದು ಮನೋರಂಜನೆಗಾದ್ ಎದುರು ಕತೆಕ್ಕ್ ಎಂಚ ಬಳಸೊಂದೆರ್.

ಉದಾರ್ನೆಗ್: "ಬಾನ" ಉತ್ತರ ಬರ್ಪಿನ ಎದುರುಕತೆನ್ ಜನ ಬಳಕೆದ ದಿನನಿತ್ಯದ ಒಂಜಿ ಸೊತ್ತು "ಕಂಬೊಳಿನ್" ಆಧಾರ ದೀವೊಂದು ಎದುರುಕತೆ ಇಂಚ ಮೊಡೆತೆರ್.

1) "ಊರುಗು ಮಾತಾ ಒಂಜೇ ಕಂಬೊಳಿ." ಪಂಡ್‌ದ್.

ಸೂರ್ಯೆ ಬೊಕ್ಕ ಚಂದ್ರೆ :

1) "ಮೆಗ್ಗೆಲ ಪಲಯೆಲ ಇರ್ವೆರ್ಲ ಬಿರ್ಸೆರ್. ಮೆಗ್ಯೆ ಬನ್ನಗ ಪಲಯೆ ದೆಂಗ್‌ವೆ. ಪಲಯೆ ಬನ್ನಗ ಮೆಗ್ಯೆ ದೆಂಗುವೆ."
   ಸೂರ್ಯೆ ಚಂದ್ರೆ ಮೂಡುನು ಬೊಕ್ಕ ಕಂತುನು.:

2) "ಗಟ್ಟಿಡ್ ಬಿತ್ತ್‌ಪಾಡ್ದೆ. ಆಕಾಸೊಡು ದೊಂಪ ಪಾಡ್ದೆ. ಕುಡ್ಲಡ್ ಕಾಯಿ ಕೊಯಿಪೆ."
   ಮಿತ್ತ್‌ದ ರಡ್ಡ್ ಎದುರುಕತೆಲ ಮೂಡುನು ಬೊಕ್ಕ ಕಂತುನೆಕ್ಕ್
   ನಿದರ್ಶನವಾದುಂಡು. ಇತ್ತೆ ಸೂರ್ಯೆ ಬೊಳ್ಳಿ, **ಈ** ರಡ್ಡ್ ವಸ್ತ್‌ಲೆಗ್ ಬರ್ಪುನ ಎದುರುಕತೆ:

1) "ಒಂಜಿ ಬೊಲ್ಪು ಪೊತ್ತುಂಡ ಸಾರ ದೀಪ ತೆಕ್ಕುಂಡು. ಒಂಜಿ ಬೊಲ್ಪು ತೆಕ್ಕ್‌ಂಡ ಸಾರದೀಪ ಪೊತ್ತುಂಡು."
   (ಉತ್ತರ : ಸೂರ್ಯೆ ಬೊಕ್ಕ ಬೊಳ್ಳಿ.)

ಬೊಳ್ಳಿಲು :

1) "ನೀಲಿ ಕಡಲ್ದ್ ಬೊಲ್ದು ಮೀನ್‌ಲು."
(ಉತ್ತರ : ಬೊಳ್ಳಿ.)

ಮೀನ್, ಸುದೆ, ಬಂಡೆಕಲ್ಲ್ ಉಂದು ಮೂಜಿ ವಸ್ತ್‌ಲಾ ಉತ್ತರವಾದ್ ಬರ್ಪುನ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು, ಬಾರೀ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾದುಂಡು ಪ್ರಕೃತಿನ್ ಮನುಷ್ಯಗ್ ಹೋಲಿಕೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪನ್ಪಿನ ಎದುರುಕತೆ.

"ಜೋಕುಲು ಗೊಬ್ಬುವೆರ್. ಅಪ್ಪೆ ಬಲಿಪುವೊಲು. ಅಮ್ಮೆ ತೂವೊಂದುಲ್ಲೆ."
(ಉತ್ತರ : ಮೀನ್, ಸುದೆ, ಬಂಡೆಕಲ್ಲ್.)

1) "ಕೆರೆಟ್ಟ್ ಮಿನ್ಕುನ ಕುರಿತ್ತ ಕಣ್ಣುಲು."
2) "ಅಪ್ಪೆ ಪಾಡಿ ಪಜೆ ಮಡಿಪರೇಪುಜಿ. ಅಮ್ಮೆ ಪಾಡಿ ಗೆಜ್ಜೆ ಗೆನ್ಪರೇಪುಜಿ."
3) "ಕತ್ತಲೆದ ಕೋಣೆಡ್ ಜೀರ್ದರಿ ಬಿರ್ಕ್‌ದ್‌ಂಡ್! ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ತೋಜುಂಡು ಕೈಕ್ಕ್ ತಿಕ್ಕುಜಿ."
ಮಿತ್ತ್‌ದ ಮೂಜಿ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕ್‌ಲೆಗ್ಲಾ ಉತ್ತರ "ಬಾನದ ಬೊಳ್ಳಿ."

1) "ಅರ್ಧ ರುಟ್ಟಿಗ್ ಸಾರ ಬಗೆತ್ತ ಕಜಿಪು."
(ಉತ್ತರ : ಚಂದ್ರೆ ಬೊಕ್ಕ ಬೊಳ್ಳಿಲು.)
2) "ಕಟ್ಟೆದಾಂತಿ ಕೆರೆಟ್ಟ್ ತಟ್ಟೆ ತೇಲುಂಡು."
(ಉತ್ತರ : ಚಂದ್ರೆ.)

ಸೂ :

1) "ಗೆಂದೆ ಮೇಪೆ. ಕಾರಿ ಜೆಯಿದೆ."
2) "ಗಟ್ಟಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ತುಂಡು ಉಪ್ಪಡ್ ಕನ್ಯೆದೆ,
ಅವು ಪಟ್ಟಿನಾತ್ ಪಟ್ಟಿನಾತ್ ಮುಗ್ಯುಜಿ."
ಈ ಮಿತ್ತ್‌ದ ರಡ್ಡ್ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕ್‌ಲಾ ಉತ್ತರ "ಸೂ."

ಪುಗೆ :

1) "ಅಮ್ಮೆ ಪುಟ್ಟುನೆಡ್ದ್ ದುಂಬೇ ಮಗೆ ಪುಟ್ಟುದೆ."
2) "ಹಾಕಂದೆ ನೋಪಂದೆ ಬುಲಿಪುನಾಯೆ."
ಮಿತ್ತ್‌ದ ರಡ್ಡ್ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕ್‌ಲಾ ಉತ್ತರ "ಪುಗೆ."

ಬರ್ಸ :

1) "ಇಲ್ಲ್ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತು ಬಿರ್ಕ್‌ದೆ."
2) "ಲಾಗಿವೊಲು, ನೊರೆ ಕಾರುವೊಲು, ಅಲೆನಾತೆಗೇ ಪರತೊಂದು ಪೋಪೊಲು."
(ಉತ್ತರ : ಬೊಲ್ಲ)

3) "ಕಡ್ತ್ಂಡ ಕಡ್ತ್ಂಡ ತುಂಡಾಪುಜಿ."
(ಉತ್ತರ : ನೀರ್.)

ಸುದೆ :

1) "ಸೇಲೆದ ರಾಣಿ ಮರ್ಯಲೊಡು ರಾಪೊಲು. ಅರೆಗಲೊಡು ಬಚ್ಚುವೊಲು."
(ಉತ್ತರ : ಸುದೆ.)

2) "ಕೂಲಿದಾಂತಿ ಎರ್ಮೆ ಪಜಿರ್‌ದಾಂತಿ ಪಡ್ಪುಡು ಮೇಪುಂಡು".
(ಉತ್ತರ : ಕಡಲ್‌ಡ್ ಓಡ.)

3) "ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ತೋಜುಜಿ. ಕೈಕ್ಕ್ ತಿಕ್ಕುಜಿ."
(ಉತ್ತರ : ಗಾಳಿ.)

4) "ಏಕನಾಯಕನ ಕುದುರೆ ನೂಕುಂಡ ಪೋಪುಜಿ."
(ಉತ್ತರ : ಕತ್ತಲೆ.)

5) "ಉಂತುಂಡ ಉಂತುಂಡು. ಕುಲ್ಲುಂಡ ಕುಲ್ಲುಂಡು ಪತ್ತರೆ ಪೋಂಡ ಬಲಿಪುಂಡು."
(ಉತ್ತರ : ನಿರೆಲ್.)

ಬಂಡೆಕಲ್ಲ್ :

1) "ಅಜ್ಜೆರ್ ಕಂಬೊಳಿ ಪೊದೆತ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲುದೆರ್."

2) "ಆನೆದಾತ್ ಮಲ್ಲ ಜುವೊಡು ಉಮಿಲ್‌ದಾತ್ ನೆತ್ತೆರಿಜ್ಜಿ."

ಮಿತ್ತ್‌ದ ರಡ್ಡ್ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕ್‌ಲ "ಬಂಡೆಕಲ್ಲ್" ಉತ್ತರ ಬರ್ಪುನವು. ಈತ್ನೆಟ್ಟ ಪಂಡಿನ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು ಪ್ರಕೃತಿಗ್ ಸಮ್ಮಂದ ಪಟ್ಟಿನವು. ಆಂಡ ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಪ್ರಕೃತಿದ ಒಂಜಿ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಂದ್‌ದ್ ಮಾತ್ರ. ಬಾನ, ಬೊಳ್ಳಿ, ಕಡಲ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಇಂಚ ಮಾತಾ ಕೊರ್ದ್ದು, ಪ್ರಕೃತಿದ ರಡ್ಡ್‌ನೇ ಭಾಗ ಗಿಡ, ಮರ, ದೈಪೂ. ಪರ್‌ಂದ್‌ಲುಂದ್ ರಡ್ಡ್‌ನೇ ವಿಭಾಗೊಡು ವಿವರಣೆ ಕೊರ್ಪುನ ಪ್ರಯತ್ನ. ಪ್ರಕೃತಿದ ಮೂಜಿನೇ ಭಾಗ. ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ, ಕ್ರಿಮಿಕೀಟೊಲೆನ ಮಿತ್ತ್, ಪ್ರಚಲಿತೊಡಿತ್ತಿನ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕ್‌ಲ್ನ ಪರಿಚಯ ದುಂಬರಿವುಂಡು.

ಈತ್ನೆಟ್ಟ ಪನೊಂದು ಪೋಯಿನ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕ್‌ಲೆಡ್, ದಿನಬಳಕೆದ ಆವಡ್, ಜನಬಳಕೆದ ಆವಡ್, ನರಮಾನ್ಯನ ಅಂಗಾಂಗೊಲು, ಅತ್ತ್ಂಡ ತುತ್ತೈತೊಲು ಒವ್ವೇ ಆವಡ್ ಪೂರ್ಣವಾದಿಜ್ಜಿ. ಪ್ರತಿ ಒಂಜಿ ವಿಭಾಗದ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕ್‌ಲೆಗ್ಲಾ ಅಂತ್ಯಂದಿಜ್ಜಿ. ಉಂದೆನ್ ಏತ್‌ಲಾ, ಏತ್ ವಿಧೊಟ್ಟುಲಾ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಪೋವೊಲಿ. ಕಡಲ್‌ಗ್ ಗುಂಡಿ ಇಜ್ಜಿಗೆ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು ಅಂತ್ಯಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಒವ್ವೇ ಒಂಜಿ ವಿಭಾಗೊಡು ಬತ್ತಿನ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲ್ಲಾ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಅತ್ತ್. ಉಂದೆಟ್ಟಿತ್ತಿನ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಕೇವಲ ಉದಾಹರಣೆಗ್‌ಂದ್‌ದ್ ಪನೊಲಿ. ಮೂಲ ನಾಡೊಂದು ಪೋಂಡ ಎದುರುಕತೆತ್ತನೇ ಮಲ್ಲ ಒಂಜಿ ಗ್ರಂಥ ಮಲ್ಪೊಲಿಂದ್ ಎನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ.

ಪ್ರಕೃತಿದ ರಡ್ಡನೇ ಮರ್ಗಿಲ್

ಪ್ರಕೃತಿದ ರಡ್ಡ್ನೇ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಗ್. ಗಿಡ, ಮರ, ಪರ್‌ಂದ್, ಪೂ, ಪಲ-ವಸ್ತುಲು, ಕಜಿಪು ಕಾಯಿ. ಉಂದೆನ್ ಮಾತಾ ಪ್ರಕೃತಿದ ನನೊಂಜಿ ಭಾಗ ಪಂಡ್‌ದ್, ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಬರ್ಪುನ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು ಎಂಚ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಕುಶಿ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಅವೆನ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ದಿನಕ್‌ಲ್ನ ಬುದ್ಧಿ-ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಂಚ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪುನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆನ್ ನಮಲಾ ತೆರಿಯೊನುಗ.

ಬಾರೆ :

ಬಾರೆ ಪನ್ಪಿನ ದೈ ಪ್ರಕೃತಿದ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯಬಾಲೆ. ತುಳುನಾಡ್ದ ಸಂಪ್ರದಾಯೊಡು ಬಹುಶಃ ಬಾರೆ ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ದೈತ್ತಾತ್ ಉಪಯೋಗ ನರಮಾನ್ಯಗ್ ಬೇತೆ ವಾ ದೈಡ್ಡ್‌ಲಾ ಆವಂದ್.

ಬಾರೆದ ಇರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಕೆಲಸೊಲೆಗ್ಲಾ ಅಗತ್ಯ ಬೋಡು ಬಾರೆದ ಪರ್‌ಂದ್‌ಲ ಎಡ್ಡೆಡ್ಡೆ ಕೆಲಸೊಲೆಗ್ ಅಗತ್ಯವಾದ್ ಬೋಡು. ಬಾರೆದ ಬಲ್ಲ್‌ಡ್ ಪೂಕಟ್‌ದ್ ದೇವೆರೆಗ್ ದೀಂಡ ಪವಿತ್ರಗೆ. ಕೈಲ್ ಪಾಡ್ದಿನ ಬಾರೆ ಬುಲೆಯಿಬೊಕ್ಕ ಕಡ್ತ್‌ದ್, ಬಾರೆ ತಿಗ್ತ್‌ದ್ ಅಯಿತ್ತ ಉಲಯಿದ ಬಂಬೆದ ಕಜಿಪು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತಿಂದ್‌ಂಡ ಜುವೊಗ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆಗೆ. ಬಂಜಿದ ಉಲಯಿ ತರೆ ಕುಜಲ್‌ದಂಶಮಿನಿ ಇತ್‌ಂಡ ಕರದ್ ಪೋಪುಂಡುಗೆ. ಪೊಂಬೆದ ಕಜಿಪು ಮಲ್ತ್ ತಿಂದ್‌ಂಡಲ ಎಡ್ಡೆಗೆ. ಅಯಿಟ್ ಮರ್ದ್‌ದಂಶ ಉಂಡು. ನೆತ್ತೆರ್ ಶುದ್ಧ ಮಲ್ಪುನ ಶಕ್ತಿ ಬಾರೆದ ಪೂಂಬೆಡುಂಡುಂದ್ ಹಿರಿಯೆರ್ನ ಅನುಭವ. ಬಾರೆದ ಕಂಡೆಡ್ಲಾ ಮರ್ದ್‌ದಂಶ ಉಂಡು. ಅವುಲಾ ಬಳಕೆಗಾಪುಂಡುಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಪ್ರಕೃತಿದ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಸುಯಿ ಬಾರೆದ ಕಾರ್ನಿಕ ಈತ್ ಮಲ್ಲ ಉಪ್ಪುನಗ. ನನದ ಮರಮಟ್ಟ್‌ಲೆಡ್‌ಲ ಏತ್ ಉಪ್ಪಂದ್. ಆಂಡ ಈ ಕಾರ್ನಿಕದ ಕತೆ ಆವಡ್, ಉಂದೆಕ್ಕ್‌ಲೆಡ್ಡ್ ಆಪುನ ಉಪಯೋಗೊಲಾವಡ್ ಎದುರು ಕತೆಟ್ಟ್ ಬರ್ಪುಜಿ. ಈತ್ನೆಟ್ಟ ಪಂಡಿನ ವಿಷಯೊಲು ಒಂಜಿ ವಸ್ತ್‌ದ ಮಹತ್ವೊಲು.

ಆಂಡ ನರಮಾನಿ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಪವಿತ್ರವಾಯಿನ ವಸ್ತುಲೆನ್ ಮದತ್ತ್ ಬುಡ್ಪುನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪಂದೆ, ದಿನನಿತ್ಯಲಾ ಸ್ಮರಣೆಡುಪ್ಪಡ್ ಪನ್ಪುನ ಅರ್ಥ ಬರ್‍ರೆ ತಮಾಷೆಡೇ ತಮಾಷೆ ಪುಟ್ಟಿದ್, ಕ್ರಮೇಣ ಬಾಯಿ ಪಾತೆರೊಲು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಗಟ್ಟಿಯಾದ್ ನೆಲೆ ಉಂತಾವುನ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯ ಮಲ್ದೆರ್.

'ಬಾರೆ'ದಲೆಕನೇ ಪ್ರತಿ ಒಂಜಿ ಪ್ರಕೃತಿದ ಸೊತ್ತುಲೆಗ್‌ಲ, ಅಯಿತ್ತನೇ ಆಯಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಲು ಉಂಡು. ಅರ್ಥ ಪೂರ್ಣವಾಯಿನ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲುಂಡು. ಪ್ರತ್ಯಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ್ ಪ್ರತಿ ಒಂಜಿ ವಸ್ತ್‌ಲೆನ್ಲಾ ವಿವರಿಸವುನ ಅಗತ್ಯ ತೋಜುಜಿ. 'ಬಾರೆ' ಬಾರೆದ ಇರೆ, ಬಾರೆದ ಕೈಲ್, ಬಾರೆದ ಪರ್‌ಂದ್ ಉತ್ತರ ಬರ್ಪುನ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು:

ಬಾರೆ :

1) "ಕಾಯಿಕಯಿಪೆ. ಪರ್ಂದ್ ಸೀಪೆ. ಇರೆ ಮರಂಕನೆ."
2) "ತಿಂಗೊಲು ದೇವೆರೆ ಮಗಲ್ ಒಂಜಿ ಪೆದ್ದ್‌ದ್ ಗೊಡ್ಡು ಕಟ್‌ದೊಲು."
3) "ತೋಟದ ಗಾಂಧಾರಿಗ್ ಒರ್ಮೆಲಾ ಕೈ."

ಬಾರೆದ ಇರೆ :

1) "ತಿನರೆ ಆಯಿಜಿಂಡಲಾ ಉನರೆ ಆಪುಂಡು."
2) "ಒಣಸ್‌ಗ್ ಒಂಜಿ ಇರೆ. ತಿನರೆ ರಡ್ಡ್ ಇರೆ."
   (ಉತ್ತರ : ಬಾರೆದ ಇರೆಲ, ಬಚ್ಚಿರೆಲ.)
   ಈ ಎದುರುಕತೆಟ್ಟ್ ಬಚ್ಚಿರೆಲ ಸೇರ್ದ್‌ಂಡ್.

ಬಾರೆದ ಪರ್ಂದ್ :

1) "ಪಾರ್ ಬತ್ತೆ ಅಂಗಿದೆತ್ತೆ ಗುವೆಲ್‌ಗ್ ಲಾಗಿಯೆ."
2) "ಅಪ್ಪೆನ್ ದಕ್ಕ್‌ದ್ ಬಾಲೆನ್ ತಿನ್ಪೆರ್."
3) "ಬಂಗಾರ್ ದಕ್ಕುನು ಬೊಳ್ಳಿ ದಿಂಗುನು."

ಬಾರೆದ ಕೈಲ್ :

1) "ಬೊಂಟೆದಾಯೆ ದುಂಬು ಪೋನಗ ಆಯನ ಪಿರವುಡೆ ಸಾರಕಟ್ಲೆ ಜನೊಕುಲು."
2) "ಒಂಜಪ್ಪೆಗ್ ಒರ್ತಿಯೇ ಮಗಲ್. ನೂದು ಜನ ಪುಲ್ಲಿಯಲ್ಲು."
3) "ಪಿರವುಡು ನೂತ್ತೊಂಜಿ ದಂಡ್. ಎದುರುಡು ಮುತ್ತುದ ಚೆಂಡ್."
4) "ರಾಜನ್ ದೈವ ದುಂಬುಡು. ಚುಂಗುಡಿ ಬೂತೊಲು ಪಿರವುಡೆ."
5) "ಸಾರ ಗಿಳಿಕ್ಕ್‌ಲೆಗ್ ಒಂಜೇ ಕೋಕಯಿ."
6) "ಅಪ್ಪೆನ್ ಕಡ್ತ್‌ದ್ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ನೇಲಾದೆರ್."
7) "ದೇವಸ್ಥಾನ ಮಿತ್ತ್. ಮುಗುಳಿ ತಿರ್ತ್."
8) "ಅಪ್ಪೆ ಚಲ್ಲರಿ ಪಿಲ್ಲರಿ. ಮಗೆ ದೈವಂತ ದೇವೆರ್."
9) "ಕೊಂಗರ್ ಕೂಲಿದ ಮಗೆ ಪುಟ್ಟುಂಡ ಅಪ್ಪೆಗ್ ಮರಣ"

"ಬಾರೆದ ಕೈಲ್" ಉತ್ತರ ಬರ್ಪುನ ಒರುಂಬ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು ಮೂಲು ತೋಜುಂಡು. 'ಬಾರೆ' ಪನ್ಪಿನ ದೈಡ್ಡ್ ಏತ್ ಮಾತ ಪ್ರಯೋಜನೊಲು ಉಂಡಾ? ಅತೇ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೇರ್‌ಲ ಈ ದೈತ್ತ ಹಿನ್ನೆಲೆ ನಾಡಿಡೀ ಪರಡೊಂದು ಪೋತುಂಡು ಪನ್ಪಿನೆಕ್ಕ್ ಈ ಎಲ್ಯ ಉದಾರ್ನೆ.

ತಾರೆ :

ತಾರೆಲ ಒಂಜಿ ಪವಿತ್ರವಾಯಿನ ಮರ. ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಂದೇ ಪುದರಾತಿನ ಈ ಮರಲ ನರಮಾನ್ಯನ ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಅಂಗ. ಉಂದೆತ್ತ್‌ಲ ಹಿನ್ನೆಲೆ. ಪ್ರಯೋಜನ ಪೂರಾ ಬಾರೆದ ಉದಾರ್ನೆ ಕೊರ್ನ್ಯಾತೇ, ಅತ್ತ್ಂಡ ಒಂತೆ ಎಚ್ಚ್‌ಲಾ ಉಪ್ಪು. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ್ ವಿವರಣೆ ಕೊರಂದೆ. ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಸಮ್ಮಂದ ಪಟ್ಟಿನ ಎದುರು ಕತೆಕ್ಕ್‌ಲೆನ್ ಮಾತ್ರ ಮೂಲು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಲ್ಪುವೆ.

ತಾರೆ ಬೊಕ್ಕ ತಾರಯಿ ಉತ್ತರ ಬರ್ಪಿನ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು.

1) "ಒಂಟಿ ಕಾರ್‌ದ ಕೊರುಂಗುಗು ಸಾರಕಟ್ಲೆರೆಂಕೆಲು."
(ಉತ್ತರ : ತಾರೆ.)

2) "ಮರತ್ತ ಕೊಡಿಟುಂಡು ಪಕ್ಕಿಯತ್ತ್. ನಾರ್‌ದಂಗಿ ಪಾಡ್ದ್‌ಂಡ್ ಋಷಿಯತ್ತ್. ಮೂಜಿ ಕಣ್ಣ್ ಉಂಡು ಈಶ್ವರೆ ಅತ್ತ್! ನೀರುಂಡು. ಮರಾಯಿ ಅತ್ತ್."
(ಉತ್ತರ : ತಾರಯಿ.)

3) "ಯಾನ್ ಒಂಜಿ ಗುವೆಲ್ ತೋಡಿಯೆ. ಸುರೂಟು ಮುರ ತಿಕ್ಕ್ಂಡ್. ಬೊಕ್ಕ ಮಣ್ಣ್ ತಿಕ್ಕ್ಂಡ್. ಬೊಕ್ಕ ಬಂಡೆ ತಿಕ್ಕ್ಂಡ್. ಬೊಕ್ಕ ಬೊಲ್ಲುಕಲ್ಲ್ ತಿಕ್ಕ್ಂಡ್. ಕಡೇಕ್ಕ್ ನೀರ್ ತಿಕ್ಕ್ಂಡ್."
(ಉತ್ತರ : ತಾರಯಿ.)

ಬೊಂಡ ಬೊಕ್ಕ ತಾರಾಯಿ :

1) "ಪಲಯೆ ಮೀಂದುವೆ. ಮೆಗ್ಯೆ ಮುರ್ಕುವೆ."
(ಉತ್ತರ: ಬೊಂಡ ಬೊಕ್ಕ ತಾರಾಯಿ.)

2) "ತರೆಟ್ ಕಡ್ಯ. ಕಡ್ಯನಿಲ್ಕೆ ನೀರ್."
(ಉತ್ತರ : ತಾರೆಡ್ ಬೊಂಡ.)

3) "ಕಪ್ಪೆ ಮುಟ್ಟಂದಿನ ಕೈಲಾಸದ ನೀರ್."
(ಉತ್ತರ : ಬೊಂಡ.)

1) "ಸಾರ ಭೂತೊಲೆಗ್ ಒಂಜೇ ಕಡ್ಸಲೆ."
(ಉತ್ತರ : ಮಡಲ್.)

ತಾರಿದ ಮರ :

ತೂನಗ ತಾರೆದ ಮರತ್ತಲೆಕನೇ ತೋಜುನ ಈ ಮರ. ಬಾರೀ ಎತ್ತರೊಗು ಬುಲೆವೊಂದು ಪೋಪುಂಡು. ಉಂದುಲಾ ಜನೊಕ್ಕುಲೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಪ್ರಯೋಜನೊಗು ಬರ್ಪಿನ ಮರ.

ಈ ಮರಟ್ಟ್ ಪ್ರಕೃತೀ ದತ್ತ್‌ವಾದ್ ಬರ್ಪುನ ಆಹಾರ ವಸ್ತ್ ಕಲಿ ಬೊಕ್ಕ ಇರೋಲು. ತಾರಿದ ಮರತ್ತ ಪಕ್ಕಾಸ್‌ಡ್ ಇಲ್ಲದ ಮಾಡ್ ಬೇಪೆರ್ ಈ ಮರ ಗನಾಗಟ್ಟಿ ಕರ್ಬದಲೆಕ. ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಬರ್ಪುನ ಎದುರುಕತೆ

1) "ಅಮ್ಮೆ ರಕ್ಕಸೆ. ಅಪ್ಪೆ ದರಬರ. ಜೋಕುಲು ಬೋರ್ ಮಂಡೆಲು."
(ಉತ್ತರ : ತಾರಿದಮಡಲ್, ತಾರಿದ ಮರ, ಇರೋಲು.)

2) "ಆಕಾಶೊಡು ಭೂಮಿ. ಬೆದ್‌ರಡಿ ತಾದಿ. ಮಲ್ಪುನು ಬಿರ್ಸೆ. ತಿನ್ಪುನುಲೋಕ."
(ಉತ್ತರ : ಕಲಿ.)

ಕಂಗ್ :

ಈತ್ನೆಟ್ಟ್ ಪುದರಾತಿನ ರಡ್ಡ್ ಮರೊಕ್ಕುಲ್ನ ವಿಷಯೊಡು ಒಂತೊಂತೆ ತೆರಿಯೊಂಡಲ ಅನುಭವ ಮಸ್ತ್ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತೆ ಕಂಗ್ ಪನ್ಪುನ ಅಮೂಲ್ಯ ಮರತ್ತ ಕಿನ್ಯ ಪರಿಚಯ. "ಪಿಂಗಾರ" ಪಂಡ ಕಂಗ್‌ದ ಪೂ. ಕಂಗ್‌ಡ್ ಪೂ ಆಂಡ ಬಜ್ಜೆಯಿ ಆಪುಂಡು. ಕಂಗ್‌ದ ಪೂ, "ಪಿಂಗಾರ" ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್ಡ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾತಿನವು. ಬಾಯಿಕೆಗ್ ಪಿಂಗಾರೊಗು ಸುರೂತ ಮಣೆ. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಕೋಲ, ಬಲಿ, ಭೂತ, ನೇಮ, ನಾಗ ದರ್ಶನೊಗು ಪಿಂಗಾರ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಬೋಡೇ ಬೋಡು. ಅಂಚಾದ್ ಶುಭ ಕಾರ್ಯೊಲೆಡ್ ಉದಾರ್ನೆ ಕೊರಿನ ಮೂಜಿ ಮರತ್ತಲ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನ. ಎದುರುಕತೆಕ್ಕ್‌ಲ ಈ ಮರೊಕ್ಕುಲು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದುಂಡು.

1) "ಅಂಕಣಂಕಣ ಪದ್ರಾಡಂಕಣ. ಸಿರಿ ಮಂಡಲೊಡು ಪೂ ಪೋತುಂಡು."
(ಉತ್ತರ : ಕಂಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಪಿಂಗಾರ.)

2) "ಒಂಟಿ ಕಾರ್ದ್ ಕೊರ್‌ಂಗು, ಒರ್‌ಂಬನೂದು ತೆತ್ತಿ ದೀಪುಂಡು."
(ಉತ್ತರ : ಕಂಗ್.)

3) "ಮೆಗ್ಗಿ-ಪಲಿಯಲ್ಲು ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಊರ್ಯಕ್ಲೆಗ್ ಕೊರ್ದು ತೊಟಿಲ್-ತೂಂಕೊಂದುಲ್ಲೆರ್."
(ಉತ್ತರ : ತಾರೆ ಬೊಕ್ಕ ಕಂಗ್.)

4) "ಅಕ್ಕೆರೆಗ್ ಆಜಿಕಣ್ಣ್. ಮುಕ್ಕೆರೆಗ್ ಮೂಜಿಕಣ್ಣ್. ತೋಟದ ಅಜ್ಜೆರೆಗ್ ಒಂಜೇ ಕಣ್ಣ್."
(ಉತ್ತರ : ಕೊಳಲ್, ತಾರಾಯಿ, ಬಜ್ಜೆಯಿ.)

5) "ಉದ್ದ ಮರಟ್ ಕೆಂಪು ಸನ್ಯಾಸಿ."
(ಉತ್ತರ : ಬಜ್ಜೆಯಿ.)

6) "ಅಮ್ಮೆ ಆಕಾಶೊಗು ಪೋತೆ. ಅಪ್ಪೆ ಪಾತಾಳೊಗು ಪೋತೊಲು.
ಮಗೆ ಅಂಗಡಿಗ್ ಪೋತೆ. ಮಗಲ್ ಮದ್ಮೆಗ್ ಪೋತೊಲು."
(ಉತ್ತರ: ಕುಬೆ, ಬೇರ್, ಬಜ್ಜೆಯಿ, ಪಿಂಗಾರ)

ಕಂಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಕಂಗ್‌ದ ಮರತ್ತ ಅಂಗಾಂಗೊಲೆನ್ ಮಾತಾ ವಸ್ತ್‌ವಾದ್ ಗೆತೊಂದು ಮೊಡೆದಿನ ಎದುರುಕತೆಟ್ಟ್ ಕಡೇತ ಆಜಿನೆದ ಎದುರುಕತೆನ್ ತೂನಗ ಒಂಜಿ ವಿಶೇಷತೆ ತೋಜುಂಡು. ದಾದಂದ್ ಪಂಡ ಒಂಜಿ ಕುಟುಮದ ಚಿತ್ರಣ ಈ ಎದುರುಕತೆಟ್ಟ್

ಮೂಡ್ಡು ಬರ್ಪುನವು ವಿಶೇಷ. ದುಂಬುದಕುಲು ಅಕ್‍ಲ್ನ ಪುಟ್ಟು ಬೊಕ್ಕ ಬದ್ಕ್‍ನ್ ಪ್ರಕೃತಿದೊಟ್ಟುಗು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಲ್ತೊಂದು. ಆತೆತ್ತ ಪರಿದಿದ ಉಲಯೇ ಸುಖ, ಸಂತೋಷ, ನೆಮ್ಮದಿನ್ ತೂವೊಂದಿತ್ತಿನ, ವಿಚಾರ ಗೋಚರೊಗು ಬರ್ಪುಂಡು.

ಗುಜ್ಜೆ ಬೊಕ್ಕ ಪೆಲಕಾಯಿ :

ಗುಜ್ಜೆ ಬೊಕ್ಕ ಪೆಲಕಾಯಿ ಪನ್ನಗ ಒರ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆವು. ಗುಜ್ಜೆ ಪಂಡದಾದ? ಪೆಲಕಾಯಿ ಪಂಡ ದಾದ? ಪಂಡ್‍ದ್. ರಡ್ಡ್‍ಲಾ ಒಂಜೇ. ಜವನೆಲ ಪರಬೆಲ ಇತ್ತಿಲೆಕ. ಗುಜ್ಜೆ ಪನ್ಪುನು ಕಾಯಿ ಉಪ್ಪುನಗ ಪೆಲಕಾಯಿ ಪಂಡ ಪರ್‍ಂದ್. ಉಂದೊಂಜಿ ಬಡವೆರ್ನ ಬಡವುನು ತೆಕ್ಕವುನ ಪರ್‍ಂದ್. ಪೆಲತ್ತ ಮರಟ್ಟ್ ಪ್ರಕೃತಿದ ಕೃಪೆಟ್ಟ್ ಪುಟ್ಟುನ ಪಲವಸ್ತ್. ಗಾದೆನೇ ಉಂಡು. "ಹಸಿದು ಹಲಸು, ಉಂಡು ಮಾವು." ಪಂಡ್‍ದ್. ಒಣಸಾದ್ ಕುಕ್ಕು ತಿನೊಡುಗೆ ಜೋರು ಬಡವಾನಗ ಪೆಲಕಾಯಿ ತಿನೊಡುಗೆ. ಉಂದು ಏರೆಗ್ಲ ಗೊತ್ತು ದಾಂತಿನ ವಿಷಯತ್ತ್. ಆಂಡಲಾ ಪರಊರುಡು ಪುಟುದು ಊರುಗು ಬತ್ತಿನ ಜೋಕುಲು, ಅರಿತ್ತ ಮುಡಿ ತೂದು, "ಉಂದು ವಾ ಮರಟ್ಟ್ ಆತಿನ ಕಾಯಿ ದ್ಯಾಡ್!" ಪಂಡ್‍ದ್ ಪ್ರಶ್ನೆಕೇನುನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಗುಜ್ಜೆಗ್ಲಾ ಬರುವಾ ಪನ್ಪಿನ ಚೂರು ಸಂಶಯ.

ಈ ರಡ್ಡ್ ವಸ್ತ್‌ದ ವಿಷಯೊಡು ಬರ್ಪುನ ಎದುರುಕತೆ:

1) "ಒಂಜಿ ಗುಡೆಟ್ಟ್ ಒರ್ಲ ಮೊರಂಟೆ."
2) "ಅಡ್ಡ ಮರಟ್ಟ್ ಬಡ್ಡೆ ಜೆತೊಂದೆ."
3) "ಕನೆ ಪಂಜಿದ ಬಂಜಿಡ್ ಬಂಗಾರ್ದ ತೆತ್ತಿ."
4) "ಪೇರ್ ಉಂಡು ಪೆತ್ತತ್ತ್. ಮುಳ್ಳುಂಡು ಕನೆ ಅತ್ತ್. ಬೀಲ ಉಂಡು ಮಂಗೆ ಅತ್ತ್."
5) "ಒಂಜಿ ಪೆಟಿಗೆದ ಉಲಯಿ ಮುನ್ನೂದು ಪೆಟಿಗೆ."
6) "ಮುಳ್ಳಮ್ಮನ ಬಂಜಿಡ್ ಮುನ್ನೂದು ಜೋಕುಲು."
7) "ಅಡ್ಕೆ ದುಲಾಯಿ ಪುಡ್ಕೆ. ಪುಡ್ಕೆದುಲಾಯಿ ನಾರ್ನೆ. ಕೋಟೆದುಲಾಯಿ ಕೋಶ. ಕೋಶದುಲಯಿ ಸಂತಾನ."
8) "ಗಟ್ಟಿಡ್ಡ್ ಒಂಜಿ ಎರು ಕನದೆ. ಅವು ಅಲ್ತ್‌ಡ್ಡ್ ಇಡೆ ಮುಟ್ಟ ಬನ್ನೆಟ್ಟಲಾ ಉರ್ಕೊಂದೇ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್."
9) "ಬಂಗಾರ್ದ ಕರಂಡೆಡ್ ಬೊಳ್ಳಿದ ಪದ್ದೆಯಿ."
10) "ಸೈತಿನಾಯೆನೇ ಸಾವುದ ಸುದ್ದಿ ಊರಿಡೀ ಸಾರೊಂದು ಪೋಪೆ."

ಪೆಲಕಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಗುಜ್ಜೆ. ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಸಮ್ಮಂದ ಪಟ್ಟಿನ ಒಟ್ಟು ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು ಪತ್ತ್ ಉಂಡು. ಪೂರೆಕ್ಕ್‌ಲಾ ಉತ್ತರ ಗುಜ್ಜೆ ಬೊಕ್ಕ ಪೆಲಕಾಯಿ. ಗುಜ್ಜೆಗ್ ಒವು? ಪೆಲಕಾಯಿಗ್ ಒವು? ಓದುನಗ ಅರ್ಥ ಆವು. ಆಯಿಜಿಂದಾಂಡ ಬುದ್ಧಿಗ್ ಕಸರತ್ತ್ ಕೊರ್ಪುನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪೊಲಿ.

ಕೇದಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಪೆಲಕಾಯಿ, ಉತ್ತರ ಬರ್ಪುನ ಎದುರುಕತೆ

1) "ಒರ್ತಿ ಪೆದ್‌ದ್ ನಾದುವೊಲು. ಒರಿ ಸೈತ್‌ದ್ ನಾದುವೆ."

"ಕೇದಯಿ" ಪನ್ಪುನ ಜಾನಪದದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಉಪ್ಪುನ ಪೂ. ಉಂದು ಉಚ್ಚುಗು ಪ್ರಿಯವಾಯಿನ ಪೂ. ನೆತ್ತ ಮುದೆಲ್ಡ್ ಉಚ್ಚು ಉಪ್ಪುಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಉಂದೆತ್ತ ಮುದೆಲ್‌ಗ್ ಪೋರೆ ಪೋಡಿವೆರ್. ಮಂಜೊಲು-ಮಂಜೊಲು. ಉಚ್ಚುದನೇ ಬಣ್ಣದ ಈ ಪೂ ಬಾರೀ ಕಮ್ಮೆನ. ಪೆಲಕಾಯಿ ಪರ್‌ಂದ್‌ಂಡ ಊರಿಡೀ ಕಮ್ಮೆನ. ಅಂಚಾಂದ್ ಈ ರಡ್ಡ್ ವಸ್ತುಲೆನ್ಲಾ ಸೈತಿ ಪುನೊಕ್ಕು ಹೋಲಿಕೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಎದುರುಕತೆ ಮೊಡೆತೆರ್.

ಪೆಲಕಾಯಿದ ಎದುರುಕತೆ ಕೇಂಡಿಲೆಕನೇ 'ಪೆಜಕಾಯಿ' ಪನ್ಪುನ ಮರತ್ತ ಎದುರುಕತೆಲ ಉಂಡು. ಪೆಜಕಾಯಿಗ್ಲ ಪೆಲಕಾಯಿಗ್ಲ ಮೆಗ್ಗೆ ಪಲಯನ ಸಮ್ಮಂದ. ಪೆಲತ್ತ ಮರತ್ತ ಪಲಯಿ ಇಲ್ಲ್‌ಗ್ ಬಾಕಿಲ್, ಕಂಡಿ, ದಾರಂದ, ಮಂಚವು, ಮೇಜಿ, ಕುರ್ಚಿ ಇಂಚಮಾತಾ ಅತ್ಯರ್‌ಲೆನ್ ಮಲ್ಪರೆ ಬಳಸುವೆರ್. ಪೆಜತ್ತ ಪಲಯಿಡ್ಲ ಇಂಚಮಾತಾ ಅತ್ಯರ್‌ಲೆನ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಆಂಡ ಉಂದೆಟ್ಟ್‌ಲ ಒಂಜಿ ನಂಬಿಕೆದ ಮಹತ್ವ ಉಂಡುಗೆ. ಪೆಜತ್ತ ಪಲಯಿಲ ಪೆಲತ್ತ ಪಲಯಿಲ ಒಂಜೇ ಇಲ್ಲದುಲಾಯಿ ಬಳಸರೆ ಬಲ್ಲಿಗೆ. ಗಡಿತ್ತ್ ಬರ್ಪುಜಿ ಪನ್ಪಿನ ನಂಬಿಕೆ.

ಇತ್ತೆ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕ್ ಬರ್ಪಿನ ವಿಷಯ ಪೆಜಕಾಯಿದ ಪರ್‌ಂದ್. ಪೆಲಕಾಯಿದ ಲೆಕನೇ ಪೆಜಕಾಯಿ. ಆಂಡ ಪೆಲಕಾಯಿ ಅರಿತ್ತ ಮುಡಿತ್ತಾತ್ ಮಲ್ಲ್‌ಲ ಆಪುಂಡು. ಆಂಡ ಪೆಜಕಾಯಿದ ಗಾತ್ರ ಜೀಗುಜ್ಜೆದಾತ್ ಮಲ್ಲ ಮಾತ್ರ. ಪರ್‌ಂದ್‌ಂಡ ನೆತ್ತ ಉಲಯಿಲ ಪಜ್ಜಿರ್ ಉಂಡು. ಆಂಡ ಪುನ್ಕೆದ ಬಿತ್ತ್‌ದಾತ್ ಮಲ್ಲ. ಆಹಾರ ಬಳಕೆಗ್ ಉಂದುಲಾ ಉಪಯೋಗ ಆಪುಂಡು.

1) "ಬಂಗಾರ್ ದಿಂಗುನು ಬೊಳ್ಳಿ ಉಬ್ಬುನು."
(ಉತ್ತರ : ಪೆಜಕಾಯಿದ ಪರ್‌ಂಡ್.)

ಪರಂಗಿ ಪೆಲಕಾಯಿ :

ಉಂದೆತ್ತ ಪುಟ್ಟು ಒಂಜಿ ವಿಚಿತ್ರ. ಮುದೆಲ್ಡ್‌ದೈ. ಬೊಕ್ಕ ಕಾಯಿ ಕಾಯಿದ ಮೇಲ್ಡ್‌ಲ ದೈ. ಮೈನಿಲ್ಕೆ ಮುಳ್ಳು ಉಂದು ಈ ಫಲ ವಸ್ತ್‌ದ ವಿಚಿತ್ರ ಆಂಡಲಾ ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಮರ್ಯಾದಿ, ಪೆಲಕಾಯಿಡ್ದ್‌ಲಾ, ಪೆಜಕಾಯಿಡ್ದ್‌ಲಾ ಹೆಚ್ಚ್. ಪರಂಗಿ ಪೆಲಕ್ಕಾಯಿ ಸಸ್ಯವರ್ಗದ ಜಾತಿಡ್ದ್ ಬುಲೆ ಬರ್ಪುಂಡು. ಪೆಜಕಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಪೆಲಕಾಯಿ ಪರೆಂಗಿ ಪೆಲಕಾಯಿಗ್ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿನವು ಅತ್ತ್. ಅವ್ವೇ ಬೇತೆ ಉಂದೇ ಬೇತೆ.

1) "ದೈ. ದೈತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಕಾಯಿ. ಕಾಯಿಬುದ ಮಿತ್ತ್ ದೈ."

2) "ಪುದೆಲ್ಡ್ ಕುಲ್ದಿನ ಗಜ್ಜಿರಾಯೆರೆಗ್ ತರೆ ನಿಲ್ಕೆ ಕೊಂಬು."

ಈ ರಡ್ಡ್ ಎದುರು ಕತೆಕ್ಕ್‌ಲ ಉತ್ತರ ಪರೆಂಗಿ ಪೆಲಕಾಯಿ

ಬೆದ್‌ರ್ ಬೊಕ್ಕ ಕಣಲೆ :

ಬೆದ್‌ರ್ ಬೊಕ್ಕ ಕಣಲೆ. ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಬೆದ್‌ರ್ ಮಸ್ತ್ ಉಪಯೋಗ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬೆದ್‌ರ್‌ನ್ ಬೆದ್‌ರ್ದ ಮರಂದ್ ಏರ್ಲಾ ಪನ್ಪುಜೆರ್. ಬೆದ್‌ರ ಪುಂಡೆಲ್‌ಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಈ ಬೆದ್‌ರ್ದ ಮಹತ್ವ ದಾದಂದ್ ಪಂಡ, ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಮಾತೆರ್ಲ ಮುಳಿತ್ತ ಇಲ್ಲೇ ಕಟೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬೆದ್‌ರ್‌ದ ಮಾಡ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮೊಡೆದಿನ ಮಡಲ್ ಹಾಸ್‌ದ್, ಅಯಿತ್ತ ಮೇಲ್‌ಗ್ ಮುಳಿ ಬೆಪೇದೆರ್. ಒವೆತ್ತಲ ಮಿತ್ತ್ ಪೋರೆ ಲೆಂಚಿವ ಲೆಕ ಬೆದ್‌ರ್ದ ಕೆರ್ಪು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಉಪಯೋಗಿಸವೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಕಣಲೆ ಪಂಡ ಬೆದ್‌ರ್‌ದ ಮುಂಗೆ ಮರ್ಯೊಲೊಡು ಮಾತ್ರ ಮುಗುರೊಂದು ಬರ್ಪುನ ಈ ಮುಂಗೆನ್ ಆಟಿ-ಸೋಣೊಡು ದೆತ್‌ದ್ ಕೊನೊದು ಇಲ್ಲಡ್ ಕಜಿಪು ಮಲ್ತ್ ತಿನ್ಪೆರ್. ಉಂದು ಬಾರೀ ಉಷ್ಣ. ಅಯಿಕ್ ಪದೆಂಗಿ ಮುಂಗೆ ಬರ್ಪದ್ ಬೆರಕೆ ಪಾಡ್ದ್ ಗಸಿ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಆಟಿ-ಸೋಣೊಡು ಒರ್ಥಾಂಡಲ ಕಣಿಲೆ ತಿನೊಡು ಪನ್ಪುನ ತುಳುವೆರ್ನ ಸಂಪ್ರದಾಯ.

ಬೆದ್‌ರ್‌ಡ್ ಬಾರೀ ಮಲ್ಲ ವಿಶೇಷತೆ ಒಂಜಿ ಉಂಡು. ಏತ್ ಜನೊಕ್ಕುಲೆಗ್ ತೆರಿದ್‌ಂಡಾ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಬೆದ್‌ರ್‌ದರಿ ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಕಾರ್ನಿಕದ ಬುಲೆ ಈ ಬೆದ್‌ರ್‌ಡ್ ಅಜಿಪ್ಪ ಒರ್ಸೊಗೊರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಪುಂಡುಗೆ. ತೂವೆರೆ ಗೋದಿದಂಚ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಗಾತ್ರೊಡು ಬಜಿ ಕಿನ್ಯಗೆ. ಉಂದೆನ್ ಬೆದ್‌ರ ಪುಂಡೆಲ್ದ್‌ಡಿಡ್ದ್ ಅರಾದ್ ಕನತ್‌ದ್ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಉಜ್ಜೆರ್‌ಡ್ ಮೆತ್ತ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಅಡ್ಯೆ ಮಲ್ತ್ ತಿನ್ಪೆರ್‌ಗೆ. ಇನಿಗ್ ನಲ್ಪ ವರ್ಷದ ಪಿರವುಡು ಬೆದ್‌ರ್‌ಡ್ ಅರಿ ಆತ್‌ಂಡ್‌ಗೆ. ಅಪಗ ಬರಗಾಲದ ಪೊರ್ತು ಬೆದ್‌ರ್‌ದರಿ ಜನೊಕುಲ್ನ ಬಡವು ಒರಿತ್‌ದ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಆ ಕಾಲದ ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸ್‌ದಿನಕುಲು ಪನೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ಆಂಡಲಾ ಆ ಕಷ್ಟೊನು ತೆರಿಪಾವಂದಿ ಜನ ಬೆದ್‌ರ್ ಬೊಕ್ಕ ಕಣಿಲೆನ್ ಮಸ್ಕಿರಿಡ್ ಗೆತೊನುದೆರ್ ಪನ್ಪಿನೆಕ್ಕ್ ಉದಾರ್ನೆ ಈ ಎದುರು ಕತೆಕ್ಕುಲು.

1) "ಬಿರ್ಸ್‌ದ ಅಣ್ಣೆರ್ ಮಿತ್ತ್ ಮಿತ್ತ್ ಪೋನಗ, ಆರ್ನ ಕಚ್ಚೆ ತಿರ್ತ್ ತಿರ್ತ್ ಜಾರುಂಡು."
   (ಉತ್ತರ : ಬೆದ್‌ರ್.)

2) "ಪುಟ್ಟುನಗ ಕುಮಾರೆ ಬುಲೆನಗ ಅಡಾರ್."
   (ಉತ್ತರ : ಕಣಿಲೆ ಬೊಕ್ಕ ಬೆದ್‌ರ್)

3) "ಗುರುವೆ ಮಿತ್ತ್ ಮಿತ್ತ್ ಪೋಪೆ. ಕೋಮನ ತಿರ್ತ್ ತಿರ್ತ್ ಜಾರುಂಡು."
   (ಉತ್ತರ : ಬೆದ್‌ರ್ ಬೊಕ್ಕ ಕಣಿಲೆ.)

ಪರ್ತಿದ ಕೋಡು :

1) "ಬಾಕಿಲ್ ದಾಂತಿನ ಓಡುದ ಇಲ್ಲ್. ಇಲ್ಲದ ಉಲಯಿ ನಿಲ್ಕೆ ಪುಗೆ."

2) "ಉಲಯಿ ಇತ್ತಿನಕುಲು ಪೂರಾ ಕರ್‌ಂಚಿದ್ ಮಜ್ಜಿ."
   (ಉತ್ತರ : ಪರ್ತಿದ ಕೋಡು.)

3) "ಎಲ್ಲಿಡ್ ಪಚ್ಚೆ ಜವನಾದಿಗೆಡ್ ಕೆಂಪು ಪರಬೆ ಆನಗ ಕಪ್ಪು."
(**ಉತ್ತರ :** ನೇರೊಲ್ದ ಪರ್ಂದ್.)

4) "ಕೆಂಪನ ಜೋಕುಲು ಕೋಟೆದುಲಯಿ ಕುಲ್ಲುದೆರ್."
(**ಉತ್ತರ :** ದಾಳಿಂಬೆ.)

5) "ಅಕಾಶೊಡು ಕಡ್ಪತ್ತಿ ನೇಲೊಂದುಂಡು. ಕತ್ತಿ ತಿರ್ತ್ ಬೂರುಂಡ ಕಜಿಪುಗು ಆಪುಂಡು."
(**ಉತ್ತರ :** ಪುನ್ಕೆದ ಪುಳಿ.)

6) "ಅಕಾಶದ ಮಿತ್ತ್ ದಿಮಿನಿಕಾಯಿ. ಕೊಯ್ಯೆರೆ ಉಂಡು. ತಿನರೆ ಇಜ್ಜಿ."
(**ಉತ್ತರ :** ಕಾಯೆರ್ದ ಕಾಯಿ.)

7) "ಪೀರೆದ ಪುಳ್ಳಿಗ್ ದಾರೆ ಅತ್ಂಡ್."
(**ಉತ್ತರ :** ದಾರೆ ಪುಳಿ.)

8) "ಚಿಕ್ ಚಿಕ್ ಇರೆ. ಚೊಂಗೆ ಚೊಂಗೆ ಕಾಯಿ."
(**ಉತ್ತರ :** ನುರ್ಗೆ.)

9) "ದೇವಸ್ಥಾನ ಮಿತ್ತ್. ಮುಗುಳಿ ತಿರ್ತ್."
(**ಉತ್ತರ :** ಗೋಂಕುಲ ಬೀಜಲ.)

10) "ಅಜ್ಜೆರ್ನ ಬಂಜಿಡ್ ಪುಲ್ಲಿ ನೇಲುವೆ."
(**ಉತ್ತರ :** ಗೋಂಕುಲ ಬೀಜಲ.)

ಈತ್ನೆಟ್ಟ್ ಕೇಂಡಿನ ಎದುರು ಕತೆಕ್ಕುಲು ಮಾತಾ ಮರ ಬೊಕ್ಕ ಮರಟ್ಟ್ ಆಪಿನ ಪಲ-ವಸ್ತುಲೆನ್ ಆಧಾರ ದೀದ್ ಪಂತಿನವು. ಕೆಲವು ಮರೊಕುಲ್ನ ಮಾತ್ರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಕಿನ್ಯೊಡು ಪರಿಚಯ ಮಲ್ತ್‌ದೆ.

ಇತ್ತೆ ನನ ಪನ್ಪುನ ಎದುರು ಕತೆಕ್ಕುಲು ಬಳ್ಳಿಲೆಡ್ ಕಾಯಿ ಬುಡ್ಪುನ ಪಲ ವಸ್ತುಲೆನ್ ಆಧರಿತ್‌ದ್ಲಾ, ಮಣ್ಣ್‌ದ ಅಡಿಟ್ಟ್ ಅಪುನ ಉತ್ಪತ್ತಿದಲ, ಬೊಕ್ಕ ಕಿನ್ಯದೈಕ್ಲೆಡ್ ಆಪಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಬೊಕ್ಕ ಉತ್ಪತ್ತಿಲೆನ್ ಆಧಾರ ದೀವೊಂದು ಉಂಡಾತಿನ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು ಕುಂಬುಡ ಬೊಕ್ಕ ಕೆಂಬುಡೆ. ಉಂದು ರಡ್ಡ್ ನಮುನೆದ ಕಜಿಪುಕಾಯಿ. ಕೆಂಬುಡೆ ಮದ್ಮೆದ ಶುಭ ಕಾರ್ಯೊಗು ಉಪಯೋಗ ಆಂಡ ಕುಂಬುಡ ಬೊಜ್ಜೊಗು ಉಪಯೋಗಿಸವುನ ವಸ್ತ್. ಉಂದು ಬೂರುದ ಆಧಾರೊಡು ಭೂಮಿದ ಮಿತ್ತ್ ಬುಲೆವುಂಡು. ಉಂದೆತ್ತೊಟ್ಟುಗು ಪನೊಂದು ಪೋಪುನ ಪೂರಾ ಎದುರುಕತೆತ್ತ ಸೊತ್ತುಲ್ಲ ಬೂರು, ದೈ, ಮಣ್ಣ್‌ದ ಉಲಯಿಡ್ಡ್ ಆಪುನವು ಜನೊಕುಲೆಗ್ ನಿತ್ಯಲಾ ಉಪಯೋಗೊಗು ಬರ್ಪುನವು.

ಸುರೂಕು,

1) "ಎಂಕೊಂಜಿ ಅಜ್ಜಿ, ಅಲೆಗ್ ಪದ್ನಾಜಿ ಬಗ್‌ತಲೆ."
(ಉತ್ತರ : ಕೆಂಬುಡೆ.)

ಕುಂಬುಡ :

2) "ಮೂಲೊರ್ತಿ ಅಜ್ಜಿ. ಅಲೆನ ಮೈನಿಲ್ಕೆ ಬೊಜ್ಜ."
ಕುಂಬುಡ, ಕೆಂಬುಡೆ, ಬೊಕ್ಕ ಬೂರು.

ಈ ಮೂಜಿ ವಸ್ತ್‌ಲು ಉತ್ತರವಾದ್ ಬರ್ಪುನ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು.

1) "ಬಲ್ಲ್ ಬುಡ್ತುಂಡು. ಎರು ಜೆಯಿದ್‌ಂಡ್."

2) "ಬೋರಿನ್ ಕಟ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಬಲ್ಲ್ ಮೇಪುಂಡು."

ನೀರುಳ್ಳಿದ ದೈ :

1) "ಪಜ್ಜಿ ಕೋಲುದ ಕೊಡಿಟ್ ಮುತ್ತುದ ಜೋಂಕಿಲ್."

2) "ಎನನ್ ಒರಿ ಕೆರ್ದ್, ಕೆರಿನಾಯೆನೇ ಬುಲಿಪುವೆ."
(ಉತ್ತರ : ನೀರುಳ್ಳಿ.)

3) "ಸೀರೆ ಜಾರಂಡ ತೆಲಿಪುವೊಲು. ಕರ್ಲ್ ಜಾರಂಡ ಬುಲಿಪುವೊಲು."
(ಉತ್ತರ : ನೀರುಳ್ಳಿ.)

4) "ಅಡ್ಡ ಕೊಯಿಂಡ ಚಕ್ರ. ನಿದ್ದ ಕೊಯಿಂಡ ಶಂಕ."
(ಉತ್ತರ : ನೀರುಳ್ಳಿ.)

ಮಂಜೊಲು :

1) "ಬಂಗಾರ್ದ ಬಿಸತಿ ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಕೌಂತು ದೀತೆ."

2) "ಮಣ್ಣ್‌ದ ಉಲಯಿ ಬಂಗಾರ್ದ ಬೇರ್."
ರಡ್ಡ್ ಎದುರುಕತೆತ್ತ ಉತ್ತರಲ "ಮಂಜೊಲು."

ಮುಂಚಿ :

1) "ಅಡಿಟ್ ಚಕನ. ಮೇಲ್ಡ್ ಚಕನ. ಚಕನ ದುಲಾಯಿ ಗಿಜಿ ಗಿಜಿ."

2) "ಕುದ್ಯ ಮರಟ್ಟ್ ಉದ್ಧ ಸನ್ಯಾಸಿ."

3) "ಬಿಂಕದ ಸಿಂಗಾರಿನ ಮೈ ನಿಲ್ಕೆ ಜಾಲೆ."

ಬಚ್ಚಂಗಾಯಿ :

1) "ಪಚ್ಚೆ ಕೋಟೆದ ಉಲಯಿ ಬೊಲ್ದುಕೋಟೆ
ಬೊಲ್ದು ಕೋಟೆದ ಉಲಯಿ ಕೆಂಪು ಕೋಟೆ
ಕೆಂಪು ಕೋಟೆದ ಉಲಯಿ ಕಪ್ಪು ಸೈನಿಕೆರ್."

ಕಂಚಲ:

1) "ಎಂಕೊಂಜಿ ಅಜ್ಜಿ. ಅಲ್ನ ಮೈ ನಿಲ್ಕೆ ಗಜ್ಜಿ."

ಮುಳ್ಳು :

1) "ಮುಟ್ಟರೆ ಪೋಂಡ ತುಚ್ಚರೆ ಬರ್ಪುಂಡು."

2) "ಮುಟ್ಟಿ ಸತ್‌ಗ್ ನಾಚಿಗೆಡ್ ಮುದುಡ್ದು ಕುಲ್ಲುವೊಲು."

3) "ಮಲ್ಲಾಯೆ ಪೋನಗ ಎಲ್ಯಾಯೆ ಉಂತದೀಪೆ."

ತೌತೆ :

1) "ಅಪ್ಪೆ ಚಲ್ಲರಿ ಪಿಲ್ಲರಿ. ಮಗಲ್ ಬೊಂಬೆದ ಕಿನ್ನಿ."

2) "ಅಕ್ಕ್‌ಡ್ಡೆ ಮುಕ್ಕುಡ್ಡೆ. ಮೈರೆ ಮಂಜೊಲು ಪೊಜಿಡ್ಡೆ."

ಶುಂಠಿ :

1) "ಆಯಿ ಊಯಿ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಉಲಯಿ."

ಲಿಂಬೆ ಪುಳಿ :

1) "ಮುಳ್ಳುದ ದೈಟ್ಟ್ ಬಂಗಾರ್ದ ತೆತ್ತಿ."

ಸೇವುದ ಇರೆ :

1) "ದೊಂಟೆ ಕಾರ್ದ ದುಗ್ಗಪ್ಪನ ಕೊಡೆ ವಾ ಬರ್ಸೊಗುಲಾ ಚಂಡಿ ಆಪುಜಿ."

2) "ಗಟ್ಟಡ್ಡ್ ಒಂಜಿ ಸೀರೆ ಕನ್ಯೆದೆ. ಅವು ನೀರ್‌ಡ್ ಮುರ್ಕುಂಡ ಚಂಡಿ ಆಪುಜಿ."

3) "ತತ್ರದಾಯೆ ತಂದೆಲ್‌ದಾಯೆ ಇದನೆದಾಯೆ ಜಾಮೀನ್ದಾರೆ."
(ಉತ್ತರ : ತೇವು ಬೊಕ್ಕ ಅಂಬಡೆ.)

ಲವಂಗ :

1) "ಕಂಬದ ಕೊಡಿಟ್ ಲಿಂಬೆ."

2) "ವಂಗ ದೇಶದಕ್ಲೆಗ್ ನಾಲ್ ಕೆಬಿ."

ಮೂಲಂಗಿ :

ಪಚ್ಚೆ ಬೀಲದ ಬೊಲ್ದು ಕುದುರೆ ಸಂತೆಗ್ ಬೈದ್‌ಂಡ್.

ನೆಲಕಡ್ಲೆ :

1) "ಒಂಜೇ ಕೋಣೆದ ಉಲಯಿ ಇರ್ವೆರ್ ದೆಂಗ್‌ದ್ ಕುಲ್ದೆರ್."
ಮುಂಡೇವುದ ಕಂಡೆ. ಬೊಕ್ಕ ಮುಂಡೆವುದ ಇರೆ. (ಒಲಿ.)

ಮುಂಡೇವು ಪಂಡ ಇತ್ತೆ ಏರೆಗ್ಲ ಅರ್ಥ ಆವಂದ್. ಅವು ಹೆಚ್ಚಾದ್ ಬೈಲ್‌ದ ಬರೀಟ್ ಬಲ್ಲೆದಲೆಕ ಬುಲೆವುಂಡು. ಪುಂಡೆಲ್ ಪುಂಡೆಲ್‌ದ ಸುತ್ತ ಕಂಡೆಲು, ಅವೆತ್ತ ಇರೆ ಮಡಲ್ದ ಒಲಿತ್ತಲೆಕ ಉದ್ದೊಗು ಸಪೂರೊಡು ಬುಲೆವುಂಡು. ಇರೆತ್ತ ಮುದೆಲ್‌ಡ್ಡ್ ಪತ್ತಿನ ಕೊಡಿ

ಮುಟ್ಟಿಲಾ, ಬೆರಿಟ್ಟ್‌ಲ ಮುಳ್ಳು, ರಡ್ಡ್ ಅರುಟ್ಟುಲಾ ಮುಳ್ಳು! ಈ ಒಲಿತ್ತ ಮುಳ್ಳುಗೀಡ್‌ದ್ ಪಜೆ ಮೊಡೆಪೆರ್. ಎಲೆಲ್ಯ ಕುರ್ವೆ ಮೊಡೆಪೆರ್. ಉಂದೆನ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪುನ ಕುಲಕಸಬುದಕುಲುಲ ಉಲ್ಲೆರ್. ಆಂಡ ಅವು ಪೂರಾ ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು. ಇತ್ತೆ ನಾಡರೆಪೋಂಡ ಓಲಾ ಸಾರೊಡೊಂಜಿ ತಿಕ್ಕು. ಎದುರುಕತೆತ್ತ ಮುಖಾಂತರ ಆಂಡಲಾ ಆ ಒಂಜಿ ಸೊತ್ತುನು ನೆನೆತೊಂದುಪ್ಪಡ್.

1) "ಅಮ್ಮೆರ್ ಉಜ್ಜೆರ್‌ದಲೆಕ್ಕೊ. ಅಪ್ಪೆ ತಡ್ಪೆದ ಲೆಕ್ಕೊ."
(ಉತ್ತರ : ಮುಡೇವುದ ಕಂಡೆ.)

ಲಾಂಬು :

1) "ಪಾತಾಳೊಡ್ದು ಬರ್ಪುನಾಲ್. ಸಾರ ನೆರಿತ್ತ ಸೀರೆ ತುತೊಂದಿನಾಲ್.
ಬರ್ಸ ಬನ್ನಗ ಮಿತ್ತ್ ಬರ್ಪುನಾಲ್."

2) "ಗುಡ್ಡೆ ಡೊರಿ ಕೊಡೆ ಪತೊಂದು ಉಂತುದೆ."

ರಾಗಿ :

1) "ತಾಟೆಕಂಗ್‌ಡ್ ಗೆನ್‌ಪಲ್ಲ ಬಜ್ಜೆಯಿ."

ಮಸೋಲಿ :

1) "ಬಂಜಿಡಿತ್ತಿ ಬಾಲೆ ಬಚ್ಚಿರೆ ತಿನ್ಪುಂಡು."

ಕುಡುತ್ತಕೋಡು :

1) "ಕಂಡ ಒರ್ಮೆ ಕಡ್ಪುತ್ತಿ ನೇಲೊಂದುಂಡು."

ಬಚ್ಚಿರೆ :

1) "ನಾಲ್ ಜನ ಗ್ರಹಸ್ಥೆರೆಗ್ ಒರಿ ಪಟ್ಟಿಂಗೆ."
(ಉತ್ತರ : ಬಚ್ಚಿರೆ ತಿಂದ್‌ದ್ ಉಂಬ್ಯುನ ಕೊಜಂಟಿ.)

2) "ಕತ್ತಿ ಇಜ್ಜಂದೆ ಕಾಡ್ ಕಡ್ತ್‌ದೆ."
(ಉತ್ತರ : ಬಚ್ಚಿರೆ ಕೊಯಿಪುನು.)

3) "ಎನ್ನ ಒಂಜಿ ಅಜ್ಜಿ ಎಪೋಲ ಮಾಟೆದುಲಾಯಿ ಕೈಪಾಡ್ನು."
(ಉತ್ತರ : ಬಚ್ಚಿರೆ ತಿನ್ಪುನು.)

4) "ಲಟ ಪಟಾಕಿದ ಇರೆ. ಲಾಡಿ ಪೆತ್ತದ ನೆಯಿ. ಏಕ ನಾಯ್ಕನ ಬೇರ್. ಗೂರು ಗೊರ್ಮೆದ ತೆತ್ತಿ."
(ಉತ್ತರ : ಬಚ್ಚಿರೆ, ಬಜ್ಜೆಯಿ, ಸುಣ್ಣ, ಪುಗ್ಯೆರೆ.)

ಪ್ರಕೃತಿಡ್ 'ಪೂ' ಕ್ಕು ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನ-ಮಾನ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿನ ತುಳು ನಾಡ್‌ಗೇ ಅತ್ತ್ ಇಡೀ ಲೋಕೊಗೇ ಗೊತ್ತಿತ್ತಿನ ವಿಷಯ. "ಪೂ" ದಾಂತೆ ಒವ್ವೇ ಶುಭ ಕಾರ್ಯೊಲು ನಡಪುಜಿ.

ಮುಲ್ಪ ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ 'ಪೂ'ತ್ತ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಉಂದೆಟ್ ಬರ್ಪುನ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಪೊತ್ತ ಪಿರವುಡುಲಾ ದೈವ ದೇವೆರೆನ ಪವಾಡ ಶಕ್ತಿ ಉಂಡು. ಪಾರಿಜಾತ, ಕೇದಯಿ, ಕೇಪುಲ, ಗುಲಾಬಿ, ಅರ್ತ್ತಿದ ಪೂ, ಉಂದುಮಾತಾ ಒಂಜೊಂಜಿ ದೈವ-ದೇವೆರ್ನ ಪ್ರೀತಿದ ಸಂಕೇತೊಲು. ಎದುರುಕತೆಟ್ಟ್‌ಲಾ ಮುಲ್ಪ ಮಿತ್ತಮಣೆಕೊರ್ತಿನೆನ್ ತೂವೊಲಿ.

1) "ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟುಜಿ. ಪೂ ತಾಲುಜಿ."
   (ಕೇಪುಲ ಪೂ.)

2) "ಕೆಂಪು ರಾಣೆಗ್ ಬೊಲ್ಪು ಕೊಡೆ."
   (ಪಾರಿಜಾತ.)

3) "ಮಗ್‌ರಂದಿಮರ. ತಿಗ್‌ರಂದಿ ಪೂ. ಅರಸು ಬಳ್ಳಾಲೆರೆ ಬೊಡೆದಿ ಮುಡಿಪಂದಿ ಪೂ 1 ಜೋಗಿ ಪುರುಷೆರ್ ಪೆಜ್ಜಂದಿ ಪೂ."
   (**ಉತ್ತರ :** ಅರ್ತಿದ ಪೂ.)

4) "ಮುಳ್ಳುದ ಬಲ್ಲೆಡ್ ರಾಜ ಕುಮಾರಿ."
   (ಗುಲಾಬಿ ಪೂ.)

ಕೇದಯಿ :

1) "ಆಯೆರೆಡ್ ಪೊಣ್ಣು ಮದ್ಮಲಾಂಡ, ಈಯೆರೆ ಪೂರಾ ಸುದ್ದಿ ಆಪುಂಡು."
2) "ಬಂಗಾರ್ದ ಬಾಲೆಗ್ ಮೂಜಿ ಬೆರಿಮುಳ್ಳು."
3) "ಪೊರ್ಲುದ ಅಕ್ಕ ಮುಳ್ಳುಡು ತಿಕೊಂದೊಲು."
   ಈ ಮೂಜಿ ಎದುರುಕತೆತ್ತಲ ಉತ್ತರ "ಕೇದಯಿ."

ಪ್ರಕೃತಿದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆನ್ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕ್ ಸೇರ್ಪಾವೊಂದು, ಜನೊಕುಲ್ನ ಬಾಯಿಡ್ದ್ ಬಾಯಿಗ್ ಪಸರಿತೊಂದು, ತುಳುನಾಡ್ದ, ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ವಸ್ತುಲೆಗ್ಲಾ ಪುರಾತನದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಉಂಡು ಪನ್ಪುನೆನ್ ಮಿತ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಪಂಡಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕ್‌ಲೆಡ್ಲಾ ನೆಗೆತ್ತ್ ತೋಜುಂಡು.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ್ ಬೆನ್ನಿಸಾಗೋಳಿಗ್ ಬಳಸುನ ಅತ್ಯಾರ್‌ಲು, ಅಯಿತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಮೊಡೆದಿನ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲ್ಲ ಬಾರೀ ಸೊಗಸಾದುಂಡು.

1) "ಕರಿಯರಸು ದಂಡಿಗೆಡೆ ಪೋಪೆ."
   (**ಉತ್ತರ :** ಗೊಬ್ಬರ ತುಂಬುನು.)

2) "ಅಂಕ್ ಡೊಂಕ್ ಸಂಕಪಾಲೆ. ಮೂಜಿ ತರೆ ಪತ್ತ್ ಕಾರ್."
   (**ಉತ್ತರ :** ಕಂಡದಪ್ಪುನು. ನುಗನಾಯೆರ್ ಬೊಕ್ಕ, ನರಮಾನಿ, ಎರ್ಲು. ಒಟ್ಟು ಎರ್ಲೆನ ಎಡ್ಮಕಾರ್ ರಡ್ಡ್ ತರೆ ನರಮಾನಿಯನ ತರೆ ಬೊಕ್ಕ ರಡ್ಡ್ ಕಾರ್. ಅರ್ಥ ಮೂಜಿ ತರೆ. ಪತ್ತ್ ಕಾರ್.)

3) "ನಾಲ್ ಕಾರ್ ನರ್ತಿಂಗೆ. ಬೀಲದಾಂತಿ ಪಟ್ಟಿಂಗೆ."
(ಉತ್ತರ : ಪಡಿಮಂಚ.)

4) "ನಾಲ್ ಕಾರ್ ನಕರೆ ಕೊಂಬು. ನೆತ್ತಿಗಾಕ್ಂಡ ನೆತ್ತೆರಿಜ್ಜಿ."
(ಉತ್ತರ : ಪಡಿಮಂಚ.)

5) "ಬಂಗಾರ್ ದಿಂಜಿದಿ ಮರತ್ತ ಗುವೆಲ್ಡ್ ಒಂಜಿ ಬೊಟ್ಟು ನೀರಿಜ್ಜಿ."
(ಉತ್ತರ : ಕಳಸೆ.)

6) "ಆಕಾಸೊಡು ರಾಪುನ ಗಿಡಿ. ಅಯಿತ್ತ ಕಾರ್‌ಗ್ ಬೊಳ್ಳಿದ ಕಡಗ."
(ಉತ್ತರ : ಉಜ್ಜೆರ್.)

7) "ಕಿರ್‌ಕುರು ಪಕ್ಕಿ ಬೀಲೊಡು ನೀರ್‌ಕೊನೊಪುಂಡು."
(ಉತ್ತರ: ಪನೆ.)

ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಕಿಲು, ಕ್ರಿಮಿಕೀಟೊಲು

ದೇವೆರ್ನ ಸೃಷ್ಟಿಡೇ ಜನ್ಮ ಪಡೆತಿನ ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಕಿಲು, ಕ್ರಿಮಿಕೀಟೊಲು ನರಮಾನ್ಯನ ಬದ್ಕ್‌ಗ್ ಬೆರಿಸಾಯವಾದುಂತುನ ತ್ಯಾಗ ಮನೋಬಾವದ ಜೀವಿಲು. ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಕೆಲವು ಮನುಷ್ಯನ ಆಹಾರವಾದಿತ್ತ್ಂಡ. ಕೆಲವು ಮನುಷ್ಯನ ಏಳಿಗೆಗ್ ಪಿರವುದ ಶಕ್ತಿ ಆದ್ ಉಂತುನವು ನಮ ತೆರಿಯೊಂದ. ನಾಯಿ, ಪುಚ್ಚೆ, ಏಡ್, ಪೆತ್ತ ಉಂದು ಮಾತಾ ಮನುಷ್ಯನ ಬದ್ಕ್‌ಗ್ ಬೆರಿಸಾಯವಾದಿತ್ತ್ಂಡ, ಕೋರಿ, ಮೀನ್, ತೆತ್ತಿ ಉಂದು ಪೂರಾ ಮನುಷ್ಯನ ಆಹಾರ ವಸ್ತ್‌ಲಾದ್ ಪಿನ್ನೆಲೆಡ್ ಉಂತುನ ತ್ಯಾಗಿ ಜೀವಿಲು. ಎದುರುಕತೆಕ್ಕ್ ಮನೋರಂಜನೆದ ಅತ್ಯಾರ್‌ಲು.

ಪೆತ್ತ :

1) "ಕತ್ತಲೆದ ಕೋಣೆಡ್ ಕಪ್ಪಲೆ ಬೀಜೊಂದುಂಡು."
(ಉತ್ತರ : ಪೆತ್ತ ಬೀಲ ಬೀಜಾವುನು.)

2) "ನಾಲ್ವೆರ್ ಎಡ್ಪರೆ. ಇರ್ವೆರ್ ಪೊಡೆಪರೆ. ಒರ್ತಿ ಅಡಿಪರೆ."
(ಪೆತ್ತದ ಕಾರ್, ಕೆಬಿ, ಬೀಲ.)

3) "ಒಂಜಿ ಕೆರೆಕ್ಕ್ ನಾಲ್ ತೂಂಬು."
(ಪೆತ್ತದ ಕೆರ್ಂದೆಲ್.)

ಏಡ್ :

1) "ಒಂಜಿ ಕೆರೆಕ್ಕ್ ರಡ್ಡ್ ತೂಂಬು."
(ಉತ್ತರ : ಏಡ್‌ದ ಕೆರ್ಂದೆಲ್.)

ಪುಚ್ಚೆ :

1) "ಮದಿಮೆ ಆತಿಜೊಲು. ಪೆದ್ಮನ ಬುಡ್ತಿಜೊಲು. ಪೆತ್ತ ಕಂಜಿ ಕಟ್‌ದಿಜೊಲು. ಪೇರ್ ಪರ್ಪುನ ಬುಡ್ತಿಜೊಲು. ಇಲ್ಲ್ ಕಟ್‌ದಿಜೊಲು. ಅಟ್ಟೊಡು ಕುಲ್ಲುನ ಬುಡ್ತಿಜೊಲು."
(ಪುಚ್ಚೆ.)

ದೆಂಜಿ, ನಾಯಿ, ಕಕ್ಕೆ :

1) "ಆಜಿಕಾರ್ದ ತಕುಡು ಬುಕುಡು ಸೈತ್ತ್ ಬೂರ್ದುಂಡು.
ನಾಲ್ ಕಾರ್ದ ತಕುಡು ಬುಕುಡು ಕಾತ್ ಕುಲ್ದುಂಡು.
ರಡ್ಡ್ ಕಾರ್ದ ತಕುಂಡು ಬುಕುಡು ತುಚೊಂದು ಬಲ್ತ್‌ಂಡ್."
(**ಉತ್ತರ :** ಸೈದಿನ ದೆಂಜಿನ್ ತಿನರೆ ನಾಯಿ ಕಾತೊಂದಿತ್ತಿಲೆಕನೇ ಕಕ್ಕೆ ಪತೊಂದು ಪಾರ್‌ಂಡ್.)

2) "ದೇವೆರ್ ಉಲಯಿ ಗಂಧ ಪಿದಾಯಿ."
(ದೆಂಜಿ.)

ಕೋರಿ :

1) "ಮಾತೆರ್ ಕೈತ್ತ ಕತ್ತಿಡ್ ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ, ಎಂಕ್‌ಲ್ನ ಜವನೆ ಕಾರ್‌ದ ಕತ್ತಿಡ್ ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ಪುವೆ."
(ಕೋರಿ.)

2) "ಕೂಲಿ ದಾಂತಿ ಅಪ್ಪೆಗ್ ಜಕ್ಕೆಲ್ ನಿಲ್ಕೆ ಜೋಕುಲು."
(ಕೋರಿದ ಕಿನ್ನಿಲು.)

3) "ಬಾರ್ಕೂರುದ ಬದನೆಗ್ ತೊಟ್ಟಿಜ್ಜಿ. ಜಾಲ ದುಗ್ಗುಗು ಮಿರೆ ಇಜ್ಜಿ."
(**ಉತ್ತರ :** ತೆತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಪೆರಡೆ.)

4) "ಭೂಮಿಡ್ ಬೋಂಟೆ. ಆಕಾಶೊಡು ಅಜಕ್ಕಲೋ."
(ಕೋರಿದ ಕಿನ್ನಿನ್ ಗಿಡಿ ಪತ್ತುನು.)

ತೆತ್ತಿ :

1) "ಗಟ್ಟದ ಬದನೆಗ್ ತೊಟ್ಟಿಜ್ಜಿ."

2) "ಒಂಜೇ ಬಾಟ್ಲಿದ ಉಲಯಿ ರಡ್ಡ್ ಬಗೆತ್ತ ಮರ್ದ್."

3) "ಸೇಡಿ ಪಾಡಿ ಇಲ್ಲಗ್ ಪೊಗ್ಗರೆ ಆಪುಜಿ."

4) "ಕಂಚಿದ ಇಲ್ಲಗ್ ಬಾಕಿಲಿಜ್ಜಿ."

5) "ಬೊಳ್ಳಿದ ಕರಂಡಿಗೆಡ್ ಬಂಗಾರ್ದ ಪೊಡಿ."
ಮಿತ್ತ್‌ದ ಮಾತಾ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕ್ ಲೆಗ್ಲ ಉತ್ತರ ಒಂಜೇ. "ತೆತ್ತಿ."

1) "ಕಾಡ್ ಕಾಪೆಲೆ. ಊರು ತಿರ್ಗೊಲೆ. ತೋಡು ಪೆರೆಸೆಲೆ."
(ಉತ್ತರ: ಪಿಲಿ, ಗೆಂದಗಿಡಿ, ದೆಂಜಿ.)

2) "ಉದ್ದ ನಾಮದ ದಾಸೆರ್ ಮರಟ್ ಕುಲ್ದೆರ್."
(ಉತ್ತರ : ಚನಿಲ್.)

3) "ಪೋನಗ ಕಡ್ತ್‌ದೆ. ಪಿರ ಬನ್ನಗ ತೆಗ್‌ಲ್ದ್ಂಡ್."
(ಉತ್ತರ : ಪುಂಚ.)

4) "ಅಂಕ್ ಡೊಂಕುದ ಇಲ್ಲ್. ಅಚಾರಿ ಮುಟ್ಟಂದಿನ ಇಲ್ಲ್. ಪೊಡಿ ಜೋಕುಲು ಕಟ್ಟುವೆರ್. ಇಡಿ ಜವನೆ ಒಕ್ಕೆಲಾಪೆ."
(ಉತ್ತರ : ಪುಂಚ.)

5) "ಕಂಬೊಳಿ ಪೊದೆತ್‌ದಿನ ಅಜ್ಜೆರೆಗ್ ಅಟ್ಟೊಡು ದಾದ ಬೇಲೆ?"
(ಉತ್ತರ : ಪೆರ್ಗುಡೆ.)

6) "ಕುಲ್ಲುಂಡ ಮುನಿಕ್‌ಲ್ಲೆಕ. ಬಾಯಿ ಬುಡುಂಡ ಪಿಲಿತ್ತಲೆಕ."
(ಉತ್ತರ: ಕಪ್ಪೆ.)

ನವಿಲ್ :

1) "ಕಂಟೆಲ್ದ್ ಕಪ್ಪುಂಡು ಸಿರಿಕಂಟೆ ಅತ್. ನೆತ್ತಿಡ್ ಜುಟ್ಟುಂಡು ಭಟ್ರತ್. ಮೈನಿಲ್ಕೆ ಕಣ್ಣುಂಡು ದೇವೇಂದ್ರೆ ಅತ್."

2) "ದೋಲು ಉಂಡು ಪಾಡ್ದನ ಇಜ್ಜಿ. ಅಣಿ ಉಂಡು ಗಗ್ಗರ ಇಜ್ಜಿ. ಈ ನಲ್ಕೆದ ಭೂತ ಒವು?"

ಮೀನ್ :

ಮೀನ್ ಉತ್ತರವಾದ್ ಬರ್ಪುನ ಐನ್ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು ಇಂಚ ಉಂಡು.

1) "ಬೈಲ್‌ಡ್ ಒರಿ ನಾಮದಾಯೆ ಉಂತುದು ತೆಲಿಪುವೆ."
2) "ಸೈತಿ ಪುಣ ಸಂತೆಗ್ ಪೋದು ಪಿರ ಇಲ್ಲಗೇ ಬತ್ತ್ಂಡ್."
3) "ಸೈತಿ ಪರಬುನು ಸಂತೆಡ್ ಮಾರುವೆರ್."
4) "ಸೈತಿ ಪುನೊನು ಕಾಯ ತಿನ್ಪೆರ್."
5) "ಪೋಯಿ ತಾದಿಡೆ ಹೆಜ್ಜೆ ತೆರಿಯಂದ್."

ನರ್ತೆ :

1) "ಕರ್ಬದ ಇಲ್ಲಗ್ ಬೊಳ್ಳಿದ ಬಾಕಿಲ್."
2) "ಕಂಚಿದ ಇಲ್ಲ್. ಕರ್ಬದ ಬಾಕಿಲ್. ಆಂಡಲಾ ತಾನ್ ನಡಪುನು ನಾಲಯಿಡ್."

ಎಟ್ಟಿ :

1) "ಜನ ಕುಟ್ಟಿ ಆಂಡಲಾ ಮೀಸೆ ಗಟ್ಟಿ."

ಏಮೆ :

1) "ಅಡಿಟ್ ಚಕ್ಕನ. ಮೇಲ್ಡ್ ಚಕ್ಕನ. ಚಕ್ಕನ ದುಲಾಯಿದ ದೇವೆರ್ ಬೋಂಟೆಗ್ ಪೋತೆರ್."

ತಾಲಿಯೆ :

1) "ಅಡ್ಡ ನೀಟ ಬಲ್ಲೊಂಡೆ. ನಡ್ಪತ್ತ್‌ಡ್ ತಿಕೊಂಡೆ."

ಕೊಂಬಚೇಳ್ :

1) "ಕತ್ತಲೆದ ಕೋಣೆಡ್ ಮನಿಪಂದಿ ಮಲ್ಲೇಸಿ ಕುಲೊಂದೊಲು.
ಅಲೆನ್ ಮುಟ್ಟಿನಕ್ಲೆಗ್ ತೂಕೊರ್ಪೊಲು."

ನಕ್ಕುರು :

1) "ಕಡ್ಡಿ ಪೈಲ್ವಾನೆ ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಉಡ್ಡುವೆ."

ಪಿಜಿನ್ :

1) "ಇಲ್ಲ ಸುತ್ತ ದಿಬ್ಬಣ ಪಿದಾಡ್ದ್‌ಂಡ್."

2) "ಕಾಡನಡುಟು ಸರಪೊಳಿ ಬೂರ್ದುಂಡು."

ತೊಡ್ಡೆ :

1) "ಸಕ್ಕರೆದ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಪಿಜಿನ್‌ಡ್ ಮುರ್ಕುದುಂಡು."

ಪೇನ್ :

1) "ಕರಿಯ ಕಾಡ್‌ಡ್ ಕಪ್ಪು ಜನೊಕುಲು."

2) "ಚೀ ಮುಳ್ಳುದ ಬಲ್ಲೆಡ್ ಚಿಮ್ಮಿ ಕುದುರೆ."

3) "ಕಲ್ಲ್ ಮುಳ್ಳುದಾಂತಿನ ಕಾಡ್‌ಡ್, ಎಲು ಮುಳ್ಳುದಾಂತಿನ ಮೃಗ."

ಉಂದು ಮೂಜಿ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕ್‌ಲ್ನ ಉತ್ತರ ಪೇನ್. ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಪೊಂಜೊವೆಲೆಗ್ ಇಲ್ಲದ ಬೇಲೆ ಮಾತಾ ಮುಗ್ಗಿನೇ ಕಾಲ ಕಲೆವೆರೆ ಪೇನ್ ತೊಯ್ಪುನ ಮರ್ಲ್. ಉಂದೆಟ್ಟ್‌ಲಾ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ನಮುನೆದ ಕುಶಿ. ಒರ್ತಿನ್ ತಿರ್ತ ಮುಟ್ಟುಡು ಕುಲ್ಲದ್ ಬೊಕ್ಕೊರ್ತಿ ಕೈಟ್ ಕತ್ತಿ ಪತೊಂದು ಮಿತ್ತ ಮುಟ್ಟುಡು ಕುಲ್ಲುದು ತಿರ್ತ ಮುಟ್ಟುದಾಲ್ನ ತರೆ ಬಿರ್ಕ ಪಾಡ್ದ್ ತರೆ ಕುಜಲ್ ಬಗ್ಗೊಂದು ಪೇನ್ ತೀರ್‌ಲೆನ್ ಮಾತ ತೊಯ್ಪುವೊಲು. ಲೋಕೊದ ಮಾತಾ ಸೊಲೆಕೊಲು ಪಿದಾಡುನು ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಪೊರ್ತುಡೆ. ಏರಾ ಒರಿ ಬಿರ್ಸೆನಾ? ಬಿರ್ಸೆದಿಯಾ? ಈ ಸನ್ನಿವೇಷೊಗು ತಕ್ಕ ಮಿತ್ತಿತ್ತಿನ ಎದುರುಕತೆ ಮೊಡೆದ್ ಅವು ಪುಟುದು ಬುಲೆಂಡ್.

ಪೇನ್ ಉತ್ತರ ಬರ್ಪುನ ಮೂಜಿ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಮುಗಿತಲದ "ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು." ಆಂಡ ನಮ್ಮ ತುಳುವೆರ್ನ ಒಂಜಿ ನಂಬಿಕೆ. ಮೂಜಿ ಮುಕ್ಕೊಂಡೆಗೆ. ಮೂಜೆಟ್ಟ್‌ದಾಯೆ ಮಣ್ಣ್‌ಮುಕ್ಕೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್, ನಾಲ್ನೆದ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು ಒವುಲಾ ತಿಕ್ಕಂದಿನ ಪೊರ್ತುಡು ಎನ್ನ ಸ್ವಂತ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಡ್ "ಪೇನ್" ಉತ್ತರ ಬರ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಎದುರು ಕತೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ತೆ. ಅವು ದಾದಂದ್ ಪನ್ಪೆ. "ಒಂಜಿ ಜೀವರಾಶಿದ ಮೇಲ್ಡ್. ನನೊಂಜಿ ಜೀವರಾಶಿಲು ಅಲ್ಕ್‌ಮುಲ್ಕ್ ಇಜ್ಜಾಂದೆ, ಸುಖ-ಸಂತೋಷೊಡು ಸಂಸಾರ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲ".

ಉತ್ತರದಾದಂದ್ ನಿಕುಲು ಪನ್ಲೆ. ಗೊತ್ತಾಯಿಜಿಂದಾಂಡ ಮಂಡೆ ಕಿರ್‌ಂಬುಲೆ. ನಿಕ್‌ಲ್ನ ಉಗುರ್ದ ಇಡೆಟ್ ಸೇರ್ದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಒಂಜಿ ಜೀವ. ಎನ್ನ ಕಲ್ಪನೆದ ಎದುರುಕತೆತ್ತ ಸರಿಯಾಯಿನ ಉತ್ತರ.

ಎದುರುಕತೆ ಒಲ್ತು ಸುರುವಾಂಡ್? ಏರೆಡ್ದ್ ಸುರು ಆಂಡ್? ಎಂಚ ಸುರುವಾಂಡ್? ಪನ್ಪಿನೆಕ್ಕ್ ಪೇನ್ ಉತ್ತರ ಬರ್ಪುನ ನಾಲ್ನೆದ ಎದುರುಕತೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಮೂಲೊಡ್ದೇ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು" ಜನೊಕುಲ್ನ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕಲ್ಪನೆಡ್ದೇ ಪುಟೊಂದು ಬೈದಿನಿ. ಇನಿಮುಟ್ಟಲಾ ಬುಲೆವೊಂದೇ ಬತ್ತಿನಿ.

ಮುಗಿಂಡ್

"ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು" ಪನ್ಪಿನ ತುಳು ಜಾನಪದ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆದ ಪೊರ್ತುಗು ಎನ್ನ ಉಪಯೋಗೊಗು ಬತ್ತಿನ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕ್‌ಲ್ನ ಪ್ರಕಟಣೆ ಆತಿನ ಪುಸ್ತಕೊಲು ಯಾನ್ ನೆನೆಪು ಮಲ್ತೊನುವೆ.

1) ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಡಾ. ಬಿ. ಎ. ವಿವೇಕ್ ರೈ. ಮೆರೆನ "ತುಳುನಾಡಿನ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ."
2) ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ ಮೆರೆನ, "ಒಲೆ ಪಟಾಕಿ."
3) ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಸ್. ರಾವ್ ಮೆರೆನ, "ಡಾಂ. ಡೀಂ. ಡುಸ್"
4) ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನವನೀತ ಶೆಟ್ಟಿ ಕದ್ರಿ ಮೆರೆನ, "ನಮ್ಮ ತುಳುವೆರೆ ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು" ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಕೃತಜ್ಞತೆಲು.

ಸೊಲ್ಮೆಲು

*****

ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಕತೆಗಳು

01.	ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ	ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ
02.	ಅಕ್ಕೆರಸು ಸಿರಿ	ಡಾ. ಎ. ವಿ. ನಾವಡ
03.	ಕೋಡ್ದಬ್ಬು	ಡಾ. ಸುಶೀಲಾ ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ
04.	ಪರತಿ ಮಂಗನೆ	ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ
05.	ಪುಳ್ಕೂರು ಬಾಚೆ	ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ
06.	ಅಬ್ಬಗೆ ದಾರಗೆ	ಕೆ.ಜೆ. ಶೆಟ್ಟಿ ಕಡಂದಲೆ
07.	ಮೂಂಕು ಸಂಬಳೋ	ಡಾ. ಕೆ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ
08.	ಮಗೆ ಬರವು ಕಲ್ತೆ	ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್
09.	ಮಾಯಾಂದಾಲ್	ಯಶವಂತಿ ಸುವರ್ಣ
10.	ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಕಲ್ಕುಡೆ	ಪ್ರೊ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ
11.	ಬನ್ನಾಲ್	ಕ್ಯಾಥರಿನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್
12.	ಮಾಮಿ ಮರ್ಮಲ್	ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರ್
13.	ಜೋಗಿ ಪುರುಷೆರ್	ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ
14.	ಅಗೋಳಿ ಮಂಜಣೆ	ಡಾ. ಗಣೇಶ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್
15.	ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತೂವಂದಿನ ಕೆಬಿಟ್ ಕೇನಂದಿನ	ಕೆ. ಆರ್. ರೈ
16.	ಅಪ್ಪೊದಡ್ಯೆ	ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ
17.	ನಾಗಸಿರಿ	ಕೆ. ಅನಂತ ರಾಮ ಬಂಗಾಡಿ
18.	ಮಾಯೊದ ಪೊಣ್ಣು	ಡಿ. ಯದುಪತಿ ಗೌಡ
19.	ಮುಡಿಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ	ಎನ್. ಕೊಯಿರಾ ಬಾಳೆಪುಣಿ
20.	ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯ	ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್

ARUNA PRINTERS - 2494925